

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav Dálného východu

Diplomová práce

Bc. Nikol Pražáková

Jun Hŭnggil v kontextu korejské prózy 70. let 20. století

Yun Heunggil in the context of Korean prose of 1970s

Praha 2017

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Miriam Löwensteinová, Ph.D.

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. PhDr. Miriam Löwensteinové, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze, dne ...

.....

Jméno a příjmení

Klíčová slova:

korejská literatura, poválečná korejská literatura, válka očima dítěte, korejská válka v literatuře, sedmdesátá léta v Koreji, Jun Hŭnggil

Keywords:

Korean Literature, Post-war Korean Literature, War through the eyes of a child, Korean War in literature, Seventies in Korean Literature, Yun Heunggil

Abstrakt:

Práce se soustředí na tvorbu korejského spisovatele Jun Hūnggila v kontextu moderní korejské literatury sedmdesátých let 20. století. V první části popisuje obecné rysy literatury sedmdesátých let s důrazem na změny v požadavcích na literaturu a v jejích tématech, spojených s obdobím modernizace. Druhá část se věnuje výhradně tvorbě spisovatele Jun Hūnggila. Velká pozornost je věnována jeho životu, který má významný vliv na jeho ranou literární tvorbu. Poté se zabývá dvěma tématy, která reprezentují sedmdesátá léta v literatuře, totiž korejskou válkou a modernizací. Skrze podrobnou analýzu narativních sekvencí nachází společné rysy děl v obou kategoriích, návratné motivy i strukturu sekvenčních kombinací. Obsahuje také ukázkový literární překlad Jun Hūnggilovy povídky *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot*.

Abstract:

The work focuses on the literary work of Korean writer Yun Heunggil in the context of modern Korean literature of the 1970s. The first part describes the general features of the literature in the 1970s, with an emphasis on changes in requirements placed on authors and topics in this period of modernization. The second part deals exclusively with the work of Yun Heunggil. Great attention is given to writer's history, as it has a significant influence on his early literary work. In the latter parts, the work deals with two topics, which represent the seventies in the Korean modern literature - Korean War and modernization of Korean society. Then it looks into common features of work and recurring motifs in both categories, using detailed analysis of narrative sequences. Work also includes a sample translation of one of the author's short stories, *The Man Who Left Behind a Nine Pairs of Shoes*.

Obsah

1. Úvod	7
2. Sedmdesátá léta korejské literatury	9
3. Profil autora	12
a. Biografie	12
b. K tvorbě	16
4. Tvorba.....	18
a. Korejská válka očima dítěte.....	18
i. Synopse děl.....	18
ii. Analýza	46
b. Modernizující se společnost.....	53
i. Synopse děl.....	53
ii. Analýza	62
5. Závěr.....	64
6. Seznam použité literatury	66
Příloha I: Ukázkový literární překlad	69

1. Úvod

Cílem této práce je představit Jun Hūnggila, významného korejského prozaika současnosti, nejvýraznější témata, motivy a postavy jeho děl, se zasazením do kontextu korejské literatury sedmdesátých let.

Pozornost na toto téma jsem obrátila z důvodu, že Jun Hūnggil není přes svou domácí popularitu v zahraničí příliš známým ani překládaným spisovatelem, jeho tvorba si však zájem zaslouhuje. Je evidentní, že v evropském prostředí je nejznámější Jun Hūnggilovo dílo *Období dešťů* a výjimečně dostává pozornost i *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot*. V této práci se zabývám obdobím Jun Hūnggilovy tvorby, ve kterém obě tato díla vznikají. Sedmdesátá léta v korejské literatuře jsou nejzajímavější právě obratem v zobrazení korejské války. Bylo mým předpokladem, že Jun Hūnggilovo *Období dešťů* nebude jediné z jeho tvorby, které poskytuje takto unikátní pohled na citlivé téma. Zároveň předpokládám, že obě tato díla ho svými tématy spojují s jinými spisovateli jeho doby.

Práce je rozdělena do tří větších celků. V první části přiblížím sedmdesátá léta korejské literatury, jejímž významným představitelem je právě Jun Hūnggil, její témata a osobnosti. Protože je to téma velmi široké, pojala jsem ho co nejobecněji. Druhá část se zabývá životem samotného Jun Hūnggila, kterému věnuji pozornost mimo jiné proto, že sám Jun přiznal, že se mnoho jeho děl zakládá na vlastní zkušenosti a zážitcích z dětství. Poté uvádím jeho tvorbu, kterou rozděluji do dvou větších okruhů. V těchto dvou částech se dostávám k samotné analýze jeho tvorby, motivů a postav vždy na základě reprezentativních děl.

Práce obsahuje přílohu - překlad úryvku jedné z autorových povídek, *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot* (Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä), která má pomoci lepšímu porozumění druhému okruhu děl, tedy reakci na modernizaci korejské společnosti, a zároveň i období, ve kterém vyšla a do kterého se snažím autora zasadit. Dílo jsem vybrala z důvodu jeho popularity v Korejské republice i povědomí v zahraničí, zároveň je výborným reprezentantem literatury svého období.

Hlavními prameny této práce jsou autorovy spisy v korejském jazyce. Dalšími zdroji mi byly dvě souhrnné práce o historii literatury od předních korejských literárních kritiků. Sekundární literaturu tvoří několik odborných prací korejských výzkumníků, článků a literární teorie dostupná v českém jazyce.

Teoretický základ stavím na *Poetice prózy* od T. Todorova, využívám jeho dělení textu do narativních jednotek a skrz jejich kombinace určuji strukturu textu. Dále pak přihlížím k teorii hlasu, tedy úloze vypravěče, zvláště v okruhu korejské války.

Názvy děl v češtině jsou psány kurzívou. Při prvním výskytu v hlavním textu práce je v závorce uveden korejský název díla, česká vědecká transkripce a datum vydání, které už při další zmínce neopakují, jen pokud je to významné pro samotný text práce.

Pro přepis korejských jmen a názvů používám českou vědeckou transkripci a v případě, pokud citovaný autor už své jméno přepisuje, romanizaci McCune-Reischauer. Při přepisu jmen se držím obecně používaného pořadí příjmení a vlastní jméno, přičemž korejské vlastní jméno nedělím pomlčkou mezi slabikami. Zdroje citací, prameny a odkazy jsou uvedeny v poznámkovém aparátu na konci stránky.

2. Sedmdesátá léta korejské literatury

Korea sedmdesátých let dvacátého století¹ zaznamenává výrazné změny přicházející s modernizací, industrializací a urbanizací, vedoucí ke společenské restrukturalizaci, a stejně tak změnám podléhá i kultura a literární tvorba. Nejen novým pohledem na korejskou válku a novým koloritem témat i postav, ale také významným posunem v její popularitě. Rozšiřuje se počet časopisů a novin, tedy prostor k publikaci pro začínající autory, objevuje se fenomén bestsellerů a literatura se snáz dostává k masám.² Ve spojitosti s tím se objevuje velké množství talentovaných i méně talentovaných autorů a ještě větší počet děl. Rozmanitost témat a osobností autorů, rozšíření literatury napříč vrstvami a ohromné množství děl vede k tomu, že sedmdesátá léta korejské literatury korejsí kritici nazývají „zlatým věkem románu“³.

Překvapivý rozpor s množstvím publikací představuje cenzura a autocenzura, svázaná s tehdejší politickou situací, kvůli které je odraz společnosti, načrtnutý autory sedmdesátých let, zastřený a neúplný.⁴ Mezi zásadní témata literatury sedmdesátých let logicky patří problémy, se kterými se tehdejší korejská společnost potýká, stejně jako to bylo u předchozích i následujících generací spisovatelů.⁵ Lze říci, že každou generaci charakterizuje určitý klíčový moment korejských dějin. Pro generaci spisovatelů sedmdesátých let je to tzv. reforma jusin ze září 1972⁶, stejně tak jako pro generaci šedesátých let dubnové povstání studentů⁷, nebo pro generaci osmdesátých let tzv. masakr v Kwangdžu⁸. Důležité je zdůraznit, že většina těchto autorů publikovala delší období než jedno desetiletí (tedy to, co zde označuji za generaci), proto je rozřazuji podle témat, která v jejich tvorbě převažují nebo podle jejich vlivu na literaturu sedmdesátých let.

¹ V této práci se nebudu zabývat ekonomickou ani politickou stránkou sedmdesátých let. Více o období lze nalézt například v *Dějiny Koreje*. Praha: Lidové noviny, 2001.

² Kim, Hjšn. *Uri sidä uri čakka: 32inüi ölgul*, str. 182.

³ Kim, Hjšn. *Uri sidä uri čakka: 32inüi ölgul*, str. 187.

⁴ Löwensteinová, Miriam. *Dějiny moderní korejské literatury*, str. 87.

⁵ V této práci se držím datace dějin poválečné korejské literatury a zařazení autorů podle jednotlivých desetiletí, jak to uvádí mnou zvolené korejské zdroje. Jde hlavně o publikace autorů Kim Hjšna a Kim Suboka, více viz Seznam literatury.

⁶ Revitalizační reformy údajně směřem k liberálnější politice, ve výsledku však legální diktatura. Více viz *Dějiny Koreje*, str. 264.

⁷ 19. 4. 1960. Povstání vedoucí k rezignaci prezidenta I Süngmana. Umožnilo na několik měsíců relativně svobodné, ale značně chaotické vlády Jun Posöna do převratu roku 1961, kdy se na post „prezidenta“ dostal Pak Čöng hüi, který u moci zůstal až do roku 1979. Více viz *Dějiny Koreje*, str. 254-260.

⁸ 18.-27. 5. 1980 povstání studentů proti vládě Čön Tuhwana. Více viz *Dějiny Koreje*, str. 270-271.

Jedním z ústředních témat generace sedmdesátých let je vyhocená situace ve společnosti způsobená procesem industrializace a urbanizace. Utlačování nižších tříd a vykořisťování dělníků a zemědělců, tedy temná stránka jinak ekonomicky úspěšné modernizace, bylo leitmotivem literatury šedesátých let.⁹ Autoři sedmdesátých let na to bezpochyby navazují - zdůrazňují stále se zvětšující propast mezi bohatými a chudými, odcizení dělníků, konflikty mezi vedením podniků a pracujícími, rozpad zemědělské společnosti a jejích tradic a přechod k neempatické materialistické společnosti.¹⁰ Literatura sedmdesátých let nám představuje postavy dělníků, bezdomovců, postavy, jejichž narušený mentální stav nebo fyzické postižení symbolizuje dobovou bezmoc a útlak¹¹, a pokračuje v poválečném trendu postav intelektuálů, kteří se neumí včlenit do společnosti.¹² Tato témata můžeme sledovat mimo jiné ve tvorbě autorů jako Hwang Sögjöng¹³, Čo Sehüi¹⁴, I Mungu¹⁵, Čchö Illam a Pak Tchäsun.

Dalším zásadním tématem je nové pojetí korejské války a výklad reality stále přetrvávajícího rozdělení země. Zobrazení severní části poloostrova i partyzánů je sice nadále ovlivňováno dobovou antikomunistickou ideologií propagovanou režimem¹⁶, ale autoři nacházejí nové způsoby vyjádření. Již nejde o přímé, hmatatelné následky války a

⁹ Tomuto námětu se věnuje v podstatě každý spisovatel tohoto období, někdo víc, jiní okrajově. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: 32inüi ölgul*, str. 184.

¹⁰ Yi, Namho, U, Ch'anje. *Twentieth-Century Korean Literature*, str. 49. Kim, Byongik. *Modern Korean Literature: Its Past, Present and Future*.

¹¹ Například postava trpaslíka v dílech Čo Sehüi. Fyzické postižení je však převládajícím motivem předchozí generace, viz níže.

¹² Kim, Byongik. *Modern Korean Literature: Its Past, Present and Future*.

¹³ Hwang Sögjöng (黃皙暎, 1943) je kontroverzní spisovatel a typický představitel tzv. mindžung munhak, literatury lidu. Chudobu ve městech a nuzné podmínky dělníků v době industrializace zobrazuje v dílech jako *Cizí země* (Käkči), *Kronika pana Hana* (Hanssi jöndegi) nebo *Cesta do Sampcho* (Sampcho kanün kil), která je přeložena do češtiny ve sbírce *Tváře a osudy: Moderní korejské povídky*. Praha: Brody, 1999. Kim, Subök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 405-408.

¹⁴ Čo Sehüi (趙世熙, 1942) se zabývá popisem chudých nejnižších tříd a jejich životy. Jeho nejvýznamnější postavou pro toto období je nandžangi, trpaslík/lilipután, který představuje člověka malého vzrůstu a je portrétem člověka bezmocného, neschopného se bránit nátlaku modernizace. Jeho nejvýznamnějším dílem je série novel publikovaných mezi lety 1975-1978, která souhrnně vyšla pod názvem *Kulička, kterou trpaslík vystřelil na měsíc* (Nandžangi ssoaollin čagün kong). Krácený překlad je přístupný českému čtenáři pod názvem *Trpaslík a jeho kulička letící k měsíci* v již zmíněné sbírce *Tváře a osudy: Moderní korejské povídky*. Praha: Brody, 1999. Kim, Su-bök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 451-452.

¹⁵ I Mungu (李文求, 1941-2003) zobrazuje následky industrializace na zemědělskou společnost v dílech jako *Eseje o Kwančchönu* (Kwančchön supchil) a *Sousedství* (Uri tongne).

¹⁶ Ačkoli je jistým milníkem publikace povídky *Volný prostor* (Kwangdžang, 1960) inovativním spisovatelem Čchö Inhunem (*1936), kterou porušuje standardní a politicky korektní přístup k severu i jihu rozdělené země, lze říci, že jde o ojedinělý případ, daný zřejmě i relativní svobodou mezi lety 1960-1961. Spisovatelé šedesátých let jako I Čchöngdžun (*1939), Kim Süngok (*1941) a Sö Čöngin (*1936) se snaží na podobný námět navázat, ale jejich díla jsou centralizována především na odcizeného intelektuála než na problém ideologie, a ke skutečnému přelomu v pojetí korejské války dochází až v sedmdesátých letech s díly autorů jako Kim Wönil a Čo Čöngnä. Kim, Subök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 378-380. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka*, str. 101-108. Yi, Namho, U, Ch'anje. *Twentieth-Century Korean Literature*, str. 44-48

fyzicky postižené postavy literatury padesátých let, ani o pravicovou psychologizující prózu generace šedesátých let.¹⁷ K novému přístupu ke korejské válce přispívá skutečnost, že většina spisovatelů publikujících v sedmdesátých letech zažila válku jako děti nebo v období dospívání. Mají tedy možnost konflikt zhodnotit s odstupem, v mnohých ohledech lépe než předchozí generace. Jejich pohled, neovlivněný poválečnou propagandou, bývá objektivnější a analytičtější.¹⁸ Většina děl směřuje k nalezení způsobu, jak se smířit s osudem, a překonání přetrvávajícího rozdělení národa.¹⁹ Objevuje se postava dítěte, které nechápe konflikt ve smyslu politickém a je tím nezaujatým, i když ne úplně spolehlivým, vypravěčem.²⁰ Mezi autory, kteří se obracejí na otázku přetrvávajícího rozdělení země a jejích následků, jsou například Kim Wõnil²¹, Čo Čõngnã, Čõn Sangguk, I Tongha, Ju Čãjong a Hjõn Kijõng. Nutno poznamenat, že tento obrat v tématu byl umožněn počátkem korejského dialogu v roce 1972.

V dílech sedmdesátých let se nově objevuje kritický pohled na sebe sama a introspekce. Problémem modernizované Koreje už z velké části přestává být „co jíst“, ale otevírá se „jak žít“. Základní otázkou, kterou si pokládají všechny literární postavy, je to, co znamená žít jako lidská bytost, a konflikty z toho plynoucí. Nová modernizovaná společnost klade na jedince příliš velké nároky, kvůli kterým ztrácí hodnoty i perspektivu vysvobození ze stereotypu.²² Tento okruh témat můžeme sledovat u ženských autorek, kterých v sedmdesátých letech výrazně přibývá a které se soustředí na každodenní život žen, ve formě kritiky marnivosti žen ze středních tříd (Pak Wansõ), odhalování skrytého násilí (Õ Čõnghõi) nebo rodinné ságy (Pak Kjõngni, Čchõ Mjõnghõi).²³ Dále se tímto tématem zabývají I Čchõngdžun, Sõ Čõngin, I Čeha a Pãk Togi.²⁴

Témata literatury tohoto období reprezentuje z velké části právě Jun Hõnggil, v jehož tvorbě lze nalézt prvky z každého z těchto okruhů témat. V následujících částech práce se budu již plně věnovat pouze Jun Hõnggilovi.

¹⁷ Löwensteinová, Miriam. *Dějiny moderní korejské literatury*, str. 79-80.

¹⁸ Yi, Namho, U, Ch'anje. *Twentieth-Century Korean Literature*, str. 44.

¹⁹ Yi, Namho, U, Ch'anje. *Twentieth-Century Korean Literature*, str. 50.

²⁰ Dětský vypravěč se objevuje v dílech autorů jako Kim Wõnil, I Mungu a O Čõnghõi.

²¹ Kim Wõnil (金源一, *1942) je uznávaný spisovatel, jehož ústředním tématem je korejská válka. Skrze oči nevinného dítěte sledujeme rozpad rodiny zapříčiněný ideologií v novele *Vládce tmy* (Õdumõi hon) (přel. Světová literatura 5/1994) a v díle *Červánky* (Noül) představuje šokující postavu řezníka, pro kterého komunistická ideologie symbolizuje perspektivu změny společenského postavení a vede ho k násilí.

²² Löwensteinová, Miriam. *Slovník korejské literatury*, str. 158.

²³ Yi, Namho, U, Ch'anje. *Twentieth-Century Korean Literature*, str. 62-65.

²⁴ Kim, Hjõn. *Uri sidã uri čakka: 32inõi õlgul*, str. 181.

3. Profil autora

a. Biografie

Jun Hŭnggil (尹興吉) se narodil v provincii Severní Čolla ve městě Sigiri²⁵ 14. prosince 1942 jako nejstarší syn ze sedmi dětí. Otec, na tehdejší dobu velmi vzdělaný člověk, se v době spisovatelova raného mládí prosazoval ve finančnictví²⁶ a jejich rodina byla dostatečně materiálně zajištěna. O několik let později se kvůli otcově práci přestěhovali do Iri (dnešní Iksan), kde se jim již zdaleka nedařilo tak dobře.

Korejská válka vypukla pouhý rok po Jun Hŭnggilově nástupu na základní školu.²⁷ Během války a téměř až do konce šedesátých let, stejně jako většina obyvatelstva Korejského poloostrova v tehdejší době, trpěl nedostatkem. Ideologický konflikt ho připravil o strýce z matčiny strany, který sloužil jako vedoucí čety v první linii a byl zabit v boji, a o mladšího bratra Kjŏngmugiho, který ke konci války podlehl spalničkám, protože nebyly dostupné léky.²⁸ Autorovo vnímání smrti ilustruje následující citace: „Oba měli společné to, že to byli krásní a chytrí lidé; jak je možné, že si válka ze všech lidí vybere zrovna takové, to bylo pro mě, dítě, nepochopitelný hlavolam.“²⁹ Z těchto důvodů se korejská válka, kterou zažil jako malý chlapec a která ho připravila o dětství, pochopitelně stala ústředním tématem jeho tvorby.

Po roce 1953 rodina zažila další šok. Jejich dům byl označen za nelegální stavbu a byl srovnán se zemí. Ani toto bohužel nebyl jev v poválečné jižní Koreji ojedinělý. Vlastními slovy autora: „Tato událost způsobila, že jsem předčasně dospěl a vyvolalo to ve mně vzdorovitost. Kvůli tomu, že jsem neuznával kompromisy a ze vzpoury vůči

²⁵ Kraj Čönggŭp, okres Čöngdžu. Kim, Subök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 493.

²⁶ Například organizace Kŭmjungdžohap (금융조합) a Siksanŭnhäng (식산은행). Daum päkkwa sadžön: Jun Hŭnggil. *Daum*. [online] [citace: únor 2015]

²⁷ Spisovatel, ačkoli byl sotva osmiletý chlapec, začátek války utkvěl živě v paměti. Byl svědkem bombardování nádraží v Iri, které americké letectvo zřejmě zaměnilo za nádraží v Suwönu okupované Korejskou lidovou armádou. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hŭnggil*, str. 415. Více o události článek Irijök migun pchukkjök sagön. Dostupný na: <https://www.iksan.go.kr/board/download.do?bbsBid=66095&bbsFileSeqId=66097>

²⁸ Smrt mladšího bratra nesl obzvlášť těžce, protože zemřel ve chvíli, kdy ho nosil na zádech a byl pověřený na něj dohlédnout. Od pocitu zodpovědnosti za smrt bratra se byl schopný oprostít, až snad prostřednictvím literatury, zejména v díle *Beránek* (Jang, 1974), viz dále. Z přepisu přednášky pro Organizaci pro propagaci umění, kultury a výchovy (한국문화예술교육진흥, Hangukmunhwajesulkjojukcingung) z roku 2001. Dostupný na: <http://blog.daum.net/hunii70/7945933>.

²⁹ Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hŭnggil*, str. 415.

otci, který byl opakovaně nezaměstnaný, jsem často utíkal z domova.³⁰ Spisovatel si nenašel k otci cestu ani do jeho smrti o deset let později.³¹ Toto by mohl být aspekt ovlivňující potlačení otcovského elementu v jeho dílech a zdůrazňování tradičního pojetí mateřské lásky a mateřství.

V roce 1955 pokračoval ve studiu na střední škole v Iri. Samotný autor zdůrazňuje jako významný mezník tohoto období dospívání křest a setkání s pastorem místního katolického kostela, kterého velmi obdivoval a který ho údajně ovlivnil po duševní stránce.³² Navzdory svému náboženskému přesvědčení v jeho dílech křesťanství nevystupuje nijak výrazně. Naopak zdůrazňuje tradičně korejský pohled na svět a objevují se prvky šamanismu³³ a buddhismu.³⁴

Po ukončení střední školy nastoupil na Vyšší odbornou pedagogickou školu v Čondžu, v hlavním městě provincie Severní Čolla.³⁵ Když ve třetím ročníku studia vypukla dubnová revoluce,³⁶ nijak se nezapojoval.³⁷ V roce 1961 školu dokončil a nastoupil povinnou vojenskou službu. Rok před propuštěním z armády jeho otec podlehl mozkové mrtvici a kvůli opožděné propustce se s ním ani nestihl rozloučit.³⁸

Své rodné provincii zůstal věrný i po návratu ze služby v roce 1964, kdy začal poprvé vyučovat. Práce ho nenaplňovala, a tak se veškerý volný čas věnoval zlozvyku z mládí - bloudění bez peněz - které nesvědčilo jeho zdraví. Na podnět své kolegyně a bývalé spolužačky se obrátil k literární tvorbě. Literatura se velmi záhy stala prostředkem, díky kterému se byl schopný vyrovnání se sebou samým.³⁹

³⁰ Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 416. V pozdějších letech popisuje, že si - zřejmě díky opakovaným útěkům z domova ve svém mládí - vypěstoval zvyk jen tak bez peněz a bez cíle bloudit po Koreji, což mu způsobilo i řadu zdravotních problémů. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: 32inüi ölgul*, str. 85-93.

³¹ Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 415-423.

³² Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 416.

³³ Viz například *Období dešťů* (Čangma, 1973). Konflikt mezi oběma babičkami nenabízí racionální řešení, usmíření přináší zjevení velkého hada, který podle tradiční víry zastupuje duši zemřelého, a zařikávání staré ženy. Dalším příkladem je Tongmanova babička v díle *Kdy vyjde duha* (Mudžigänün öndže ttünunga), která pronáší modlitbu směrem ke slepicím.

³⁴ Viz smíření se světem a božstvy v díle *Maminka* (Emi, 1982).

³⁵ Jeho snem bylo stát se právníkem, ale vzhledem k rodinné situaci musel dát přednost vzdělání, které mělo větší jistotu budoucího zaměstnání a finančního zajištění. Pedagogická činnost ho vyčerpávala a nenaplňovala. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 415-423.

³⁶ 19. 4. 1960. Viz poznámka výše.

³⁷ Vlastními slovy „skrýval se v díře“. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 416. Jun Hünggil se obecně nezapojoval do žádných protestů s politickým či společenským podtextem, dokonce se přilíže neúčastnil ani literárních diskuzí. Dá se tedy říci, že autoritářským režimem prošel bez úhony - oproti jiným aktivním nebo až radikálním žurnalistům či spisovatelům.

³⁸ Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 416-417.

³⁹ I, Tonghun. *Jun Hünggil (čibuk čöngüp, 1942-)*. [online] [citace: únor 2016] a z přepisu přednášky pro Organizaci pro propagaci umění, kultury a výchovy (한국문화예술교육진흥, Hangugmunhwajesulkjojukcingung) z roku 2001. Dostupný na: <http://blog.daum.net/hunii70/7945933>.

Psaní ho natolik pohltilo, že se rozhodl studovat obor korejského jazyka a literatury na univerzitě v Iksanu.⁴⁰ Roku 1968, tedy v jeho dvaceti sedmi letech, vyhrála autorova prvotina, *Období šedé koruny* (Hösäk mjölljuui sidžöl, 1968), jarní literární soutěž deníku Hanguk ilbo.⁴¹

V roce 1973 dokončil vysokou školu a začal učit v soukromé škole, kde nevydržel ani rok kvůli neshodám s vedením.⁴² Jeho rodina se ocitla ve finanční tísní. Stálé zaměstnání a jistou životní stabilitu získal až díky známému z rodného města, Čchö Čchanghakovi.⁴³ Díky jeho doporučení se dostal do nakladatelství Ilčogak, kde začal působit jako redaktor, a brzy se odstěhoval z provincie do Söulu. V nakladatelství zůstal až do roku 1977, dokud si nebyl jistý, že se uživí psaním.⁴⁴ Vydání povídky *Období dešťů* v roce 1973 bylo sice ohromným zvratem v jeho kariéře, jeho popularita však dosáhla vrcholu s rokem 1977, kdy vyšla nejen povídka *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot* (Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä), která mu napomohla ke slávě, ale také většina jeho tvorby zabývající se životem lidí v nově industrializované společnosti.⁴⁵

Dalším důležitým bodem v jeho literární kariéře byl překlad *Období dešťů* do japonštiny hned následující rok. Od té doby se dostal do kontaktu s japonským literárním světem a mimo jiné se sblížil s japonským spisovatelem Nakagami

⁴⁰ Wönggwang tähakkjo. Bakaláře dokončil až o devět let později. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: 32inüi ölgu*, str. 229-241; Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 417. Jeho spolužačkou byla například Jang Küdža (梁貴子, *1955), jedna z mála ženských spisovatelek přijímaná i zkosnatělými korejskými kritiky. Ta debutovala v roce 1978 povídkami *Znovu začínající ráno* (Tasi sidžakanün ačchim) a *Již zavřené dveře* (Imi dačchin mun). Mezi její nejvýznamnější díla patří *Lidé z Wönmidongu* (Wönmidong saramdül), *Lumik* (Han mariüi naküne čü), *Hluchý pták* (Kümögöri sä), *Zvonek* (Pangulsä). Českému čtenáři je k dispozici jedna z novel sbírky *Lidé v Wönmidongu* pod názvem *Básník z Wonmidongu* ve sbírce *Ukradené jméno: Moderní korejské povídky*. Praha: Brody, 2006. Kim, Subök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 489-492.

⁴¹ Jarní literární soutěž byla jedna z mála možností uveřejnění děl a prostředek výděleku mladých literátů. Pořádaly je všechny větší noviny, například Tonga ilbo, Čosön ilbo, Söul sinmun, Čungang ilbo, i literární časopisy jako Hjöndä munhak, Jösöng tonga, Munhak sasang. Výhra však neznamenal okamžitou slávu, jak lze i očekávat vzhledem k množství takových soutěží. Například Jun Hünggil začal být známou osobností až po vydání několika dalších děl, zvláště pak *Období dešťů* až z roku 1973. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: 32inüi ölgu*.

⁴² I, Tonghun. *Jun Hünggil (čönbuk čöngüp, 1942-)*. [online] [citace: únor 2016]

⁴³ Čchö Čchanghak (崔昌學, *1941) je stále žijící spisovatel, rodák z Iksanu. Mezi jeho nejznámější díla patří *Oheň v dlouhém snu* (Kin kksungöüi pul, 1980), *Nepřítel* (Čök, 敵), *Kopí* (Čchang, 槍). Zabývá se problémem ztráty vlastní identity a života skrze pokřivení a hanobení reality. Kim, Subök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 489-492.

⁴⁴ Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hünggil*, str. 418.

⁴⁵ V roce 1977 vyšla mimo jiné díla *Pohádka pro dospělé* (Öründürül ühan tonghwa), *Modrá a rudá* (Pingčchöngwa simhong), *Úsečka a křivka* (Čiksöngwa koksön), *Křídla nebo okovy* (Nalgä ttonün sugap), *Ubohá střední léta* (Čchangbäkhan čungnjön). Mimo tato díla vyšla i povídková sbírka *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot* a román *Moře zjevení* (Muksiüi pada).

Kendžim.⁴⁶ Po dobu následujících let vyšlo hned několik povídkových sbírek a novel v japonském překladu.⁴⁷

Do roku 1995 působil Jun Hūnggil jako vyučující na oboru literární tvorby fakulty humanitních studií univerzity Hansō v provincii Jižní Čchungčchōng. Mezi lety 1996-1999 byl děkanem fakulty umění, hudby a tělesné výchovy na stejné univerzitě. Po roce 1999 byl několikrát zvolen místopředsedou Sdružení spisovatelů národní literatury.⁴⁸

⁴⁶ Nakagami Kendži (中上健次, 1946-1992). Byl jedním z mála poválečných japonských literátů, který se veřejně hlásil ke kastě vyvržených, tzv. burakumin, a jeho tvorba výhradně popisovala jejich těžký život na okraji společnosti. Dokonce spolu vydali sbírku esejí o literatuře, která vyšla v Japonsku. Kim, Hjōn. *Uri sidā uri čakka: Jun Hūnggil*, str. 419.

⁴⁷ Kim, Hjōn. *Uri sidā uri čakka: Jun Hūnggil*, str. 418-419.

⁴⁸ Mindžokmunhakčakkahō. Organizace spisovatelů založená roku 1974. Jejím hlavním cílem je šíření korejské i světové literatury a to převážně tím, že pořádá různé semináře, workshopy a přednášky. Více na: <http://www.hanjak.or.kr>

b. K tvorbě

Jun Hūnggilovu tvorbu tvoří výhradně próza, zvláště povídky, vydal však několik románů a je autorem esejí a literárních kritik. Nejproduktivnější období jeho tvorby jsou sedmdesátá a první polovina osmdesátých let.⁴⁹ Nyní žije v ústraní, mimo sociální síť a v posledních letech nepublikuje.⁵⁰ Celkem vydal více než 20 povídkových sbírek a na 50 povídek.⁵¹

Přes svoji popularitu v jižní Koreji⁵² a mnohé prestižní domácí literární ceny⁵³ není do cizích jazyků často překládaným spisovatelem, výjimkou je již zmíněné Japonsko. V evropských jazycích jsou dostupná jeho významnější díla jako *Období dešťů*⁵⁴ a *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot*.

Pro účely této práce jsem se rozhodla rozdělit jeho tvorbu do dvou okruhů. Tyto dva okruhy, kterým se budu věnovat podrobněji níže - tedy korejskou válku a modernizující se společnost - jsem zvolila mimo jiné i proto, že přesně kopírují témata, která v literatuře sedmdesátých let převažovala a zároveň jsou nejvýraznější v autorově rané tvorbě.

Do prvního okruhu, který jsem shrnula pod obecný název korejská válka očima dítěte, lze zařadit díla jako *Dům soumraku* (Hwanghonüi čip, 1970), *Období dešťů* (Čangma, 1973), *Beránek* (Jang, 1974), či *Kdy vyjde duha* (Mudžigänün öndže ttünunga, 1979).⁵⁵ Jedná se o díla, která pozorují události korejské války a jejich následků očima dítěte. V tomto okruhu lze sledovat vysokou úroveň autobiografičnosti.

Druhý okruh, modernizující se společnost, zahrnuje díla, *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot* (Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä, 1977), *Dům* (Čip, 1972), *Pohádka pro dospělé* (Öründürül ühan tonghwa, 1974-1977), *Rvačka* (Molmä, 1975),

⁴⁹ Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hūnggil*, str. 419. Kim, Subök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 493-498.

⁵⁰ Jun Hūnggirüi čakka&čakpchem. *KYOBO kjöbomungu*. [online] [citace: únor 2015]

⁵¹ Kwön, Jöngmin. *Hangukhjödämunintäsadzön*, str. 1963-1965.

⁵² To dokazuje už jen množství vydání a dotisků jeho děl. Například povídková sbírka Jun, Hūnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*. Söul, Munhakkwadžisöngsa, 2014. je 25. dotiskem 3. vydání. Některá jeho díla byla publikována v novinách a časopisech na pokračování, což mohlo značně přispět k jeho popularitě. Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hūnggil*, str. 417-419.

⁵³ Hangukčakkasang, Hjödämunhaksang, Hangugilbomunhaksang, Hangukčchangdžakmunhaksang, 21segimunhaksang, Täsämunhaksang, aj. Jun Hūng-girüi čakka&čakpchem. *KYOBO kjöbomungu*. [Online] [Citace: únor 2015], Daum päkkwa sadžön: Jun Hūnggil. *Daum*. [Online] [Citace: únor 2015], Kim, Hjön. *Uri sidä uri čakka: Jun Hūnggil*, str. 415-419.

⁵⁴ Toto dílo je dostupné i českému čtenáři ve sbírce *Lod' pokladü: Antologie moderní korejské povídky*. Praha: Nová vlna, 2012.

⁵⁵ Kim, Subök. *Hanguk hjöndä sosöl ihäwa kamsang*, str. 493-498.

Historie tradice výcviku (Česikhulljõnbjõnčchõnsa, 1975), *Zázrak zítřka* (Näirüi kjõngi, 1976), *Tuhá zima* (Õmdong, 1975), *Modrá a rudá* (Pingčchõnkwa simhong, 1977), *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot*, *Úsečka a křivka* (Čiksõnkwa koksõn, 1977), *Křídla nebo okovy* (Nalgä ttonün sugap, 1977), *Ubohá střední léta* (Čchangbäkhan čungnjõn, 1977). Jak již naznačuje název okruhu, jsou to taková díla, která sledují změny v životech lidí po ekonomickém rozvoji šedesátých a sedmdesátých let z mnoha různých aspektů.

Toto dělení samozřejmě není absolutní. Díla jako *LA z mého snu* (Kkumkkunün naüi nasõng, 1982), *Maminka* (Emi, 1982) nebo *Páska* (Wandžang, 1985) jsou tematicky příliš široká díla na omezení na jednu z těchto kategorií.⁵⁶ Jsou to však díla pozdější, kterým se v této práci nevěnuji. Autor se v pozdějším období své tvorby vrací do historie nebo otevírá témata, která jsou v porovnání s jeho dřívější tvorbou ojedinělá.

⁵⁶ Čõndžänggwa sõngdžang sosõl - Jun Hũnggil. *Seelotus*. [online] [citace: únor 2015]

4. Tvorba

V této části práce se budu věnovat jednotlivým dílům, členěným na základě převažujícího tématu. Analyzovaná díla jsem vybírala nejprve podle jejich známosti a povědomí, poté podle dostupnosti. Jedná se výhradně o povídkovou tvorbu. Nejprve stručně představím jednotlivé texty, poté zanalyzuji společné rysy v rámci kategorie.

a. Korejská válka očima dítěte

Pro tuto kategorii jsem vybrala díla *Období dešťů*, *Kdy vyjde duha*, *Dům soumraku* a *Beránek*. Do této kategorie dále patří například *Dříví na zátop* (Ttálkam) nebo *Polní květina z mých vzpomínek* (Kiök sogüi tülkkot).

i. Synopse děl

Lze bez nadsázky říci, že *Období dešťů* (Čangma, 1973)⁵⁷ je jedno z nejpodstatnějších děl pro literaturu sedmdesátých let a patří mezi díla, ve kterých je zobrazení korejské války neobyčejně působivé.⁵⁸ Sledujeme rozklad rodiny, způsobený vyhrocenou situací, která proti sobě nestaví jen přátele a sousedy, ale dokonce i blízké. Ocitáme se ve vesnici na dohled hory Kōndži v průběhu korejské války. Povídka je rozdělena do šesti částí, které nejsou řazeny přísně chronologicky. Do jejich rámce jsou vloženy příběhy retrospektivní.

První část nám představuje tísnivou a tíživou atmosféru období dešťů, která nevěstí nic dobrého. Stejný pocit má i babička vypravěče, babička z matčiny strany, která předvídá, že se stane něco zlého, a opakuje to celý den. Několikrát poznamená, že kvůli zlému snu věděla dopředu, že její manžel zemře, takže se nemůže mýlit ani tentokrát. Stará žena je neskutečně pověřivá.

⁵⁷ Jun, Hūnggil. *Hwanghonüi čip*, str. 62-137. Český překlad je dostupný ve sbírce *Lod' pokladů: Antologie moderní korejské povídky*. Praha: Nová vlna, 2012, str. 115-161. Vzhledem k dostupnosti tohoto díla v češtině nebude mým cílem obsáhnout tolik citací jako v případě dalších povídek. Pokud cituji, využívám českého překladu M. Löwensteinové a zároveň udávám strany citace v originále i v překladu.

⁵⁸ Je nutné zdůraznit, že Jun Hūnggil není zdaleka jediným autorem sedmdesátých let, který využívá nevinného dětského pohledu na korejskou válku, který má významnou roli v působnosti tohoto díla. Ve většině případů ho využívají autoři, kteří korejskou válku zažili jako děti. Stejný postup využívá ve stejném roce například i Kim Wōnil ve svém díle *Duše tmy* (Ōdumüi hon, 1973). V českém překladu jako *Strážce tmy*. Světová literatura 1994/5. Přel. M. Löwensteinová. Dalšími autory jsou například I Mungu a O Čōnghüi, také Pak Wansō.

[...] Co se babička za úsvitu probudila, vykládala jen o tom svém snu. Brumlala o něm do oběda, pak do chvíle, než slunce zapadlo. Pořád o tom, co asi může znamenat. Pusa skoro bez zubů se jí pořád pohybovala. Říkala, že se na nás řítí neštěstí.

Měla jenom sedm zubů vlevo dole a v noci se jí zdálo, že jí nějaké kleště kdovíodkud vytrhly nejsilnější z těch jejích zubů. Jen co se probudila z noční můry a trochu přišla k sobě, nejdřív si rukou ohmatala a spočítala zuby v puse. Pak požádala tetu, aby jí přinesla zrcátko a přepočítala je očima. Pořád nebyla spokojená. Zavolala si mě a musel jsem jí je přepočítat já. Ať jsem se díval, jak chtěl, bylo jich sedm jako předtím.

Hlavně ten její špičák, co ho opatrovala jako oko v hlavě, byl na svém místě. Že je její špičák tam, kde být má, nechtěla babička věřit nikomu. Myšlenkami zatím zůstávala pořád ve snu. Odmítla uvěřit dcerám a zeťovi. Nevěřila ani svému jedinému vnukovi, kterého chválila za to, jak umí navlíknout nit do ouška jehly. Nejenže pochybovala o zrcadle, ale i o svých prstech, kterými ohmatávala zuby v puse. [...] ⁵⁹

Vypravěč z ní má strach. Většinu rodiny tím unavuje. Nikdo přímo neprohlašuje, že jí nevěří, ale matka i teta se jí snaží přesvědčit, že je vše v pořádku, protože nedávno obdržely dopis, ve kterém jejich bratr tvrdí, že je na frontě klid. Babička je však neoblomná. Matku a matčinu sestru to postupem času čím dál víc znervózňuje a začínají neštěstí očekávat také. Nakonec k jejich domu, uprostřed noci a v usilovném dešti, dorazí starosta v doprovodu dvou vojenských úředníků, aby předali dopis o smrti jejího syna, matčina bratra.

Reaguje, jako by byla vítěz. Už předtím několikrát zdůrazní, spíše sama pro sebe, že teď už je na zprávu připravená, takže to zprvu vypadá, že ji zpráva o smrti syna nijak nezasáhne. Vítězoslavně prohlašuje, že se její předzvěst opět vyplnila, přestože taková novinka ji nikterak potěšit nemohla. Je však vidět, že na něco takového se nikdo navzdory tvrdohlavému opakování, že to věděla celou dobu, připravit nemůže. ⁶⁰

V druhé části sledujeme konflikt obou babiček. Ten vzniká z jejich lásky k synům, z jejich mateřství, nikoliv kvůli ideologii, která je oběma cizí. Když rodina

⁵⁹ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 65-66. Překlad M. Löwensteinová. *Lod' pokladů*, str. 117.

⁶⁰ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 67-74.

matky uteče před válkou ze Söulu na venkov, nejvíce jejich rodinu - a hlavně druhou babičku - vítá právě babička z otcovy strany. První, avšak mírnější, konflikt vzniká poté, co se babička z matčiny strany postaví na stranu svého vnuka, když policistovi pod nátlakem prozradí, že je doma tajně navštívil strýc z otcovy strany.⁶¹ Opravdu vážný konflikt však vzniká den poté, co babička z matčiny strany dostane oznámení o smrti svého syna.

[...] „Jen lej, lej! Víc, víc! Spláchni všechny ty poschovávaný rudý ve skalách! Smeť a spal ty rudý na stromech. Spláchni je, zabij je! Ještě, ještě jednou! Dobře! Díky, díky Bože!“

Celá rodina to slyšela a utíkala na verandu, ale všichni byli tak zmatení, že nikdo neřekl babičce ani slovo. [...] V tom okamžiku se otevřely dveře vnitřního pokoje a vyšla babička od táty s obličejem zkřiveným hněvem. Do té chvíle jsem si neuvědomil, že je to jediný člověk, co se může postavit druhé babičce.

„Ta stará se snad zbláznila, nebo ji posed zlej duch! Čí dům si myslí, že to je, že si takhle vyskakuje?“

Babička od mámy se prázdnýma očima rozhlédla kolem, jako by se právě probudila ze spánku.

„To opravdu není divadlo pro nikoho cizího. Slyšela jsem už leccos o oplácení dobra nepřátelstvím, ale něco takového ještě ne. Asi jsi úplně zapomněla, žes neměla kam jít a schovala ses tu před bombama! Buď si klidně šílená, ale s čistým svědomím. Taky by se mohlo stát, že se ty blesky obrátěj proti tobě.“

Po tomhle sjela babička svůj protějšek pohledem a pokračovala v kázání:

„Myslíš, že se ti vrátí mrtvej syn? Nebo že jednoduše zabiješ ty, co žijou? Na to ti hlas nestačí. Lidskej osud je zapsanej na nebesích, jenom tam. A jen tam nahoře se určuje, jak dlouho bude kdo žít. A je to tvoje vina, že tvůj syn umřel dřív než ty. Rodiče viděj umírat svý děti kvůli hříchům z minulejch životů. Tohle je tvůj osud a nikoho jinýho. Měla by ses stydět. Je ti už přes šedesát, nebo snad ne?“

⁶¹ Více viz níže.

„Jasně. V minulejch životech jsem se hrozně provinila. Proto syn odešel ze světa přede mnou. A ty jsi štěstím obdarovaná, protože máš syna, jakýho máš, co?“ řekla jedovatě druhá babička.

„Ona se opravdu zbláznila, slyšíte? Cos myslela tím – syna, jakýho máš? Co máš s mým synem?“

„Přemejšlej. Třeba na to přijdeš.“

„Že nemáš syna, co by za tebe přinášel oběti, neznamená, že na tom musíme bejt všichni stejně.“

[...]

„Slyšelas, co říkala tvoje tchyně? Teď se na mě všichni koukaj jako na mámu, který nemá kdo přinášet oběti. Je to málo porodit týhle zemi jen jednoho syna, že pak můžou člověku nadávat do ženskejch bez potomků? Mámě, co ztratila syna a co nesmí vést ani bláznivý řeči! To se musí před starou nešťastnou ženskou vytažovat, kolik má synů? Tak teď mi zkus něco říct!“

[...]

„Já s ní nebudu žít v jednom domě, to radši odejdu, jestli ji hned nevyženeš!“

„Já půjdu! Už se mi zprotivilo tady žít! To radši umřu někde na ulici, než abych žila v tomhle domě. Rudým domě...“ [...]⁶²

Dopouští se hned několika neodpustitelných činů. Přeje smrt, navíc někomu z rodiny, útočí na nejváženější ženu v domácnosti a označuje jejich dům za dům komunistů. To je nejen urážlivé, ale hlavně nebezpečné v době, kdy jejich rodinu vyšetřuje policie a po nocích se mstí ti, kterým komunisti při okupaci nějakým způsobem uškodili. Rozčílí tím babičku z otcovy strany tak, že vyžaduje, aby otec matčinu stranu rodiny, včetně samotné snahy, vyhnal a dokonce je označuje za zloděje.⁶³

Oběma částem časově předchází třetí. Ve třetí části přesvědčí policista vypravěče, aby mu řekl vše, co o druhém strýčkovi, o bratrovi otce, ví. Tvrdí mu, že je jeho přítel a že mu potřebuje něco důležitého sdělit. Když i přes to chlapec váhá,

⁶² Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 79-81. Překlad M. Löwensteinová. *Lod' pokladů*, str. 126-128.

⁶³ Tvrdí, že se jí ztratila stříbrná jehlice. Ukáže se, že si ji vypůjčil vypravěč na hraní.

vytáhne čokoládu. Chlapec stále odolává, tak muž čokoládu hází po zemi a dupe na ni, než podvolí.⁶⁴

Ze strýčkovy návštěvy si vypravěč vybavuje jen to, že vypadá a zní úplně jinak, než si pamatuje. Pak také že se o něj jeho matka, babička z otcovy strany, ohromně strachuje, a že se ho dospělí snaží přemluvit, aby zůstal a skryl se v bambusovém houští, než otec zjistí, jestli mu bude spolupráce s partyzány prominuta. Těsně předtím, než se strýc podvolí, uslyší kroky, které ho vyděsí a vyženou do tmy.⁶⁵ Později zjistíme, že to byla jen babička z matčiny strany, která se šla podívat, koho tam slyší.⁶⁶

Dítě nemůže vědět mnoho, ale na otcovo zatčení a na to, aby rodinu nadále sledovali, to stačí. Tvrdí sám sobě, že to muži řekl proto, protože si myslel, že je to strýčkův přítel. Že má svědomí čisté, i když tomu ve výsledku sám nevěří.⁶⁷ Výčitky posiluje babička z otcovy strany, která je na něj skutečně přísná, dokonce ho označí za někoho, kdo „je horší jak zvíře, když prodal vlastního strýčka za kousek něčeho sladkého“.⁶⁸ Jediným jeho spojencem je babička z matčiny strany, se kterou má „tajemství provinilců“.⁶⁹ Otec se vrátí z policejní stanice zlomený a nepromluví na něj ani slovo, jen mu zakáže chodit ven. Dítě trest uvítá.⁷⁰

Ve čtvrté části se vypravěčův otec dozvídá o útoku partyzánů na město a o možnosti, že by jeho bratr mohl být jedním z mnoha mrtvých těl. Babička z otcovy strany si je jistá, že by si všimla nějakého znamení, kdyby měl být její mladší syn mrtvý, a dokonce se zlobí, když se syn jde přesvědčit. Babička na doporučení dcery navštíví i slepou hadačku, aby jí její domněnku potvrdila. Vítězoslavně se vrací s časem synova návratu.⁷¹ Její víra v synovo zdraví a vděčnost nadpřirozeným silám všechny těší a nikdo jí radost kazit nechce.

Babička z matčiny strany truchlí za svého syna. Nepláče, ale neustále o něm vnukovi vypráví a často se ho ptá, kterého ze strýčků má raději.⁷² Nechce odpověď, jen hledá důvod, aby o něm mohla vyprávět. Vypravěč zkonstatuje, že strýček musel být skvělý muž, že ho respektuje, ale že si s ním nikdy moc blízký nebyl.⁷³ Strýc z matčiny

⁶⁴ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 84-87.

⁶⁵ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 87-97.

⁶⁶ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 125.

⁶⁷ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 87.

⁶⁸ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 78-79.

⁶⁹ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 98-99. Překlad M. Löwensteinová. *Lod' pokladů*, str. 138.

⁷⁰ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 99-100.

⁷¹ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 101-103.

⁷² Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 106, 108.

⁷³ Jun, Hünggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 110.

strany je nadaný sportovec, klidný a přemýšlivý intelektuál, který se ve městě evidentně zapojuje do ideologických debat.⁷⁴ Oproti tomu strýc z otcovy strany není příliš vzdělaný, zato je veselý a srdečný, alespoň tak si ho vypravěč pamatuje, než utekl do hor, aby se přidal k partyzánům.⁷⁵ Má své chyby. Je impulzivní, poněkud krutý a pyšný⁷⁶ a zřejmě druhému strýci závidí, „tak, jak nevzdělaný člověk závidí vzdělanému“⁷⁷. Ačkoli se vztah mezi nimi před válkou a na jejím počátku jeví bezproblémově, dokonce mu dovolí, aby se u nich doma skrýval, když okolí obsadí komunisté, nakonec ho prozradí.⁷⁸

V páté části probíhá příprava na strýčkův návrat. Babička z tátovy strany energicky rozdává každému práci a zároveň se strachuje, zda se její syn bezpečně vrátí domů, když je voda v řece tak vysoká, a jestli mu nebude zima, když ji bude obcházet. Většina rodiny ve strýčkův návrat nevěří, snad jen otcova sestra, která babičce slepou hadačku doporučila. Šeptají si to pouze mezi sebou, aby babička nebyla zklamaná. Babička poručí, aby nechali lampy rozsvícené po celou noc, i když je v sousedství běžné světla na noc tlumit či zhasínat. Nezáleží jí na tom, kolik je to bude stát petroleje, nebo na tom, že je stále sleduje tajná policie. Vypravěč s tetou a babičkou z matčiny strany v noci slyší tajemné hadí volání. Babička vyjádří své zlé tušení a výčitky svědomí, protože to byla ona, kdo strýčka vylekala.⁷⁹

V šesté části se čeká na příchod strýčka. Období dešťů končí, dokonce přestává pršet, což babička z otcovy strany vidí jako šťastné znamení. I přes pochybnosti rodiny a výsměch vesnice, která se u nich shromáždí, je od rána plná očekávání a neustále ostatním z rodiny nadává, například proto, že nechali zhasnout jednu z lamp. Nejdříve všichni čekají s jídlem na strýčka, ale když stále nepřichází, najedí se bez něj, až na babičku. V průběhu hostiny se na dvorku objeví had, „dlouhý jako člověk“⁸⁰, po kterém děti házejí kameny. Nejdříve se ho vypravěč vyleká a chystá se ho uhodit holí od nosítek. Babička z matčiny strany ho zastaví. Vykoná to, co měla udělat druhá babička, která v momentě, kdy hada zahlédne, omdlí. Babička z matčiny strany s klidem a

⁷⁴ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 109.

⁷⁵ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 90. Pobyt v horách ho změní. Mimo jiné mluví i o tom, že zabil mnoho lidí.

⁷⁶ Viz například tresty lidem, kteří nelegálně pálí alkohol nebo porážejí dobytek a pomsta panu Čchöovi. Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 111.

⁷⁷ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 111-112.

⁷⁸ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 112.

⁷⁹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 113-125.

⁸⁰ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 130.

sebevědomím hada - duši nebo převtělení syna druhé babičky - vyprovodí jeho vlastní cestou a přitom ho přesvědčuje, že se o ně nemusí bát a že ho jeho matka miluje.

[...] „Ach ty můj maličkej, přišel jsi takhle zdaleka, aby ses na nás podíval,“ šeptala mu hlasem, kterým se zpívají ukolébavky plačícím dětem. [...]

„Viděls, že je tvoje stará máma zdravá a celá rodina taky. Nemusíš si vůbec dělat starosti a můžeš jít dál svojí cestou.“ [...]

„Nemusíš tu ležet, máš před sebou přece dlouhou cestu. Když tu zůstaneš, tvoje rodina bude truchlit o to víc. Vím, co cítíš, ale musíš myslet taky na ostatní. Jak je tvojí mámě, když tě takhle vidí?“

[...]

Když jsem vyšel ven, viděl jsem, že druhá babička už zatím připravila na stolek různá jídla. Byly tam kousky dýně, nakládaná zelenina a velká láhev studené vody. [...]

„Tohle pro tebe připravovala tvoje máma několik dní. Vím, nemůžeš to ochutnat, aspoň se teda podívej, než zase půjdeš. Tvoje máma tě miluje. Já tě odsud nevyháním, ale musíš to pochopit. [...] To je proto, abys už šel. Nedělej si žádný starosti a dej na sebe pozor. Máš před sebou dlouhou cestu.“ [...] ⁸¹

Když babička z otcovy strany přijde k sobě, vypráví jí, co pro ni druhá žena udělala. Nechá si ji k sobě zavolat, aby jí mohla poděkovat. Obě ženy se usmíří a babička dokonce odpustí i vnukovi jeho pochybení. Jen několik dní na to babička z otcovy strany zemře a vypravěč poznamenává, že „vždy myslela více na toho ze synů, který byl pryč“⁸² a „že byla vůbec nejšťastnější, když bez jídla a spánku čekala na svého syna“⁸³.

V *Kdy vyjde duha* (Mudžigänün öndže ttünunga, 1979)⁸⁴ se mentálně postižená žena s nešťastným osudem ujme dítěte, které je potomkem osoby odpovědné za smrt její rodiny. Text má formu rámce, do kterého je vloženo několik příběhů. Samotný rámec má jednoduchý děj. Odehrává se v domově vypravěče v období dvou dnů. Vypravěč je dospělý muž, ženatý, pracující v blíže neurčené firmě. Navštíví ho mladší bratr a

⁸¹ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 132-134. Překlad M. Löwensteinová. *Lod' pokladü*, str. 158-159.

⁸² Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 136.

⁸³ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 136-137.

⁸⁴ *Uri sidä uri čakka*, str. 343-371.

vypráví mu, co se událo na každoročním obětování předkům, kterého se nemohl účastnit. Vypravěč se dozvídá, že na obětování předkům dorazil i Tonggün, a manželka je zvědavá, protože o tomto příbuzném ještě nikdy neslyšela. Dozvídáme se, že není pokrevní příbuzný, ačkoli je v genealogii zapsán a s jejich rodinou vyrůstal. Přesto nikdo nečeká, že se objeví. Šok celé rodiny je o to větší, když s sebou přinese novinu o úspěšném složení prestižních zkoušek.

Zprvu má vypravěč dojem, že se chce Tonggün rodině pomstít, nebo vše dělá s nějakým podobně nečistým úmyslem, ale brzy se odhaluje jeho vděk, upřímnost a touha najít své místo v rodu, který přijal za svůj i přes dřívější ostrakizaci. Mluví o své adoptivní matce s úctou,⁸⁵ zná všechny předky rodiny, jejich úřednické tituly a poznává jejich hrobky,⁸⁶ i když neměl příležitost k tomu se to naučit, protože mu ani jednou nedali příležitost se obřadu zúčastnit,⁸⁷ dokonce oslovuje své bratrance z vedlejší větve uctivým „starší bratře.“⁸⁸

Nakonec získává zasloužený respekt i obdiv, když ne celého rodu Kim, tak minimálně u vypravěče a jeho bratra.⁸⁹ Vypravěč dokonce lituje, že v něm dříve neviděl nic víc, než „dítě hovnokrčky“, které se nemohlo účastnit obřadů,⁹⁰ nebo to dítě, které kojí prso té tety, co po vesnici pobíhá nahá.⁹¹

[...] „Víš, co mi řekl?“ Tongu se zasmál.

„Jsem produkt spolupráce. Určitě není tolik nešťastníků, kteří by se narodili komunistovi a pak by je vychovávala žena, která kvůli nim přišla o všechno. Co může být ještě nešťastnější? Myslím, že proto jsem se nevydal špatnou cestou a svůj osud jsem si zformoval sám. Protože jsem si dřív zažil takové těžkosti, není pak o to jednodušší překonat ty další, menší?“ [...] ⁹²

Celý rámcový příběh končí Tonggünovou návštěvou. K ohromnému překvapení připomíná vypravěčova strýce a tetu, nikoli své biologické rodiče.

⁸⁵ *Uri sidä uri čakka*, str. 345.

⁸⁶ *Uri sidä uri čakka*, str. 350.

⁸⁷ *Uri sidä uri čakka*, str. 351.

⁸⁸ *Uri sidä uri čakka*, str. 371.

⁸⁹ [...] Teď to tedy konečně vypadá, že syna pana Čcha přijmou do rodu Kim, že?“ [...] *Uri sidä uri čakka*, str. 364.

⁹⁰ *Uri sidä uri čakka*, str. 369.

⁹¹ *Uri sidä uri čakka*, str. 370.

⁹² *Uri sidä uri čakka*, str. 369.

[...] Ztratil jsem hlas a přihloupě jsem pozoroval toho neznámého mladíka, který se představil jako Kim Tonggŭn. Ale jak jsem si ho tak prohlížel, najednou mi nepřišel tak neznámý, ale jako bych ho předtím mnohokrát viděl. Uvědomil jsem si, že se půlka jeho obličeje podobá tetě a druhá půlka strýci.

„Jak dlouho jsme se neviděli ...“

Až po dlouhé době jsem poznal, že je to můj mladší bratranec z druhého kolene, a konečně promluvil. A uvědomil jsem si, proč za mnou přišel. Teď se mě určitě zeptá: „Když přestane pršet, jakou barvu má nebe? A víš, co se tam objeví?“ [...] ⁹³

V prvních částech rámce se nic podstatného nedozvíme, snad jen to, že vypravěč je nejstarší syn v rodině, s bratrem spolu moc nemluví a že je o čtyři roky starší než manželka. Vystupují tu tři osoby, pouze ke konci se objevuje čtvrtá, Tonggŭn, ten však víc než pozdrav neřekne. Čtenáři se však dostává unikátní vhled do rodinných tradic Korejců a jejich vnímání rodiny. Mluví se o rodinných zvycích, obřadech k uctění předků, důležitosti genealogie a pokrevní příbuznosti.

Rámec pro vložené příběhy probíhá výhradně formou dialogů. Má retardační funkci a vážnost příběhů odlehčuje něžným humorem a pochopením charakteristickým pro autora a obzvláště jeho pozdější tvorbu. Někdy se zdá, že rámec, do kterého jsou příběhy vloženy, zbrzdí podstatnější část příběhu až příliš. Jsou zbytečné nebo nedůležité pro zbytek vyprávění, jako například v následující citaci:

[...] „A jak ho tedy dospělí přijali?“

V tu chvíli manželka vynesla ven občerstvení a vytrhla mě ze vzpomínek.

„Koho přijali?“

Snad proto, že jsem se odmlčel na dlouho, mi bratr neporozuměl. Nebo moc dobře věděl, koho myslím, a dělal naschvály.

„Myslím Tongŭna.“

„Co? Tongŭna?“

Bratr si z talíře napíchl kousek hrušky, strčil si ho do pusy a žvýkal.

„No, jak ho asi přijali?“

„Tak mi to už řekni.“ [...] ⁹⁴

⁹³ *Uri sidä uri čakka*, str. 371.

⁹⁴ *Uri sidä uri čakka*, str. 350.

Ačkoli jsou tyto části frustrující, autor zjevně navádí čtenáře, jak má jeho dílo číst. Manželka, které vypravěč vše doplňuje a opakuje, je pro něj čtenářský protějšek. Manželka o Tongūnovi slyší poprvé a vypravěč zprvu váhá s vysvětlením. Doposud se neodvážil, skoro jako by se za ten příběh styděl.

[...] „Kolik ti bylo, když byla válka?“

„Jsem mladší o čtyři roky. Tak si od svého věku odečti čtyři roky.“

„Ptám se, jestli si tu dobu pamatuješ.“

„Mám z té doby jen jednu jedinou vzpomínku.“

[...]

„Pamatuju si jen, jak jsem byla vyděšená, protože jsem nemohla dýchat a jak mi bylo horko, protože mě táta celou zakryl tlustou peřinou. Říkali, že prý proto, že zeď prorazila zbloudilá kulka nebo šrapnel.“

Manželka měla na válku jen omezené vzpomínky. Nedalo se kvůli ní znovu nevydat na tu dlouhou a složitou cestu, temnou jak jeskyně. Na jejím konci, jako ve slepé uličce, seděl a vyčkával Tonggūn. [...] ⁹⁵

Několikrát ji i rozčílí, jak neustále váhá s tím říci vše. Přijde si ochuzená o podstatnou část jeho minulosti.

[...] „Už jsme svoji tolik let, tak proč jsi mi to ještě neřekl?“

„Není to nic, čím bych se mohl vychloubat nebo pobavit. Není to zábavné jako číst knihu.“ [...]

„Kdybys to byla ty, co bys dělala s tím dítětem?“

„Na co se to ptáš? Samozřejmě bych se o něj postarala, i když je to cizí dítě.“

„I kdyby to bylo dítě partyzána, který zabil tvého manžela a děti?“

„[...] Dítě nepřítele přece není to samé jako nepřítel. Tak jak se to vyřešilo?“ [...]

„Teta to nakonec udělala přesně tak. Kvůli tomu nebyl doma nikdy klid.“ [...] ⁹⁶

⁹⁵ *Uri sidä uri čakka*, str. 353.

⁹⁶ *Uri sidä uri čakka*, str. 364-365.

Do tohoto rámce, zasazeného do současnosti, jsou vloženy tři vzájemně propojitelné příběhy, ve kterých se vypravěč vrací ve vzpomínkách do minulosti a do svého dětství, aby vše vysvětlil. Ocitáme se v rodišti vypravěče v blízkosti hory Kōndži,⁹⁷ v blíže neurčeném čase - lze odhadnout, že někdy brzy po konci války. Vypravěč mládne spolu s časem příběhu i mentálně, máme tedy dojem, že vše vypráví dětskýma očima, jak je autorovým zvykem. Vypravěč je ve školním věku, jeho mladší bratr čerstvě vyrostl ze svého batolecího období.

V epizodickém vzpomínání narážíme na prvky, díky kterým můžeme protagonisty příběhu propojit s hlavními postavami jiného Jun Hūnggilova příběhu, s *Obdobím dešťů*, které jsem představila výše. Není to jen kvůli opakujícím se jménům hlavního hrdiny, vypravěče obou příběhů. Nalézáme mnohem více náznaků, že se jedná o stejnou rodinu, jen širší, než vystupovala v *Období dešťů*. Vypravěč vzpomíná na obě babičky,⁹⁸ zmiňuje smrt jedné z nich⁹⁹ i smrt svého strýce, včetně noci, kdy přišlo oznámení o jeho úmrtí v bitvě,¹⁰⁰ poznamenává výjimečnou situaci jejich rodiny, kdy tzv. vnější rodina, rodina z matčiny strany, bydlí u nich doma.¹⁰¹ Dokonce v jednu chvíli usilovný déšť přirovnává ke stejné průtrži mračen, která byla, když je přišel navštívit had, zastupující strýčkovu duši.¹⁰²

První epizoda nám představuje postavu Tonggūnovy adoptivní matky, mentálně narušené ženy, která si za války zažije své. Ve vyprávění dostává mnoho rolí, vypravěč ji označuje mnoha výrazy - manželka mladšího bratrance z otcovy strany, matka dětí mladšího bratrance, teta, bláznivá ženská, i nelichotivá přezdívka od dětí, která vzniká poté, co se děti dozví, že se před partyzány skryla v latríně.

Události, které její mentální rozpoložení způsobí, se udály ještě za korejské války a před samotným dějem epizody. Rodina mladšího otcova bratrance před válkou žije odděleně od hlavní větve rodu. Bydlí v Kasilli pod horou Kōndži a o jejich rodině se říká, že jsou „za dne Korejská republika, v noci Lidově-demokratická republika“.¹⁰³ Utečou, když útoky partyzánů, skrývajících se v horách, zesílí, ale unáhleně se vrátí domů, jen co se začnou šířit zprávy o tom, že partyzány zatlačili až k hoře Čiri. Partyzáni při ústupu zapálí celou vesnici, včetně domu otcova mladšího bratrance se

⁹⁷ Hora partyzánů z *Období dešťů*.

⁹⁸ *Uri sidä uri čakka*, str. 354.

⁹⁹ *Uri sidä uri čakka*, str. 355-356.

¹⁰⁰ *Uri sidä uri čakka*, str. 355-359.

¹⁰¹ *Uri sidä uri čakka*, str. 359.

¹⁰² *Uri sidä uri čakka*, str. 363.

¹⁰³ *Uri sidä uri čakka*, str. 348.

strýcem a třemi dětmi uvnitř. Starší bratranec se hned následující den vydá zprávy o osudech vesnice prověřit a domů přivede už jen bláznivě sípající a smějící se tetu, páchnoucí výkaly.¹⁰⁴

Vypravěč se o osudech rodiny dozví, když odposlouchává ženy, které se o tetě baví. Je evidentní, že děti nejsou schopné pojmut vážnost situace. Zoufalství ženy, donucené skrýt se v latríně, zatímco může jen pozorovat, jak partyzáni zamykají její rodinu v hořícím domě, je pro ně mentálně nedosažitelné.

[...] První jsem se rozesmál já. Dlouho to netrvalo a začal se chichotat i Tongu. Ženy, které si šeptaly v protější místnosti, náhle ztichly a probodly mě pohledem.

„Ty opičáku, to by ses takhle chechtal, kdyby se to stalo tvojí mámě?“

Matka mě jednou rukou zatahala za tvář. Nedokázal jsem se přestat smát. Úplně jsem odsunul stranou, že zemřel strýček a všichni moji bratranci z druhého kolene, včetně malého ubohého kojence, kterému teta ani nestihla dát jméno. Viděl jsem jen tetu, jak se potápí do latríny a tam se skrývá se zatajeným dechem. Od toho dne začaly děti ve vesnici tetu nazývat „hovnokrčka“. To proto, že si krk vykoukala v hovínkách. [...] ¹⁰⁵

Když bláznivě pobíhá po vesnici, znamená to, že bude pršet. Děti z ní mají legraci. Jejich vtípky jsou čím dál drzejší a krutější, protože se žena nedokáže bránit. Jen co děti náhodou zjistí, že má stále mateřské mléko, stříkají ho po sobě a šťouchají ji do zranění po těle. Zapojí se dokonce i oba sourozenci. Nechají se strhnout davem, přestože je to jejich příbuzná.

Druhá epizoda, ve které se konečně seznamujeme s Tonggünem, začíná o něco osobněji. Vypravěč v noci potřebuje na záchod. Ze tmy má však strach¹⁰⁶ a budí kvůli tomu babičku z matčiny strany. Společně zaslechnou štěkání a něčí křik. Rychle se skryjí v domě, zatímco se zbytek vesnice probouzí, ale nikdo nezasahuje. Vypravěč moc dobře chápe, proč nikdo nevychází ven, nejen kvůli strachu z noci.

¹⁰⁴ *Uri sidä uri čakka*, str. 348-349.

¹⁰⁵ *Uri sidä uri čakka*, str. 350.

¹⁰⁶ [...] Báľ jsem se tmy. Báľ jsem se i pohybu ve tmě. Všechna neštěstí poté, co vypukla válka, se stala ve tmě. Byla půlnoc, když dorazilo oznámení o strýčkově smrti a ještě ani nesvítalo, když jsem naposledy viděl druhého strýčka. [...] *Uri sidä uri čakka*, str. 355.

[...] Cítil jsem přítomnost lidí v okolních domech. Ale i když se v několika rozsvítilo, nikdo nevycházel, aby se podíval, co se děje. Dospělí mi často opakovali, že ať se děje, co se děje, třeba i něco opravdu neskutečného, v noci se ven prostě nevychází. [...]¹⁰⁷

Dospělí si mezi sebou pouze tiše povídají. Odhadují, z jakého domu křik přichází, a co se asi tak stalo. Vypravěč dostane strach, když dospějí k závěru, že půjde o dům pana Čcha, protože tam bydlí i jeho kamarád Čsöök. Z osudu rodiny svého kamaráda má strach.

[...] U nás doma to bylo úplně jiné než u Čsööka. Jediný člověk, kterého z naší rodiny mohl kdy někdo urážet, byl jen strýček, který se přidal k partyzánům, a to byla situace neobvyklá pro široké okolí. Díky tomu, že se otec ujal babičky z matčiny strany, jejíž syn zemřel v bitvě jako důstojník jihokorejské armády, se nám chlapci z města se svými zlostnými výrazy, pálkami a jinými nástroji, vyhýbali obloukem, protože je to dostatečně odrazovalo. Neštěstí, které za války potkalo naši rodinu, našťestí skončilo jen smrtí strýčka.

Ale u Čsööka to bylo úplně jinak. Pan Čcha, bez příbuzných, o kterých by stálo za to mluvit, se odněkud přihnal, postavil si osamělý dům pod borovicovým kopcem a živil se tím, že občas někomu vypomohl na statku. Pod vedením komunistů pilně jezdil na kole a vyřizoval pochůzky pro místní lidový výbor. Když komunisty zahnali, pan Čcha náhle zmizel. Od té chvíle Čsöökův dědeček nedělal nic jiného, než chodil od vesnice k vesnici a všude rozhlašoval, že odešel do města a tam ho chytila vojenská policie jako dělníka¹⁰⁸ pro jihokorejskou armádu. Z celé vesnice tomu věřila možná jen Čsöökova rodina. [...]¹⁰⁹

¹⁰⁷ *Uri sidä uri čakka*, str. 358.

¹⁰⁸ Pracovní síla pro jihokorejskou armádu. Jednalo se převážně o zločince.

¹⁰⁹ *Uri sidä uri čakka*, str. 358-359.

Čäsöková rodina se stane terčem pomsty právě proto, že tvář pana Čcha asociuje přeživší z vypálené vesnice. Prý o úmyslu partyzánů věděl a nějakým způsobem se do toho zamíchal.¹¹⁰

Objeví se dokonce podezření, že se do útoku zapojil někdo z vypravěčovy rodiny - syn otcova staršího bratrance, vypravěčův bratranec z druhého kolene Tongsik.¹¹¹

[...] Před událostí si Tongsik, který nedokončil střední školu, a jeho kamarád, který měl v Kasilli příbuzného, ve stodole vyrobili bambusová kopí, ostrá skoro stejně tak jako železná, než je objevil strýček a strašně jim namlátil. Atmosféra ve vesnici potom ještě zhoustla. Šeptalo se, že nebude dlouho, než se lidé z Kasilli pomstí. Jedna stařenka to řekla i Čäsökově matce. Ale Čäsöková matka neměla kam jít a nevěděla, co má dělat, tak jen plakala. [...]¹¹²

Otec na to jen rozčileně prohlásí, že „dokud jsem naživu, nikdo z naší rodiny nic takového neudělá“.¹¹³ Podezření zůstává nepotvrzeno.

Všichni se dohodnou, že se půjdou situaci prověřit až ráno. Když se vypravěč probudí, všichni, kromě matčiny strany rodiny, jsou pryč. Babička i silný déšť ho od jeho zvědavosti odrazují, ale nakonec k osamělému domu pod borovicovým kopcem dorazí. Najde tam skoro celou vesnici. Otec a otcův starší bratranec se snaží přemluvit tetu, aby vylezla z latríny, kam se po události skryje i s pětíměsíčním dítětem, jediným přeživším rodiny Čcha. Ženy okolo si šeptají o dítěti komunisty a o tom, zda by nebylo lepší, kdyby umřelo společně s ostatními z rodiny.¹¹⁴ Teta nakonec z latríny vyleze a mávajíc srpem uteče, společně s dítětem. Nikdo jí nebrání v cestě.¹¹⁵

Třetí epizoda konečně spojuje tetu a Tönggüna. Zatímco život tety s dítětem je harmonický, v rodině to způsobuje nepřekonatelné problémy. To, že „žena běhá nahá po vesnici je sice problém, ale větší problém je dítě“.¹¹⁶ Dospělí se dohodnou na tom, že tetu pošlou do rodného města a dítě dají do dětského domova.

¹¹⁰ *Uri sidä uri čakka*, str. 361.

¹¹¹ *Uri sidä uri čakka*, str. 360.

¹¹² *Uri sidä uri čakka*, str. 361.

¹¹³ *Uri sidä uri čakka*, str. 360.

¹¹⁴ *Uri sidä uri čakka*, str. 362-363.

¹¹⁵ *Uri sidä uri čakka*, str. 363-364.

¹¹⁶ *Uri sidä uri čakka*, str. 365.

[...] Nejenže se jim nepodařilo tetu dostat do rodného města, ale nedokázali jí ani vzít dítě. Vyčkávala, až celý dům tvrdě usne, než se o půlnoci vkradla dovnitř pro dítě a manželce otcova staršího bratrance málem ukousla prst, když se jí v tom pokusila zabránit. Občas taky strýčka odháněla s plínou v ruce. [...]¹¹⁷

To, že se může o někoho starat, tetu léčí. Sice je pořád stejně nevypočitatelná, dá se říct nebezpečná pro sebe i okolí,¹¹⁸ ale přítomnost dítěte jí pomáhá vracet se do reality. Blázní, jen pokud nemá co jíst.¹¹⁹

[...] Od té doby, co se objevilo dítě, které mohla kojit, nepobíhala celou vesnicí jako duch s pocuchanými vlasy a bosýma nohama, i když zašlo slunce a babičku pobolívaly klouby. Často jsme tetu vídali, jak sedí na slunném místě u domu pana Čcha a kojí, šťastný výraz v obličeji a usíná. [...]¹²⁰

Tonggün vyrůstá beze jména, dokud nenastoupí na základní školu. Děti z vesnice o něm mluví jen jako o „dítěti hovnokrčky“. Nikdo už ale nepopírá, že je to její syn, a nikdo z vesnice, mimo příbuzenstvo, jako by si nepamatoval, že je to vlastně pořád nejmladší syn pana Čcha, komunisty. Teta nutí rodinu, aby ho nechali zapsat do rodinné genealogie, i když je mnoho členů rodiny proti. Bratranec z druhého kolene, Tongsik, dokonce prohlásí, že se z genealogie nechá vymazat, pokud ho tam zapíší. Teta má další záchvat, ve kterém málem podpálí dům, a všichni dojdou k závěru, že je to nejjednodušší řešení, jak se jí zbavit.¹²¹

[...] „Dítě komunisty není komunista,“ řekl otcův starší bratranec tetě [...], když přišel k nám domů, aby nám oznámil výsledek porady.

Také řekl, že musí mít jméno, aby ho mohli zapsat do genealogie. A tak mu strýček vytvořil takové jméno, aby odpovídalo rodovým zvyklostem, Tonggün. [...]¹²²

¹¹⁷ Uri sidä uri čakka, str. 365.

¹¹⁸ Ohrožuje okolí srpem, rozděluje oheň v domě, útočí, když nemá, co jíst aj.

¹¹⁹ Uri sidä uri čakka, str. 365.

¹²⁰ Uri sidä uri čakka, str. 365.

¹²¹ Uri sidä uri čakka, str. 366.

¹²² Uri sidä uri čakka, str. 366.

Tonggŭn už od začátku slibně studuje a teta je na něj neskonale pyšná.

[...] Jen co byl konec pololetí nebo školního roku, teta s Tonggŭnovým vysvědčením v ruce obcházela dům od domu. Vychvalovala, jak je Tonggŭn celý tatínek, jak strašně moc je chytrý. Bylo jasné, že tím „tatínkem“ myslí našeho mladšího strýčka, který byl prý tak chytrý, že vystudoval práva. Že tím nevychvaluje pana Čcha, který celý život pracoval na cizím.

Jméno Tonggŭn slyšelo z úst dospělého jako napomenutí každé dítě, které ve vesnici nestudovalo dostatečně dobře. Dokonce i já jsem od matky několikrát slyšel, že Tonggŭn má mnohem lepší známky než já. [...]¹²³

Když Tonggŭn nastoupí na střední školu, teta podlehne dlouhodobé nemoci. Tonggŭn velmi truchlí, při pohřbu se s usilovným pláčem vrhá na její rakev a jeho láska se ukazuje i v tom, jak často matku na hřbitově navštěvuje, aby si s ní povídal. Je ve vesnici vnímán jako skutečně oddaný syn.¹²⁴

Tonggŭnův život po tetině smrti je ještě více nešťastný. Bratranec z druhého kolene, Tongsik, ho šikanuje, a lépe se nechová ani jeho otec. Nutí ho pracovat manuálně a tlačí na něj, aby skončil se školou. Nakonec strýci ukradne peníze a uteče z domova. Dlouho o něm nikdo neslyší, jen občas nějaké zvěsti, než se ukáže na onom obřadu k uctění předků, který ho propojuje s hlavním rámcem příběhu.¹²⁵

V díle *Beránek* (Jang, 1974)¹²⁶ sledujeme rodinu, kterou v průběhu války sužuje hlad a všudypřítomná smrt. Děj se odehrává v nejmenované vesnici nedaleko většího města, v průběhu korejské války - od obsazení vesnice vojsky Korejské lidové armády do jejího osvobození. Příběh však nepostupuje chronologicky. Jak je autorovým zvykem, hlavní rámec narušují vložené příběhy.

Otec ještě před událostmi hlavního děje v opilosti vyprovokuje bitku a přijde o doklady. Kvůli ukradeným dokladům ho po čase začne vyšetřovat policie. Nakonec ho s dalšími muži - „stejně bez peněz a bez štěstí jako on“¹²⁷ - zavrou do skladiště. Celý

¹²³ Uri sidä uri čakka, str. 367.

¹²⁴ Uri sidä uri čakka, str. 367.

¹²⁵ Uri sidä uri čakka, str. 368.

¹²⁶ Jun, Hŭnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namŭn sanä*, str. 36-70.

¹²⁷ Jun, Hŭnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namŭn sanä*, str. 37.

hlavní rámec děje rodina čeká, kdy ho pošlou na frontu jako dělníka. Příběh začíná jeho zadržením a končí jeho odjezdem na frontu.

Matka bývá mimo dům až do noci a vypravěč má na starosti tři mladší sourozence. Obtěžuje ho obzvlášť to, že se musí starat o nejmladšího, Junbonga. Junbong má spalničky, které matka zprvu zamění s obyčejným nachlazením. Protože není moc peněz na západní léky, uchýlí se k tradičním způsobům léčby.¹²⁸ Nemoc se nelepší a všichni čekají, že zemře ještě před svým čtvrtým rokem. Vypravěč to konstatuje až s ledovým klidem.

[...] Mimo otce, který nebyl doma, jsme všichni otevřeně očekávali, že zemře. Ačkoli usilovně odolával a neposlouchal naše naděje, všichni krom otce jsme byli přesvědčeni, že nakonec stejně umře, jak si přejeme. Symptomy, které se každým dnem zhoršovaly, jen naši víru utvrzovaly. [...]¹²⁹

Když se matka vrací domů, budí sourozence od dveří hlasitým: „Ten spratek ještě nechcíp!“¹³⁰ Dokud však není doma, musí vypravěč bratříčka celou dobu nosit na zádech a chodit s ním po pokoji, bez ohledu na hlad či únavu, protože se bratříček nedá uspat. Je pro něj ohromnou zátěží.

[...] Už jsem byl tak unavený, že jsem to nemohl vydržet. Vždycky, když jsem se podíval na sourozence, jak pokojně spí, jsem měl pocit, že ze vzteku, ospalosti a únavy, až se mi podlamovaly kolena, budu hlasitě brečet. A do toho, jak nejmladší bráška kňoural, se jeho tělo nafukovalo. Nejdřív do velikosti pytle rýže, pak kupy hnoje, potom hromady obilí a nakonec do velikosti domu. Ta příšerná váha mě tlačila dolů. Ale i tak jsem byl z mých vyvrtlých a hladovějících sourozenců jediný, kdo měl sílu ho nosit.[...]¹³¹

Pokaždé, když na matčin návrat čeká, křičí a brečí, aby zahnal strach,¹³² nebo přemýšlí. Často podezřívá matku, že se nevrátí a raději uteče, než aby se o ně měla

¹²⁸ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 46-47.

¹²⁹ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 37.

¹³⁰ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 36, 38, 49, 66.

¹³¹ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 47-48.

¹³² Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 38.

starat, když je opustil otec. Protože přesně to udělala matka kamaráda.¹³³ Dokonce se jí poté neodbytně vyptává, proč se vrátila tak pozdě, a má jedině radost, když ho za jeho zvědavost potrestá.¹³⁴

Matka za poslední peníze připraví luxusní hostinu, která vypravěče téměř rozčílí svou okázalostí. Tentokrát s jídlem pošle nejstaršího syna. Ten se celou cestu snaží odolat pokušení ochutnat, ale podlehne. Sám sobě tvrdí, že za to nemůže. Ujídá a nemůže se zastavit. Když dorazí za otcem, má neskutečné výčitky svědomí. Hlavně proto, že si poprvé pořádně uvědomí, že jde otec na frontu.¹³⁵ I tak se zdá, že si otec ničeho nevšimne a dokonce mu nabídne, aby se najedl s ním i ze zbytků, které přinesl.¹³⁶ Otec mu klade na srdce, aby se postaral o matku a bratra a aby za ním matka už nechodila. Tvrdí, že ho už brzy pošlou pryč.

[...] Moje naděje, že i když odtáhnou všechny ostatní, nějaká vyšší moc ochrání naši rodinu a na tátu zapomenou, se úplně rozsypala. Všechno to byla Junbongova vina. Bezdůvodně jsem před otcem přikývnul. [...] Všechno neštěstí, které nás potkalo, způsobil Junbong a jeho spojenectví s ďáblem.[...]¹³⁷

Matka odchází znovu, i přes otcův zákaz. Nejdříve se snaží najít pomoc v kostele přes charitativní organizace, i když není věřící, protože se Junbongův stav zhoršuje. Pak se vydává za otcem, jak se ukáže později, naposledy. Vypravěč stráví další den s bratříčkem na zádech a celou dobu znovu přemýšlí o všem možném, ale hlavně o tom, co bude s jejich otcem. Kamarád mu tvrdí, že jako dělník bude jejich otec jen nosit munici a odklízet mrtvé, takže mu velké nebezpečí nehrozí. Doufá, že se vrátí „s hodinkami od zápěstí po ramena, bohatý jako sovětský voják“.¹³⁸ V noci bojuje s únavou, znovu s ním na zádech, protože je nemožné ho jinak uklidnit. Junbongův stav se zhoršuje, upadá do letargie a v polospánku mumlá vojenskou píseň Korejské lidové armády, která mu přinesla tolik štěstí.¹³⁹ Vypravěč usne opřený o zed’.¹⁴⁰

Matka se vrátí obzvlášť pozdě a je velmi rozladěná, přesto nezapomene své „Ten spratek ještě nechcíp!“ místo pozdravu. Vypravěč se dozvídá, že otce odvezli na frontu

¹³³ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 48.

¹³⁴ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 50.

¹³⁵ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 55.

¹³⁶ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 55-56.

¹³⁷ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 58-59.

¹³⁸ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 63.

¹³⁹ Viz níže.

¹⁴⁰ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 64-66.

nočním vlakem. Matka proklíná policisty, které podplatila, aby nechali jejího manžela proklouznout, pak nadává svému nemožnému muži a nakonec i božstvům. Teprve poté zjišťuje, že Junbong, stále na vypravěčových zádech, někdy v průběhu noci nemoci podlehl.¹⁴¹

Matka začne panikařit. Vypravěč „nečeká pochvalu“¹⁴² za to, že bratříček zemřel, když ho měl na starost, ale nečeká ani to, že ho začne bít a křičet na něj, že svého bratra zabil. Snaží se bránit, ale bezvýsledně.

[...] Pokaždé, když jsem zaprotestoval, přiběhla a uhodila mě. Nemohl jsem ho zabít. Ale když se zeptala, kdo ho tedy zabil, když ne já, nedokázal jsem odpovědět.[...]¹⁴³

Matka nechce nechat syna pohřbit, než se s ním rozloučí otec. Ten stále nepřichází, takže se pohřeb uskuteční bez něj. Teprve když vypravěč pozoruje plameny, uvědomuje si, že neodchází nějaká rodinná hrozba, prokletí, ale jeho milovaný bratříček.

[...] Oheň na něj začal útočit, hladově polykal jeho ruce a nohy, tělo a hlavu, ty dvě oči, které sledovaly ten falešný svět, ta ústa napodobující vojenskou píseň. Náhle mnou začalo něco stoupat. Společně se silnou nevolností se mi spustily slzy. Strčil jsem si prsty do krku a všechno jsem vyzvracel, než jsem propukl v pláč. Falešné obvinění ze smrti bratra mě velmi ranilo a tak jsem hlasitě plakal ještě dlouho potom, co plameny zmizely, a horu za vesnicí obklopila tma. [...]¹⁴⁴

Celá rodina Junbonga vnímá jako prokletí, jako příčinu toho, proč se jejich rodině nedaří. Potřebují mít koho vinit za své neštěstí.

[...] Ten čtyřletý d'ábel. Od určité chvíle jsme začali mít takové přesvědčení. Ta řada neštěstí se nedala vysvětlit jinak. Ten test, kterému nás vystavil otec, ta extrémní chudoba a zklamání, to všechno je určitě nějak provázané s Junbongem. [...] Junbong, kterého poslal samotný d'ábel, aby vedl naši rodinu k zatracení.

¹⁴¹ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 67.

¹⁴² Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 68.

¹⁴³ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 69.

¹⁴⁴ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 70.

Jasně jsme viděli ta černá křídla za jeho hloupě hezkým obličejem a naivním nekonečným smíchem. [...]¹⁴⁵

Junbong se stává obětním beránkem, nejen pro jejich rodinu, ale pro celou vesnici. Otec se s tím snaží bojovat, ale všechny důkazy se obrací proti němu - nečekané propuštění z práce, falešné obvinění ze zpronevěry, nebo vyšetřování. Ukradený doklad je posledním hřebíčkem do rakve.¹⁴⁶

[...] Nám ale bylo jasné, že to [...] není vůbec žádná náhoda a přišlo nám to nefér. Nebylo pochyb. Bylo to jako plánovaný zločin, řízený jednou jedinou nitkou. A v rukách ji pevně svíral Junbong. [...]¹⁴⁷

Junbong je jen malé dítě, bránit se nemůže. Ničemu nepomáhá ani to, že je trochu pomalejší než ostatní děti, takže na něj lidé z vesnice hledí skrz prsty. Je však mimořádně tvrdohlavý a touží po pozornosti. Ta se mu dostane v době, kdy vesnici obsadí Korejská lidová armáda.¹⁴⁸ Dětský voják, který učí ostatní děti komunistické písně, si Junbonga oblíbí. Junbong se snaží napodobovat jeho zapálené proslovy a básně a poprvé v životě zakusí pozornost a chválu.¹⁴⁹

Jeho schopnosti nejsou nijak výjimečné. I když se lepší, pořád má problémy s výslovností a zapomíná polovinu slov. Vypravěč nerozumí, proč je najednou tak populární.

[...] Nevěděl jsem, jestli má táta pravdu. Vždycky vyprávěl o medvědovi. Protože je medvěd od přírody hloupé stvoření, lidé od něj moc neočekávají. Jakmile ale vidí něco, co jen o chlup přesahuje průměr, přijde jim to jako ohromný talent a tleskají mu jako medvědovi v cirkuse. Junbong byl medvěd. Jediný, kdo z toho, že se stal medvědem, neměl radost, byl táta. Nebyl jen nešťastný, byl vzteky bez sebe.[...]¹⁵⁰

¹⁴⁵ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 38-39.

¹⁴⁶ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 39.

¹⁴⁷ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 39-40.

¹⁴⁸ Jedná se o retrospektivní příběh vložený v hlavním rámci, rozdělený na tři části.

¹⁴⁹ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 41-44, 50-52.

¹⁵⁰ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 50-51.

Dětský voják se Junbongovi věnuje a usilovně s ním trénuje, ale ostatní sourozence nemá příliš v lásce.¹⁵¹ Možná proto, jak snadno se dá Junbong při své naivitě a touze po pozornosti zmanipulovat.¹⁵²

Junbongova popularita však netrvá dlouho. Vesnici osvobodí a vojenské písně severokorejské armády se stanou tabu.

[...] V mozku mi uvízla ta písnička a občas mi vylétla z pusy - když jsem šel po cestě, nebo když jsme si hráli s ostatními. [...] Nejvíc vyděšená byla matka. Seřvala mě, že se stane něco hrozného. To znamenalo smrt. Snažil jsem se, aby se to už nestalo. [...]¹⁵³

Vyhnat písničky z hlavy trvá nějakou dobu i vypravěči, natož pak jeho bratru, který nedokáže pochopit, proč už mu nikdo netleská a všichni se mu vyhýbají jako předtím. Usilovně se snaží situaci navrátit.

[...] Junbongův mozek fungoval jako gramofon. Prostě se zapnul, když to na něj přišlo. [...] Vždycky, když zatoužil po pochvale, bez ohledu na čas či místo, začal velmi zapáleně zpívat vojenskou píseň Korejské lidové armády. Pokaždé, když se to stalo, vyskákala mi husí kůže. Byl to zvuk, který přivolával krev. [...]¹⁵⁴

Není možné mu to zakázat; ve chvíli, když se mu v tom kdokoli snaží bránit, je to ještě horší. Vesníci se šíří nebezpečné pomluvy. Otec se snaží situaci zmírnit s tím, že „kdo bude tvrdit, že je to víc, než dětská hra?“¹⁵⁵

Nakonec Junbong není prokletí ani zátěž, je to přece jen rodina. Matka může svému synovi nadávat, jak chce, navenek ho vinit ze svého neštěstí, ale ve výsledku jí na něm záleží. Stejně tak i vypravěči.

Při čtení nelze přehlédnout některé další detaily, které dokreslují atmosféru. Je to hlavně hlad¹⁵⁶ a chudoba,¹⁵⁷ která svírá vypravěčovu rodinu. Dostane se nám i

¹⁵¹ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 51.

¹⁵² Jun, Hūnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 52.

¹⁵³ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 59.

¹⁵⁴ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 60-61.

¹⁵⁵ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 61.

¹⁵⁶ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 44-45. Čekají na signál - píš'alu nočního vlaku - aby mohli sníst porci jídla připravenou pro otce.

stručného popisu skladiště, kde vojenská policie drží vězně, aby je poslala na frontu,¹⁵⁸ a také můžeme postřehnout, kolik toho z války vidělo malé dítě - krvácející dospělé, mučení i mrtvoly.¹⁵⁹

Osudy další rodiny za korejské války skrze dětského vypravěče sledujeme i v povídce *Dům soumraku* (Hwanghonüi čip). Stejně jako v díle *Kdy vyjde duha* nesledujeme události, které se dějí přímo v rodině vypravěče, ale skrze vyprávění poznáváme osudy rodiny Kjöngdžu. Prostor děje je přesně lokalizován, odehrává se ve městě Iri, tedy místě autorova dětství, v průběhu korejské války.

Chlapec se s Kjöngdžu seznamuje poté, co se jeho rodina přistěhuje. Děvče na něj bezdůvodně útočí a nadává mu do zlodějů. Matka mu zakáže se s ní jakkoli sblížit.¹⁶⁰ Brzy se ukáže, že dům, do kterého se nastěhovali, byl původně majetkem její rodiny, o který byli po osvobození nelegálně připraveni, a ona je má za zloděje. Rodina vypravěče však dům od předchozích vlastníků řádně odkoupila. Sblíží se s ní s úmyslem nedorozumění vysvětlit.¹⁶¹

Kjöngdžu, o tři roky starší než vypravěč, je kruté a hrubé děvče, ukázková oběť korejské války a jejích následků. Kjöngdžu má pouze matku, o které otevřeně rozhlašuje, že ji zabije. Bezdůvodně ubližuje zvířatům a upřednostňuje hry, které jsou nebezpečné.¹⁶² I přes násilí, které vypravěče ani zdaleka netěší tolik jako ji,¹⁶³ se s ní nedokáže přestat scházet, zřejmě z pocitu viny, částečně z odpovědnosti za její neštěstí¹⁶⁴ a zdá se, že i proto, že je starší.¹⁶⁵ Dokonce pro ni doma krade věci.¹⁶⁶

Jejich oblíbeným místem na hraní je opuštěná kovárna, dříve patřící dvojčatům, z nichž starší zemřel ve válce, druhý se zmrzačil a po požáru, ve kterém přišel o veškerý majetek, odešel. Údajně je to místo, kde se oběsila nejstarší sestra Kjöngdžu, a nosí smůlu. Odtamtud vypravěč také pozoruje provizorní přístřešek, ve kterém Kjöngdžu

¹⁵⁷ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 52-53. Matka prodává své látky na šaty, které si po svatbě přinesla z domova, dokud už není co prodávat.

¹⁵⁸ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 55-58.

¹⁵⁹ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 59-60, 61, 69.

¹⁶⁰ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 15.

¹⁶¹ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 16.

¹⁶² Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 10-11, 13.

¹⁶³ Nakonec se však nechá strhnout. Například pálení mravenců si po čase dokonce užívá, protože „to vypadá legračně, když se jim zkroutí tělo, když umírají“ a „okusil pocit, že je Bůh“. Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 23.

¹⁶⁴ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 16.

¹⁶⁵ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 14.

¹⁶⁶ Jako například sklenici s medem nebo dluhopis od domu, který původně patřil její rodině, na důkaz jejich přátelství.

bydlí a kde její matka provozuje hospodu a který při každém západu slunce poskytuje zvláštní pohled. Představuje onen „dům soumraku“ z názvu povídky.

[...] Západ slunce - to byla chvíle, na kterou jsem musel sebrat odvalu, protože mě děsila, ale napjatě jsem na ni čekal. Pozoroval jsem skleněná okna chatrče [ve které Kjōngdžu bydlí], která hořela rudými večerními červánky, a nechal jsem se unést podivnou iluzí, od které jsem se nemohl oprostit. [...] Od prvního okamžiku, co jsem ten dům viděl, jsem cítil tu temnou a zvláštní atmosféru, která ho obklopovala. [...] Navykl jsem si čekat na tuhle bizarní podívanou. Oproti zašlé kovárně, která byla z hliněných cihel, se okna Kjōngdžuina domu třpytila v červáncích a vypadala neobvykle nádherně. [...] ¹⁶⁷

Události, které Kjōngdžu ke krutosti a k nenávisti vůči matce vedou, odhalujeme ve střípcích v průběhu děje. Nejdříve přijde matka o syna, protože se přidá k partyzánům. Nejstarší sestra Kjōngdžu se oběsí, prý proto, že už nemůže vydržet, jak její matka neustále nařiká kvůli synovi. Kjōngdžu matku ze smrti nejstarší sestry viní a navíc ji nenávidí za to, že ji ani nešla pohřbít, protože se bála kvůli válce vyjít z domu.

[...] „Chudák ségra. Umřela kvůli mámě, i dospělí to říkají. Jako by ji máma vlastnoručně zabila. Ségra chtěla mámu zabít, protože furt jen chlastala a bulela. Ale nedokázala to, tak umřela první. Taky ji občas chci zabít. Jednou ji fakt zabiju.“

Její ve tmě zářící oči mi naháněly strach. Ani maličko jsem nepochyboval, že toho nebyla schopná. Věřil jsem, že by něco takového lehce dokázala. Když chytila myš, polila ji petrolejem a zapálila. Myš se proměnila v ohnivou kouli, která běhala sem a tam, a brzo chcipla. Kjōngdžu s vykulenýma očima pozorovala její poslední okamžiky před smrtí - jak sebou její tělíčko škube - a pak začala křičet:

„Neudělala víc jak krok! Myslela jsem si, že jich udělá alespoň pět!“

¹⁶⁷ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 17-18. Obraz domu dále dokresluje neustávající pláč Kjōngdžuiny matky, viz dále.

To nebylo všechno. Trhala vlaštovkám peří. Malé vlaštovce zlomila křídlo a obě nožičky a našťvaně na ni dupla, když se pokusila utéct.[...] ¹⁶⁸

Kjōngdžu mluví o smrti nejstarší sestry neustále, dokonce neváhá dodat detaily o tom, že jí při tom prý povolily svěrače. ¹⁶⁹ Vypravěč si přeje jen to, aby už o tom konečně přestala mluvit. Jeho představa o sebevraždě a smrti je oproti Kjōngdžuině neporovnatelně dětská a nevinná.

[...] Tenkrát jsem si ani nedokázal představit, že by někdo mohl sám sebe uškrtit. Když si sestra Kjōngdžu vázala ten tuhý provaz kolem krku, muselo to hrozně bolet. Chtěl jsem všem doporučit, aby použili měkký provaz. [...] ¹⁷⁰

Ve skutečnosti však Kjōngdžuina nejstarší sestra spáchá sebevraždu, protože ji podvede muž, kterého vyhledala, aby jí pomohl propustit jejich bratra, a domů se vrátí „celá zakrvácená bez spodního prádla“. ¹⁷¹

Kjōngdžu o svém bratrovi v porovnání se sestrou vůbec nemluví. Vypravěč však spekuluje nad tím, že pomluva o partyzánovi, který v noci pronikl do města a byl při útěku postřelen, se vztahuje k němu. ¹⁷²

Stejně tak Kjōngdžu neříká nic ani o své druhé starší sestře, Kjōngok. Je popisovaná jako krásná a sebevědomá žena, která se celé dny poflakuje s muži, jejichž „obličej se mění každý den“. ¹⁷³ Vypravěč s ní nepromluví jediné slovo, ale protože se vrací domů cestou kolem jejich živého plotu, několikrát se potkají a mají dokonce „tajný pozdrav“. Líbí se mu natolik, že se mu o ní dokonce zdá. ¹⁷⁴ Den před *čchusōkem* zmizí a ženy ve vesnici si šuškájí, že „zaplatila cenu za krásu“. ¹⁷⁵

Matka Kjōngdžu je předčasně zestárlá žena, kterou kvůli jejímu vzhledu všichni oslovují „babičko“. V pravidelných intervalech „pokud ne po třech dnech, tak po čtyřech, nepromrhá ani den, a pak bez přestávky po několik dní“ ¹⁷⁶ pláče. Začíná

¹⁶⁸ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 14. Dále například páli lupou mravence, přičemž „pokaždé, když upálí dalšího mravence, nenávisťně se ušklíbne“. Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 22-23.

¹⁶⁹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 11-12.

¹⁷⁰ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 12.

¹⁷¹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 19-20.

¹⁷² Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 20.

¹⁷³ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 20.

¹⁷⁴ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 21.

¹⁷⁵ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 22.

¹⁷⁶ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 19.

naříkat, pokud v hospodě nejsou hosté, vždy v přesný čas, kdy začne zapadat slunce, které podbarvuje atmosféru domu.

[...] Ve chvíli, kdy se ve skleněných oknech začalo odrážet rudé slunce, a dům vypadal, jako by hořel, babička se dívala na oblohu a příšerně naříkala. Začínala ostrým a táhlým nářkem, hlasem lišky. Znělo to, jako by schválně přeháněla z touhy o pomoc. Připomínalo to pláč, jako by ji někdo z něčeho vinil. A taky to působilo jako křik někoho, koho přemohla bolest. Jen jsem to slyšel, rozbolela mě stolička tak, že jsem to nemohl vydržet. Docela dlouho jsem si myslel, že je babiččina tvář tak rudá proto, že tolik pije. Pak jsem začal věřit, že se jí do obličeje otisklo zapadající slunce a červánky, odrážející se v okně.[...] ¹⁷⁷

Jednoho dne, ve chvíli, kdy se její matka takto rozpláče, Kjōngdžu přeruší hru a rozeběhne domů s křikem, že ji musí zabít. Chlapcova první myšlenka je, že neví, jak to provede, když má prázdné ruce.

[...] Doteď jsem nepochyboval o tom, že je schopná svou matku zabít. Protože ona to zvládne snadno. Ale matka Kjōngdžu byla dospělá. I když byla stará, bude to asi těžké, jen tak bez ničeho. Zneklidnilo mě to. Provaz! Běžel jsem a přemýšlel o nějakém měkčím provazu. Tátova stará hedvábná kravata, to je ono! [...] ¹⁷⁸

Když Kjōngdžu svůj plán navrhne, zaútočí na něj. Kjōngdžu se pak rozeběhne domů, kde se vrhne na matku a nakonec spolu celou noc proplácou.

[...] Babiččina vychrtlá ruka visela v mezeře mezi oknem a zdí. Kjōngdžu na okno silně zatlačila, až se jí prohnula záda, jako by tu mezeru chtěla odstranit. Po celou dobu pláč stále nepřestával. Slunce, odrážející se v oknech, mi oslnilo oči, takže jsem na babičku vůbec neviděl. Tam, kde jsem stál, už nebylo slunce vidět. Ale v oknech hospody jako by v nich zůstalo nějaké jiné slunce a náhle do všech stran zazářilo světlem tak ostrým, že to vypadalo, že dům hoří.
„Zabiju tě! Zabiju!“ křičela Kjōngdžu a s ještě větší silou tlačila do okna.

¹⁷⁷ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 19.

¹⁷⁸ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 24.

Tmavý prostor, jako zobák tvrdohlavě klovající do zápěstí seschlého jako popínavá rostlina, se nezúžil ani o čchi. Táhlý, vysoký, ostrý a příšerný pláč pokračoval jako předtím. [...] Nakonec se i Kjöngdžu sesypala na zem a propukla v pláč, podobný tomu babiččinu. [...] ¹⁷⁹

Hned ráno se vypravěč vkrade do domu, ale protože není dostatečně opatrný, Kjöngdžuina matka si ho všimne. Domnívá se, že se její dcera Kjöngok vrátila.

[...] Z místnosti se ozval chraplavý hlas. Dveře se otevřely. Vykřikl jsem. Do futer dveří babička sotva opřela své vrávorající tělo, bílé vlasy jako změř tuhých drátů pocuchané kolem hlavy. Otrásl jsem se nechutí při pohledu na její beztvaré tělo. Z doširoka rozevřené špinavé *čögori* bylo vidět její prso, zvrásněné a seschlé. Sukni neurčité barvy měla strašně pomačkanou. Její tvář, bílá jako korejský papír, byla plná škrábanců, víčka napuchlá a rudé oči plné ospalků, nesoucí známky pláče, seschlé a lepkavé jako napůl rozteklý bonbon. Chvilí si mě těma očima prohlížela a pak se začala naplno smát.

„Vrátila ses!“ Křičela a natahovala ruce, jako by mě chtěla přivítat. „Opravdu ses vrátila. Děkuju. Kjöngok, pojd' dovnitř. Maminka se zmýlila. Tak pojd'.“

Když se blížila s nataženýma rukama, udělal jsem krok zpátky. Babička se nadšeně smála a dál mluvila úlisně. Z úst jí byl cítit alkohol.

„Maminka se celou dobu chovala špatně. Odteď už nebude brečet. Už prosím neodcházej. Kjöngok, prosím, mamince je to moc líto.“

Kjöngdžu vylétla z potmělé místnosti jako střela. Odstrčila matku a pokusila se utéct. Babička, která se doposud motala tak, že sotva udělala krok, ji chytila za vlasy neuvěřitelně rychlým pohybem. A stejně tak neuvěřitelnou a děsivou silou svou dcerou mrskla do rohu místnosti. Kjöngdžu se pokusila vyběhnout podruhé. Zase ji chytila. Za tu dobu, co jsem tam byl, se o to pokusila čtyřikrát a pokaždé skončila v koutě. Rychle jsem vylétl ze dveří a, co nejrychleji jsem dokázal, jsem běžel domů. Babiččin křik mě pronásledoval.

„Kam jdeš! Matku tu necháš a kam jdeš, mrcho!“ [...] ¹⁸⁰

¹⁷⁹ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 25-26.

¹⁸⁰ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 27-28.

Několik dní na to se neozve ani babiččin pláč,¹⁸¹ ani se nekouří z komína domu. Chlapec dostane zákaz se k rodině Kjōngdžu i k samotnému domu přibližovat. Jeho dětská představivost ho donutí zákaz porušit.¹⁸²

Babička si ho tentokrát se svou dcerou nesplete. Uvězní ho v domě, aby si hrál s Kjōngdžu, která je vážně nemocná. Když se rozpláče, babička mu nabízí dluhopisy, které po osvobození nejsou nic než obyčejný papír, a ukazuje mu staré fotky. Vše nasvědčuje tomu, že se jejich rodině za japonské okupace dařilo dobře.

[...] Někdy v tu dobu začaly kapky deště mlátit do plechové střechy. Nebyl jsem s dluhopisy spokojený. Tak babička znovu prohrabávala skříň a skládala přede mě různé věci. Mezi nimi i fotoalbum. Babička ukázala na muže na vybledlé a zažloutlé rodinné fotografii a řekla: „To je tatínek Kjōngdžu.“ Na boku měl připnutý meč, měl knír a podivné oblečení. Vytáhl jsem fotku mladé a krásné ženy. Babička se udeřila do hrudi a zachichotala se.

„Tak to jsem já.“

Vytáhla další fotografii, na které byla ještě mladší dívka.

„Podívej se pořádně. To jsem já.“

[Dívka na fotografii] se dívala nahoru a napodobovala elegantní úsměv jako nějaká dáma. Její tvář byla úplně stejná jako ta na fotce Kjōngdžuiny nejstarší sestry. Střídavě jsem se díval na tvář plnou vrásek a na ženu na fotografii. Tak nějak mi přišlo, že mi babička lže.

Na fotce jsem také poprvé uviděl obličej Kjōngdžuina bratra. Byl to malý chlapec v námořnickém oblečení. [...] Déšť ještě zesílil. Silně třískal do plechové střechy jako pánvička suchých zrn postavená na plotně. [...] Po celou dobu Kjōngdžu neotevřela oči. Asi ani nevěděla, že tu jsem. Hlasitě jsem se rozbřečel, protože jsem chtěl jít domů. V téhle místnosti nebylo nic, co by si mě získalo. [...]¹⁸³

Babička si už neví rady. Nakonec ho nutí pít alkohol, dokud se nepozvrací, zpívat a tančit. Vše skončí, až když ho přijde vysvobodit otec. Další den se probudí

¹⁸¹ Zároveň je zataženo, takže dům nezáří při západu slunce jako vždy.

¹⁸² [...] Díval jsem se na hospodu a u toho si představoval, že se babička a Kjōngdžu navzájem snědly a nakonec, kvůli těmhle hrozným představám, jsem matčin zákaz porušil. [...] Jun, Hūnggil. *Hwanghonūi čip*, str. 29.

¹⁸³ Jun, Hūnggil. *Hwanghonūi čip*, str. 30-31.

doma vedle Kjöngdžu, které se jeho rodiče ujmou. Před hlavní branou křičí babička, zřejmě celou noc, aby jí vrátili dceru, zatímco venku pořád prší. Babička na několik dní zmizí, zatímco se Kjöngdžuin stav lepší. Když se babička znovu ukáže, je sice v čistém oblečení, ale bosá, bezdůvodně se směje a sama pro sebe si něco mumlá. Před hlavní branou chlapcova domu bláznivě tančí a vyhazuje dluhopisy do vzduchu.

[...] Babička ze záhradří vytáhla nezmačkaný dluhopis. Pak jej, mávající rukou, jako by tančila, vyhodila do vzduchu. Děti se o něj strkaly. Babička se vesele smála a vyhodila do vzduchu další. Bez ohledu na neustávající déšť se lidé okolo dále dívali a společně s ní smáli. Zazněl klakson a objevil se konvoj náklad'áků. Vojáci vystrkovali hlavy a dívali se na ni. [...] Babička dětem, které se jí držely jak hejno včel, dál rozhazovala jeden čistý dluhopis za druhým, tleskala a smála se. Vesnický vtipálek, Ingi, strčil babičce ruku do záhradří. Jen co vytáhl celý balíček dluhopisů, Kjöngdžu, o které jsem si myslel, že leží v pokoji, vylétla z hloučku lidí. Vrhla se na Ingiho a oba se svalili na zem. Dluhopisy vyletěly do vzduchu a rozsypaly se všude po zemi. Kjöngdžu a Ingi, oba celí od bahna, se na zemi pokryté dluhopisy převalovali, škrábali, mlátili a kousali. [...]¹⁸⁴

Nikdo je nezastaví, i když chlapcova matka křičí, že Kjöngdžu zemře, a babička se dokonce směje. Kjöngdžu sice souboj vyhraje, ale už nevstane. Babička se rozpláče, až když ji někdo upozorní na to, že je to její dcera. Lhostejný dav se rozejde.

[...] Ten večer, kdy jsem babičku a Kjöngdžu viděl naposledy, se ozývala střelba. Tmu občas roztrhlo zahřmění nebo výstřel, protože v blízkých horách vypukla bitva. Celou noc jsme probděli u lampy. O půlnoci něco zarachotilo tak hlasitě, že jsem se posadil. Ráno jsem zjistil, že se sesul Kjöngdžuin dům. Když vesničané s lopatami a krumpáči odklízeli ruiny domu, byl jsem zavřený ve svém pokoji a nesměl jsem se ani hnout. Matka mě zavřela s tím, že tohle by dítě vidět nemělo. Pak už jsem babičku ani Kjöngdžu nikdy neviděl. Matka mi řekla, že odešly někam daleko s nějakým mladíkem. Slyšel jsem, že se u vesnice objevil babiččin syn a někdo si od něj dokonce půjčil sirky, tak jsem nemohl nic jiného, než věřit, co mi řekla, i když jsem byl smutný.

¹⁸⁴ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 33-34.

Ted' už nikdy neuvidím třpytící se červánky v oknech hospody. Ale hned následující rok mě na tom místě překvapil břechťan, o kterém jsem si myslel, že shořel. Jednoho dne, když jsem viděl, jak obalil celý cihlový dům [kovárnu vedle hospody] bohatými zelenými listy, [...] jsem si konečně vytrhl ten zub, co mě dlouho trápil, a zahodil ho na střechu. Ženy z vesnice dál chodily k nám domů, ale o rodině Kjöngdžu se už nikdo nebavil. Zatímco jsem čekal na nový, zdravý zub, si ženy z vesnice začaly šeptat o nevhodném chování manželky, co se přistěhovala do sousedství. [...]¹⁸⁵

ii. Analýza

K tématu korejské války se v případě krátké prózy autor vyjadřuje výhradně prostřednictvím dětského hlavního hrdiny a jeho nevinným, jakoby nezúčastněným pohledem, který se nesnaží nic skrývat, protože není zatížený žádnými společenskými předsudky.

Samotný autor o své volbě dětského hlavního hrdiny a ich-formy píše toto:

[...] Podle mě to představuje nejobektivnější úhel pohledu. Konkrétně, v *Období dešťů* vše popisují skrze pohled chlapce, „já“. Situace se pak nepopisuje z pohledu osoby, které se to týká, ale z pohledu „já“, tedy, může být popisována objektivně. Navíc, protože jsem chtěl zvolit [někoho s] postojem nepošpiněným a nevinným, [...] z „já“ se stal malý chlapec. [...]¹⁸⁶

„Já“ v těchto dílech¹⁸⁷ je chlapec s úplnou rodinou, i když často s nepřítomným či nefungujícím otcem, a ve většině případů se sourozenci. Příběhy se týkají jeho rodiny, tedy přímo vypravěče - jako v *Období dešťů* či v díle *Beránek*, nebo jeho okolí - jako například v *Kdy vyjde duha* či v *Dům soumraku*.

Vypravěč děl *Dům soumraku* a *Beránek* nemá jméno, i když ostatní postavy ho mají. Nevíme, jak vypadá. Lze odvodit, že bude na prvním stupni základní školy, ale přesný věk zůstává tajemstvím. Je naivní a nechápe zlo. Málokdy sám promlouvá,

¹⁸⁵ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 34-35.

¹⁸⁶ Krácený překlad části z autorova článku *Naüi munhak, naüi sosöl čakpöp* v časopise *Hjöndämunhak*, 2. 1984, No. 350.

¹⁸⁷ Výjimkou je *Kdy vyjde duha*, kdy vypravěč je již dospělý, ale mluví o svém dětství.

dokonce i ostatní postavy přímo na něj mluví málo. Bývá nehybným pozorovatelem v pozadí, který do příběhu prakticky nezasahuje. Nejvíc přítomný je v díle *Beránek*.

Struktura děl je podobná. Bezprostřední děj se odehrává v krátkém čase a v jednoduchém rámci, do kterého jsou vloženy retrospektivně vyprávěné příběhy, dokreslující charakter postav a vysvětlující podstatné sekvence děje, které se odehrály v minulosti. **Čas** je ohraničený situací, vnímán spíše cyklicky. Děj se odehrává za korejské války, nebo bezprostředně po jejím konci. **Prostor** děje je provincie Severní Čolla - hora Kōndži, město Iri (dnešní Iksan) - tedy místa autorova dětství a s ní spojený vesnický dialekt.¹⁸⁸

Samotná válka dostává prostor pouze ve formě ozývající se střelby, přítomnosti vojáků či smrti příbuzného. Přímou na frontě se nikdy neocitneme, narazíme však na mnoho zmínek o mrtvých tělech, které nám autor na několika místech naturalisticky popíše.¹⁸⁹ Přímé zobrazení vojáků obou stran v Jun Hūnggilově tvorbě není obvyklé, ačkoli jejich přítomnost v pozadí jasně cítíme a představují v příběhu důležitou roli. Nejčastěji jde o partyzány, „Rudé“, tedy o stranu, o které bylo pro předchozí generace tabu psát. Ačkoli se jim dostává pochopení, nejsou popisováni s náklonností, jak se stává u autorů pozdější generace.¹⁹⁰

V případě díla *Dům soumraku* příběh otevírá odjezd vojenské jednotky a uzavírá jejich opětovný návrat. Podobně je tomu tak i v *Období dešťů*. Smrtí prvního strýčka - velitele jednotky - děj začíná a smrtí druhého strýčka - partyzána - končí. Vypravěč se v povídce *Beránek* setkává s vojákem Korejské lidové armády, který je jen o něco starší než on. Stane se důležitou součástí života jeho mladšího brášky Junbonga.

Zajímavá je pasáž, kde nejen získáme popis vojáků, ale také reakce na toto setkání od hlavních postav. Vypravěč jihokorejské vojáky, vracející se z odvetného útoku na partyzány, vítá, zatímco Kjöngdžu neprojevuje sebemenší zájem.

[...] Zamával jsem směrem k vojákům. Na mé vítání nijak nereagovali, pouze se na mě krátce nepřítomně podívali, jako by byli v polospánku. Každému z helmy a ramenou viselo maskování z větví a jejich obličejové byly pokryty vrstvou

¹⁸⁸ To však není jediný autobiografický prvek, prostupující touto kategorií děl. Jak jsem již naznačila v autorově biografii, psaní se stalo prostředkem, díky kterému se vyrovnal s hrůzami války, kterou zažil jako malé dítě, se smrtí strýčka a mladšího bratra.

¹⁸⁹ Viz *Období dešťů* - kdy přítel rodiny vypravěče popisuje, jak vypadají těla partyzánů po porážce v nedalekém městě, nebo *Beránek* - kdy vypravěč popisuje probodnuté tělo a obličej další mrtvolky přirovnává k obličej bratra.

¹⁹⁰ Viz strýček z otcovy strany v *Období dešťů*. Rodina k němu má pochopení. Je však popisován jako celkem krutý muž, kterého pobyt v horách změnil, a dokonce se přiznává k tomu, že zabíjel.

žlutého prachu. Jeden voják s obvazem kolem hlavy se na mě letmo podíval. Zašklebil se a rty se mu zkrivily. Příliš pozdě jsem si uvědomil, že se mi snažil zasalutovat, proto se tak podivně tvářil. [...] Přestal jsem mávat a ohlédl se. Děvče [Kjōngdžu] nemávalo. Jen čekalo, až všechny nákladáky odjedou, a tvářilo se k smrti znuděně. Ve špinavé ruce opatrně svírala malou skleničku s medem, kterou jsem pro ni tajně odnesl z naší kuchyně. Nemávala vojákům kvůli ní? Ani jednou jsem ji neviděl, že by vojákům mávala, i když měla obě ruce prázdné. [...]¹⁹¹

Příběhy mají společných několik dalších rysů. Důležitou roli hrají ženy - oddané matky a babičky. Postavy žen v těchto dílech nejsou ženy, jejichž vnější vzhled by byl podstatnou součástí jejich charakteristiky, nemají být objektem touhy. Jsou to ženy přirozené, zemité. Více než jejich vnější vzhled je důležitější jejich charakter. V klíčových okamžicích osobního života vykazují neporazitelnou životní sílu a obdivuhodný mateřský instinkt. Tato charakteristika spojuje všechny postavy z výše zmíněných děl. Jmenujte pro příklad některé z nich.

Babičky z *Období dešťů* jsou ve svém vztahu k dětem tradiční korejské matky, které své syny milují bez ohledu na jejich rozhodnutí. Není to pro ně otázka víry či ideologie, ale vyjadřuje to jejich bezmeznou mateřskou lásku. Pokud se podíváme na rozhovor babičky z otcovy strany s jejím synem-partyzánem, je nám jasné, že ji nezajímá, co přesně dělá, ale strachuje se o jeho především bezpečí a pohodlí; jestli má co jíst nebo mu není zima. Nezhasínání světla po celou noc a vystrojení hostiny jsou dalšími jasnými projevy její lásky.

Babička z matčiny strany, které zemřel syn, rozpoutá spor jako první. Nikoli proto, že by její názor na ideologii druhou babičku pobouřil - protože ideologie nezajímá ani jednu z nich - ale proto, že z vlastní bolesti přeje smrt druhým a nepřímo tak i jejímu synovi, a to je neodpuštělný čin. Když se místo očekávaného strýčka zjeví velký had, zachová se jako korejská žena tradičních zvyků a s vírou, že had reprezentuje duši zemřelého příbuzného, ho řádně vyprovodí namísto vlastní matky. Skrze toto se obě stařenky usmíří. Obě jsou matkami, které přišly o své syny v nesmyslné válce.

Období dešťů skvěle představuje tradiční korejské emoce a sentiment. Usmíření babiček pramení z toho, co je jim společné, tedy mateřské lásky. Tradiční korejská

¹⁹¹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 9-10.

mateřská láska, postavena před historickou realitu, nehledá svůj názor, bezpodmínečně akceptuje rozhodnutí svého syna.

Stejně silnou matku, oddanou své rodině, sledujeme v *Kdy vyjde duha*. Teta přijde o manžela i děti a hrůzný zážitek u ní vyvolá duševní chorobu. Stane se terčem posměchu dětí a opovrhování. Bez váhání však zachrání kojence, jediného přeživšího po nelítostné pomstě, a navzdory tomu, že je to „syn nepřítele“ a „syn partyzána“, jak je nejednou označován, ho vychová jako vlastního. Dokonce donutí ostatní, aby ho zapsali do genealogie.

Ačkoli na něj vesničané hledí skrz prsty, pro tetu je smyslem života. Jejich vztah je osou díla. Přestože nejsou pokrevně příbuzní, navíc je to syn nepřítele zodpovědného za smrt celé její rodiny, není pro ni nic důležitějšího, než se o něj postarat. Na tragičnosti situace přidává její duševní choroba. V této abnormální situaci vykazuje obdivuhodný mateřský instinkt, podobný babičkám z *Období dešťů*. Teta, která o všechno přišla kvůli komunistům, a Tonggün, který osířel kvůli pomstě z druhé strany, vidí ideologii pouze jako umělé, iracionální dělení, a nabízí mateřskou lásku jako klíč ke zmírnění bolesti z občanské války.

Stejně oddaná matka je i matka vypravěče v díle *Beránek*. Když jejich otec přestane rodinu živit, neváhá ani chvíli a začne jednat. Bez váhání prodává věci, kterých si cení, aby měla co dát na stůl.

[...] Matka v rukou držela látku na hanbok s krásným potiskem jako zvíře, které chtěla obětovat na oltář. Vždycky, když se zastavil přísun peněz a situace byla naléhavá, prohledala staré zavazadlo, které si přivezla po svatbě z domova. Poté, co nás všechny vyhnala ven, vytahovala z něj jednu po druhé látku. Až když zavazadlo uložila na své místo, kam jsme na něj nedosáhli, zavolala nás zpátky. Hlavu měla skloněnou, aby nebyly vidět stopy po slzách na její tváři, a látku zabalila. Nikdy nezapomněla prohlásit: „Tohle je naposled.“ Ostatní to nevěděli, jen já. Věděl jsem, že další „naposled“ bude zase následovat. [Ten kufr] byl jak kouzelná krabička [...], něco jako kouzelná lampa v Aladinovi. [...]¹⁹²

¹⁹² Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 52-53.

Shání léky pro nemocného Junbonga. Chodí do kostela, i když není věřící, aby mohla poprosit o pomoc charitu. Stejně tak je oddaná jako manželka. Nosí manželovi jídlo a poslední peníze dá za to, aby ho dostala ze skladiště, odkud ho mají poslat s ostatními na frontu.

Matka Kjöngdžu z *Dům soumraku* se zdá být výjimkou. Je to válkou zničená a trpící žena, která přišla o vše kromě nejmladší dcery, a nedokáže fungovat, pokud nemá ve své hospodě zákazníky. Zdá se, že si stejně jako babička z otcovy strany z *Období deštů* stýská po tom ze svých potomků, který tu není. Jednou si vypravěče splete se svou druhou dcerou a celá se rozzáří. Ke Kjöngdžu je však krutá. Kjöngdžu tím připomíná obětního beránka, kterým se stal i Junbong v díle *Beránek*, něco jako bolestivá připomínka toho, o co přišla.

Bohužel nedokáže být pro Kjöngdžu silnou matkou a tím zrazuje autorův nejvyšší princip - mateřskou lásku. Pouze pláče, což jen vede nelítostnou Kjöngdžu k tomu, aby ji nenáviděla. Není schopná pochopit, že jde o život jejího posledního dítěte, když se nemocná Kjöngdžu v dešti a bahně pere s dětmi o dluhopisy, a nijak nezasahuje. Nakonec se však ukáže, že i když si navzájem hodně ubližují, nedokážou být jedna bez druhé.¹⁹³ Kjöngdžu ji nakonec nezabije, naopak ochraňuje, stejně jako ony dluhopisy, které jsou odkazem na šťastnější dobu jejich rodiny.

Mateřský pud je pro autora něco absolutního, ne jen pouhý psychologický impulz, ale ženská přirozenost.¹⁹⁴ Pokud se ohlédneme zpátky na díla, která jsem v této části uvedla, vidíme převážně postavy žen, matek, silného mateřského pudu, které kladou své děti přes všechno na světě, včetně sebe samotné. Obětují se pro ně a prokazují životní sílu, která jim umožní, navzdory všem nepříznivým situacím, nepovolit v úsilí. Ukazují ohromnou toleranci v postoji vůči vyděděncům či v situacích, kdy občanská válka rozdělila příbuzné. Řešením je pro ně mateřská láska, porozumění a odpuštění. Jsou vyobrazením archetypu tradiční korejské matky. Mají však daleko od tradiční poslušné ženy, závislé na muži. Nejsou něžné a mírné povahy, jsou nezlomné, tvrdohlavé a naučené vystačit si samy, protože mužský, tedy nadřazený element do děje prakticky nezasahuje, minimálně v podstatných částech.

Postavy těchto děl mají také společné to, že při očekávání smrti dělají to, co nejvíce milují. Babička z otcovy strany se stará o rodinu a vyčkává příchod syna.

¹⁹³ Dokazuje to například to, jak nařiká za branou vypravěčova domu, když se nemocné Kjöngdžu ujme jeho rodina.

¹⁹⁴ Hwang, Jöng-suk. *Jun Hüng-gil sosölli jösöng inmulkwa imidži jöngu*, str. 247-248.

Tonggūnova matka umírá hrdá na svého syna, který se dostal na střední školu. Kjōngdžu¹⁹⁵ chrání rodinné dědictví. Junbong zpívá vojenské písničky, díky kterým se mu dostalo pozornosti a pochval.

Dalším společným prvkem, který nalezneme u výše zmíněných děl, je silná expresivnost popisů, jež někdy až do přílišných podrobností.¹⁹⁶ Svět Jun Hūnggilových děl z období korejské války je magický, dokonce by se dalo říct surrealistický. Je plný tradiční víry, víry v osud, předtuchy, kletby a modlitby. Nelze opomenout také velkou symboliku a lyričnost - důležitý je každý detail, nejvíce však počasí, dichotomie světla a tmy, koloběh času a příroda.

Lyričnost Jun Hūnggilových děl zastupuje obzvlášť významnou funkci v této kategorii. Voda, hlavně ve formě deště, je velmi podstatná pro vývoj příběhu a správnou atmosféru *Období dešťů* i *Kdy vyjde duha*. Voda není vnímána jako zdroj života. Ustavičný déšť se objevuje v negativních konotacích, jako by přivolával tragické události. Zvláště pak v *Období dešťů* život komplikuje - ječmen i hrách raší, protože neustále prší. Za deště se dozví o strýčkově smrti, partyzáni útočí na město, řeka se vylévá z koryta a vede k obavám o to, aby se strýc v pořádku vrátil. Když se mraky stahují kolem hory Kōndži a přichází déšť, bláznivá teta, postava *Kdy vyjde duha*, pobíhá po vesnici jako strašidlo. V tom samém díle usilovný déšť ráno po hrozivém křiku, které probudí celou vesnici, naznačuje nešťastný osud rodiny pana Čcha. Léto, které s sebou přináší právě i období dešťů, je podle tradice ničivé.

Blížící se podzimní déšť nebo mlha v *Dům soumraku* podkresluje vypravěčovy obavy, když Kjōngdžu ani její matka nevychází ven. Bubnuje do střechy, když je vypravěč nedobrovolně zavřený s Kjōngdžuinou matkou a ona mu nutí dluhopisy a fotografie. Prší, když Kjōngdžu leží nemocná, když babička venku vyvádí, aby jí dceru vrátili, a poté, když se Kjōngdžu pere s dětmi o dluhopisy, které její matka rozhazuje okolo.

Ustání deště přináší klid, harmonii. Když vzduch opouští vlhkost, odchází i nejistota a stísněnost. Přestože v *Období dešťů* se společně s koncem dešťů dozvídáme o smrti strýce, pro většinu postav to znamená úlevu - konec pochyb a nevědomosti. Dochází také ke smíření obou babiček. Tonggūn z *Kdy vyjde duha* podle své otázky „Co

¹⁹⁵ Kjōngdžu v příběhu explicitně nezemře. Vypravěč doufá, že s matkou odešly pryč z města. Dá se pouze spekulovat, že nemoci podlehne, jak vypravěčova matka křičí, když se Kjōngdžu z posledních sil pere.

¹⁹⁶ Například popisy mrtvých těl v *Období dešťů*, *Kdy vyjde duha* i *Beránek*, podrobný popis rozjeté slepice a krutého hraní - mučení živých tvorů - v *Dům soumraku*.

se objeví na obloze, když přestane pršet?“ v ustání deště vidí naději, jak na to odkazuje i název díla.

Dalším návratným motivem Jun Hŕnggilových děl v této kategorii je dichotomie temnoty a svĕtla. Ta hraje klíčovou roli obzvlášt' v díle *Dŕm soumraku*. Dŕm soumraku z názvu je hospoda, kterou provozuje Kjŕngdžuina matka. Pokaždĕ, když zapadá slunce, vypadá, jako by hořela, a začíná příšerné nařikání Kjŕngdžuiny matky. S temnotou, která vyvolává podivnou a strašidelnou atmosféru poté, co slunce ŕplně zapadne, přichází ticho.

Svĕtlo postavy *Období deštŕů* v tísnivé atmosféře neustávajících deštŕů uklidňuje. Stejnĕ tak v *Kdy vyjde duha*. Svĕtlo je jistota, která chrání před hrŕzami, které se dějí ve tmĕ. Poskytuje relativní pocit bezpeĕí, když ze tmy přicházejí špatné zprávy¹⁹⁷ nebo křik.¹⁹⁸ Noc přináší přepadení partyzánŕů a útoky nenávisných vesniĕanŕů. Vypravĕĕ ví, že v noci se ven nevychází, protože mu to dospĕlí neustále opakují. Matka v *Kdy vyjde duha* nalĕhá, aby otec vydržel do rána, než se pŕjĕde podívat, co se u pana Čcha stalo.

Trochu jinou ŕlohu má tma v díle *Beránek*. Se zaznĕním píštŕaly noĕního vlaku si mohou hladoví sourozenci rozdělit porci jídla, kterou matka dáva stranou pro otce. V noci se také vypravĕĕova matka koneĕně vrací. Tma vřak pro vypravĕĕe znamená, že musí nemocného nejmladřího bratra uspávat a že se musí strachovat o to, jestli se matka vrátí i tentokrát. V noci Junbong podlĕhá nemoci.

Takĕ příroda, zvlášt' zvířata, představuje neopomenutelný motiv, který díla prostupuje a často má mnohem podstatnější ŕlohu, než by se dalo oĕekávat.¹⁹⁹ Příroda je v ŕzké souvislosti se ženami a s jejich tradiĕní vírou v osud, předtuchy, kletby a modlitby, které stojí mimo námi uchopitelný logický svĕt. Jsou neoddĕlitelnou souĕástí žen, stávají se dokonce něĕím, na co jsou napřiklad starĕ ženy v *Období deštŕů* pyšné, protože jen ony dokážou tyto signály vyložit. Vypravĕĕe jejich nevysvĕtlitelnost dĕsí, jak se ukazuje v reakĕích na hadí volání v *Období deštŕů*, nebo na štĕkání psŕů ve tmĕ, které zprvu slyří jen babiĕka v *Kdy vyjde duha*. Smření dvou babiĕek umožní obřad spojený s vyprovodĕním velkého hada, který je, jak obĕ vĕří, převtĕlením syna jedné z nich. Babiĕka se v díle *Kdy vyjde duha* modlí uprostřed noci ke slepicím, aby zajistily zdraví jejího vnuka,²⁰⁰ ve víře, že slepice jsou magické bytosti zahánĕjící zlo a, obzvlášt' kohouti, jsou symbolem slunce, tedy dne. Štĕkání psŕů v obou zmínĕných dílech varuje

¹⁹⁷ Babiĕka nalĕhá, aby rozsvĕtilo svĕtlo, když slyří štĕkání psŕů, v *Období deštŕů*.

¹⁹⁸ Přepadení domu pana Čcha v *Kdy vyjde duha*.

¹⁹⁹ Příroda v těchto dílech často zaujímá funkci, kterou má napřiklad i postava podstatná pro dĕj.

²⁰⁰ Doslova se modlí o to, aby v noci nepotřeboval na záchod.

před nebezpečím.²⁰¹ Jun Hŭnggilovy povídky mají absolutně tradiční inventář ve smyslu užívání přírodních cyklů, vnímání kulturních symbolů a barev.

b. Modernizující se společnost

Pro tuto kategorii jsem vybrala díla *Dům*, *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot* a *Rvačka*. V analýze stručně zmíním i *Takové dny*.

i. Synopse děl

Vyprávění v novele *Dům* je nejosobnější z vybraných děl. Ukazuje boj rodiny s úřady o dům, který je pro ně vším. Odehrává se ve městě v době vlády I Sŭngmana,²⁰² kdy hojně docházelo k vystěhovávání squatů z míst, se kterými měla radnice nějaký plán rozvoje, v průběhu jednoho roku.

Když otec přijde s nápadem, že koupí dům, starší bratr i matka nejsou zrovna nadšení. Všichni jsou ale unavení věčným stěhováním z podnájmu do podnájmu a hádáním se s majiteli nemovitostí, že nakonec svolí.²⁰³ Dům, stojící mezi skladištěm a nově vybudovanou cestou, se domem označit nedá, je to provizorní, nešťastně vypadající stavba z planěk, ale pro ně je dlouho postrádaným domovem po všech útrapách, které si zažili v podnájmech.

Hned první léto v novém domově střecha domu nepřežije letní lijáky,²⁰⁴ bratr se přes letní prázdniny stydí pozvat svého třídního učitele na povinnou návštěvu, což jejich otec nese velmi těžce, a konflikty se sousedy jsou čím dál častější.²⁰⁵

[...] Nebylo to tak, že by se naše situace [...] zhoršila. [...] Byl to náš dům, i když se nám susedství nelíbilo. Sice nebyl tak úžasný, aby ho někdo chtěl ukázat svému třídnímu učiteli, ale bylo jasné, že byl jen náš. Nikdo nám nemohl jen tak říct, abychom odešli. Nedávno jsme opravili střechu a zatím to

²⁰¹ V úvodní epizodě *Období dešťů*, kdy má babička špatnou předtuchu, a v *Kdy vyjde duha* v noci, kdy se vesničané mstí panu Čcha.

²⁰² Jun, Hŭnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 55.

²⁰³ Jun, Hŭnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 36-38. Zajímavá je skutečnost, kterou autor popisuje na str. 38: Nejvíce šťastný jsem byl proto, že teď jsem si se všemi dětmi v susedství mohl hrát v pozici rovnocenného a vyhrávat na základě vlastních schopností.

²⁰⁴ Jun, Hŭnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 43.

²⁰⁵ Jun, Hŭnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 44.

nevypadalo, že by se nám měly rozpadnout zdi nebo propadnout podlaha. Byli jsme stokrát rádi za to, že jsme se přestěhovali, a ani jednou jsme toho nelitovali. Bylo léto a najednou byl podzim. Poprvé po mnoha letech jsme měli pocit životní jistoty a čas běžel hrozně rychle. [...]²⁰⁶

Do nepříjemných situací je dostává hlavně otcova povaha, která mu neumožňuje přizpůsobit se životu v takovém společenství.

[...] Otec, příliš jemný muž, se předem omlouval, jakmile se na něj někdo třeba jen ošklivě podíval. Taky se chytal role, kterou nikdo nechtěl, a zbytečně zasahoval do cizích rvaček. Zval účastníky rvačky do hospody za své peníze. [...]. Bylo jen málo případů, kdy by o nás nevykládaly [ženy u studny] Otec tuhle změnu v statutu rodiny nesl těžce.[...]²⁰⁷

Na podzim se vesnicí začínají šířit neurčité hrozby. Otec, kterého doposud chudé sousedství nebralo vážně, najednou dostává důležitou roli a místní se k němu chodí radit. Vypravěč má však dojem, že všichni jen sedí, mluví a nic podstatného nedělají, dokonce „k smrti nesnáší, když vidí, jak otec jen sedí, jako by snad neměl nic lepšího na práci“.²⁰⁸ Dospělí se snaží obě děti držet od všeho dál, ale bratři cosi tuší. Starší bratr využívá toho, že je otec podceňuje, a hraje divadlo, aby z něj dostal něco konkrétního.²⁰⁹ Brzy se dozvědí, že se má dům zbourat.

[...] Zboří dům. Cizí lidi zboří dům - ne prázdný, ale takový, ve kterém očividně někdo bydlí. Za jasného dne a lidská síla, ne blesky nebo záplava, lidská síla zboří dům. Vůbec jsem tomu nevěřil. A kvůli tomu jsem to ani nebyl schopný pochopit. [...] Musel to být zajímavý pohled, když se sloupy rozboří, stěny rozpadnou do všech stran a střecha se sesype dolů. [...]²¹⁰

²⁰⁶ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 45.

²⁰⁷ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 44-45.

²⁰⁸ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 46.

²⁰⁹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 46-47.

²¹⁰ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 47.

Vypravěčův bratr nahlas přemítá, jakým směrem se dům zborší, a jak dlouho jim vydrží dřevo, které díky tomu získají. Matka s otcem situaci začínají brát vážně teprve poté, co začnou úředníci z magistrátu obcházet okolí dům po domu.

Ukáže se, že o plánu zbořit místní chudinskou čtvrť se mluvilo ještě předtím, než se přistěhovali. Je období voleb a otec bezmezně věří kandidátovi, který slíbí, že se čtvrti nedotkne, naopak postaví cestu a bude se snažit čtvrť povýšit.²¹¹

Ve výzvě z magistrátu, kterou dostanou téměř všechny rodiny v okolí, však stojí, aby dům dobrovolně vyklidili a nechali srovnat se zemí. Konkrétně dům vypravěče je podle výzvy nejen v konfliktu s plány města, ale také postavený nelegálně.

Pro matku je poslední kapkou, když otec zažertuje. Začne ho obviňovat a nadávat mu do tupců. Teprve v ten moment dojde i vypravěči, o jak vážnou situaci jde. Bratra matčin záchvat zasáhne nejvíc. Prohlásí, že upálí každého, kdo se jejich domu jen dotkne, a uteče. Od té doby u sebe neustále nosí sirky.²¹²

[...] Když jsem o tom tak přemýšlel, ten sotva rok klidu a míru byl strašně krátký. To štěstí, které jsme cítili, když jsme měli sami pro sebe celý dům, jednoduše skončilo. [...] Byli jsme bezmocní. Je snad nějaký způsob, jak pomoci otci a uklidnit matku? Někaký přece musel být. [...]²¹³

Otec sepíše petici a veřejně ji přednese, i přes ohromnou nervozitu. Je plná odborných výrazů a čínských znaků, proto jí nerozumí nikdo z místních, přesto přikyvuji a později otce vychvaluji. Čekají na odpověď z radnice a otec chodí po svých známých, kteří by mohli nějak pomoci. Docílí toho, že bourání odloží na jaro, radnice připraví materiální pomoc pro vystěhované a slíbí kompenzaci - ale pochopitelně pouze těm, jejichž budovy byly legálně postavené.²¹⁴

Otec naprosto ztrácí respekt u staršího syna, který se začne chovat jako hlava rodiny. Jeho chování oba rodiče omlouvají s tím, že mu na domě tolik záleží. Dokonce mu dávají více příležitostí k tomu, aby vyjádřil svůj názor na události v domě.²¹⁵

Na začátku jara do čtvrti dorazí dělníci. Vypukne hádka s jejich vedoucím. Všichni čekají, že vypravěčův otec něco udělá. Jeho jedinou reakcí je slib, že se znovu

²¹¹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 48.

²¹² Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 49-50.

²¹³ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 50.

²¹⁴ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 52-55.

²¹⁵ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 55-56.

sejde s lidmi z radnice. Zasáhne tedy vypravěčův bratr. Vedoucí směny na něj nemá náladu a odpovídá mu jako malému dítěti. Jejich hádka nikam nevede a ničeho tím nedosáhne. Proto začne vyhrožovat, že dům raději zapálí sám, a matka ho v tom překvapivě podpoří. Bratr se při pohledu na matku zarazí. Bourání domu nakonec nikdo nezabrání.

[...] Matka pozorovala dělníky při práci a občas udělala podivné gesto. Dotkla se boku a vykřikla, když dělníci kladivem mlátili do zdí. Zavřela oči a chytila se za hlavu, když zahákli hák za střechu. Bylo to, jako by byl dům částí jejího těla - ne, jako by byl jejím tělem. [...] ²¹⁶

Náhle se z domu ozve křik. Uvnitř se zamkne jejich opilý otec. Naléhá na něj matka i odpovědný vedoucí, ale stráví tam zavřený půl dne. Nakonec vedoucí pohrozí, že dům zboří i tak, udeří do sloupu a otec s křikem vyběhne. ²¹⁷

Nakonec se rodina usadí ve skladišti spolu s ostatními vystěhovanými, kteří nemají kam jít. Opilý otec vykládá každému, jak sotva unikl před smrtí a jak jsou ti dělníci a jejich vedoucí necitelní. ²¹⁸ O půlnoci bratr uteče do kostela a zběsile zvoní na zvon, aby vyjádřil nespravedlnost situace, zrovna jako kůň v příběhu, který slyšel v nedělní škole. ²¹⁹

Vypravěčův otec není líčen pozitivně, i když určité kvality mu přiznány jsou. Je slabý, naivní a důvěřivý. Už jednou kvůli němu přijdou o střechu nad hlavou, když se nechá obalamutit starým přítelem, panem Simem, na kterého přepíše jejich dům, když má potíže s podnikáním, a nakonec skončí na ulici. ²²⁰ Některé pasáže o otci jsou skoro šokující, obzvláště pokud si uvědomíme, že vypravěč je malý chlapec.

[...] Všichni, hlavně starší bratr, jsme sice byli mladí, ale moc dobře jsme věděli, jak je otec neschopný. [...] ²²¹

Vztah otce se svým starším synem je složitý. Vypravěčův starší bratr je arogantní a sebestředný, jeho charakter se ukazuje například ve chvíli, kdy vztekle

²¹⁶ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 59.

²¹⁷ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 59-60.

²¹⁸ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 60.

²¹⁹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 52.

²²⁰ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 37.

²²¹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 36-37.

vyhání dělníky z domu, který dříve sloužil jako holičství pro chudé, pohrdavě pozoruje kolemjdoucí oknem²²² a také je znát na jeho vztahu s dětmi ze školy, které má pod palcem.²²³ Využívá svých nadstandardních studijních výsledků, aby si u rodičů vynutil ústupky.²²⁴ U otce mu to bez výjimky vychází.

[...] Byla to sice matka, která by měla právo rozhodovat o takových věcech, vzhledem k tomu, že vydělávala prodejem kosmetiky, zatímco otec neměl slušný příjem, ale otec nechtěl o kompromisech ani slyšet, když šlo o budoucnost jeho syna. Otcovo očekávání bylo tak ohromné, že až děsilo. Otec pevně věřil, že přijde den, kdy obyčejní lidé uznají existenci jeho syna jako světlo prozařující temnotu světa. Ve svém životě se bál pouze dvou věcí. Za prvé, že zemře dříve, než uvidí synovu slávu. A za druhé, že syn zapomene na zásluhy svého otce poté, co se stane slavným.[...] ²²⁵

Bratr má mnohem revolučnější pohled na svět. Otevřeně kritizuje otcovu petici proloženou znaky. Tvrdí, že měl poslat dopis, ve kterém městské autority jasně upozorní, že dělají chybu, a plánuje ho poslat až prezidentovi. Nesnáší otcovu slabost a absolutně ho nerespektuje.

V základní dějové linii - získání a ztráty domova - se dokresluje prostředí squatů. Děti chudých, které nemohou chodit do školy a připomínají dospělé,²²⁶ situace s jedinou veřejnou toaletou pro celé sousedství,²²⁷ kostel v sousedství a pohled na náboženství²²⁸ a samozřejmě i tehdejší situace v Koreji.

Rvačka (Molmä, 1975)²²⁹ se odehrává v uzavřeném světě - v prostoru čajovny, která se zastavila v čase a ve které se scházejí pouze lidé, kteří „nejsou aktivními členy společnosti, nebo je samotný čas proti nim“²³⁰ a ztrácejí tam pojem o čase. Povídka se skládá z úvodní části a dalších sedmi nestejně dlouhých částí.

²²² Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 39.

²²³ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 41, 43.

²²⁴ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 40.

²²⁵ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 40-41.

²²⁶ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 41-42.

²²⁷ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 42.

²²⁸ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 43.

²²⁹ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 216-245. Název v tomto případě není vzhledem k jeho dvouznačnosti tak názorný, jak bývá Jun Hūnggilovým zvykem. Může odkazovat na rvačku mezi zoufalými dělníky, které je Kim Sičchŏl svědkem, nebo k neustávajícímu bouchání kladiv v továrně vedle.

²³⁰ Jun, Hūnggil. *Hwanghonŭi čip*, str. 227-228.

V úvodní se seznamujeme s neměnnou situací v čajovně Sanho - s její zašlostí, bezútešnou temnotou. Zašlá budova, která slouží jako ubytovna a čajovna, stojí hned vedle hlučné továrny. Zanedbanosti a stáří budovy zapomenuté v čase je věnována obzvlášť velká pozornost, ale nezdá se to podstatné pro samotný děj, pouze v kontextu se stejně zoufalou situací jejich návštěvníků.²³¹

V první kapitole se seznamujeme se všemi postavami, které jsou stálými členy čajovny. Potkáváme tajemnou vševědoucí madam Son, která své hosty vítá s širokým úsměvem a velikou pýchou. Čajovna pro ni není podnik, který ji má živit, ale něco jako „společenský projekt“.²³² Neprosperuje, mimo jiné i proto, že jediné, co čajovna nabízí, ať už si zákazník objedná, co chce, je odporná káva, a uvnitř je neustále slyšet bušení kladiv z vedlejší továrny. Obzvlášť hrdá je na temnotu, která v čajovně panuje.

[...] „Kde je světlo, tam je i tma. Samozřejmě je světlo lepší než tma. Ale pokud je na světě pouze světlo, je to obtížné. Lidé jsou unavení a vysušení. Je přirozené, že za každým světlem následuje stín. Zvlášť ve městě. Sanho je takový stín. Je unikátní stín v dnešním městě. Chodí k nám lidé, aby si po těžkém dni pod sluncem odpočinuli. K nám nemusíte chodit v obleku. Nikdo neudělá chybu, když si na chvíli odpočine od formalit.“ [...]²³³

Další postava, slečna Hjön, je číšnice, která nerespektuje své zákazníky a žije v představě, že je jí předurčen lepší osud. Velmi si potrpí na svůj vzhled²³⁴ a popularitu měří podle počtu káv, které donutí své zákazníky koupit. Představuje si sebe sama jako úspěšnou zpěvačku, která spáchá na pódiu sebevraždu kvůli neopětované lásce.²³⁵

Kim Sičchöl, vypravěč příběhu, si je ze všech stálých zákazníků nejbližší s dvěma - s panem Čä, který je v předčasném důchodu, a přestárlým studentem panem Čchö, který bakaláře studuje už devátým rokem a je nešťastně zamilovaný do slečny Hjön, která ho okatě ignoruje.²³⁶

Kim Sičchöl chce před tísnivou atmosférou čajovny utéct, ale není toho schopný, stejně jako není schopný podat v práci, se kterou není spokojený, výpověď. Když

²³¹ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 218-219.

²³² Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 223-224.

²³³ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 223.

²³⁴ Ačkoli se zdá, že příliš pohledná není, vzhledem k tomu, že její obličej jiná postava označí jako „demokratický“ ve smyslu, že si její oči, nos i ústa vybraly místo, jaké se jim zrovna zalíbilo. Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 226.

²³⁵ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 226-227.

²³⁶ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 227.

pozoruje dělníky, z nichž jeden honí toho druhého s kladivem po dvoře továrny, tvrdí sám sobě, že je to naposledy, co do čajovny vstoupil.

V druhé části do strnulé atmosféry vstupuje další postava - nový kuchař - a přicházejí ohromné změny. Obě ženy jsou jako vyměněné. Slečna Hjön je najednou veselá a plná života a madam Son se otevírá změnám i světlu. Prostředí čajovny se proměňuje a přibližuje realitě venku.

Zjevení nového kuchaře, ze kterého nikdo nevidí víc než bílou ruku, „tenkou a bílou jako ženská“²³⁷, spustí představitost všech tří stálých zákazníků čajovny. Jeho identitu obě ženy skrývají. Nikdo neví, co provedl, ale jsou si jistí, že se skrývá před zákonem.

Ve třetí části sledujeme myšlenkové pochody Kim Sičchöla, když mu jeho zvědavost nedá spát. Jeho představitost pracuje na plné obrátky a kuchař se pro něj stává osobou s nadpřirozenými schopnostmi, jeho cestou, jak se ze zajetí čajovny vymanit.

[...] Kuchařovo vítězství by bylo i jeho vítězstvím, protože kuchař byl jeho zástupce a udělal by to, co by on nezvládl. Zachránil by ho. Pokud by prohrál, prohrál by i on. A pak už by se nikdy nedostal z čajovny Sanho. Byl by s ní svázaný do konce života. Kim Sičchöl byl zbabělec, který nezvládl ukrást jídlo ze stánku nebo podvádět při zkoušce. Byl slaboch, který neměl odvalu k tomu, aby skončil v práci. [...] ²³⁸

Ve čtvrté části se navrací zpět stará atmosféra čajovny. Po mladém kuchaři ani po madam Son není památky. Slečna Hjön se chová jako předtím, je arogantní a nutí své zákazníky, aby jí kupovali pití.

Kim se vydá s oběma přáteli na skleničku a znovu probírají kuchaře. Čchö poznamená, že by ho měli nahlásit „pro jeho vlastní dobro“.²³⁹ Kim při cestě do ubytovny narazí na telefonní budku. Vytočí číslo tísňové linky. Poté, co položí sluchátko, si není jistý, jestli něco řekl, nebo ne.²⁴⁰

²³⁷ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 232.

²³⁸ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 238.

²³⁹ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 240.

²⁴⁰ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 241.

V páté části zavolá slečna - jak později zjistíme slečna Hjön - do zábavního televizního pořadu, aby si vyžádala písničku. Moderátorovi pak sdělí, že si zrovna podřezala žíly kvůli neopětované lásce ke studentovi.²⁴¹

V šesté části Kim Sičchöl zjišťuje, že kuchař spáchal sebevraždu. Ze strachu, že ho chytí policista, vyskočí z okna. Policista však do čajovny vtrhl, protože hledal dívku, která si údajně podřezala žíly, nikoli hledaného zločince. Madam Son pověří provozní ubytovny, aby sundala všechna světla a výzdobu s tím, že „město potřebuje stín“.²⁴² Není jasné, kdo je za smrt mladého uprchlíka, zřejmě studenta, který se zúčastnil nějaké protistátní demonstrace, skutečně zodpovědný - zda zákeřná hra slečny Hjön, nebo udání Kima Sičchöla, doposud nečinného muže. Kim roztrhá svou výpověď, kterou u sebe nosí od samého začátku a stále nebyl schopný ji podat, stejně jako není schopný uniknout neutěšitelné atmosféry čajovny.

V sedmé části Kim Sičchöl komentuje jen to, že o smrti kuchaře nenapsaly žádné noviny.

V novele *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot* (Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä, 1977)²⁴³ sledujeme život „pana Kwöna“ na pozadí změn, které s sebou přináší modernizace. Prostorem hlavní dějové linie díla je vypravěčův dům v nové prestižní čtvrti v Söngnamu. V odbočkách týkajících se minulosti vypravěče navštěvujeme chudinskou čtvrť u tržiště Tandäri a prostředím vzpomínek pana Kwöna je ubytovací komplex v Kwangdžu. Děj rámce probíhá v období zhruba tří měsíců.²⁴⁴ Je chronologický s minimem odboček.

Pan Kwön se stává nájemcem přístavku v domě vypravěče a s tím přichází mnohem větší mentální břímě, než si vypravěč vůbec nechal zdát. Pan Kwön je pro něj zprvu jen nutný vedlejší příjem. Velmi záhy zjistí, že pana Kwöna sleduje policie a že on, „jako dobrý soused“,²⁴⁵ by měl na aktivity pana Kwöna dohlédnout a pečlivě je hlásit příslušnému strážníkovi. Je to věc, která se vypravěči přičí a vší silou se jí snaží vyhnout.²⁴⁶

²⁴¹ Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 242-243.

²⁴² Jun, Hünggil. *Hwanghonüi čip*, str. 244.

²⁴³ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 146-197. S ohledem na překlad v přílohovém aparátu této práce bude rozbor narativu jen stručný.

²⁴⁴ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 159. Kwönova manželka je na začátku příběhu šest měsíců těhotná a novela končí jejím porodem.

²⁴⁵ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 147.

²⁴⁶ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 163-164.

Vypravěč, učitel na střední škole, panem Kwõnem nepohrdá, naopak se snaží být nenuceně přátelský. Sám před pořízením domu zažije mnoho nepříjemných zážitků v podnájmech v chudinské čtvrti,²⁴⁷ proto se situaci snaží panu Kwõnovi co nejvíce ulehčit. Dokonce ani manželce nepřizná, že je pan Kwõn souzený zločinec.²⁴⁸ Pan Kwõn je však velmi hrdý muž, proto na vypravěčovu vlídnost příliš nereaguje, naopak ho podezírá.²⁴⁹ V době nouze se vypravěč vkrádá do pronajatého přístavku a nechává rodině něco k jídlu a na topení.²⁵⁰

Vypravěč také nevěří, že by byl pan Kwõn schopný stát v čele demonstrace, která vedla až ke střetu s policií, jak mu tvrdí strážník.²⁵¹ Když pan Kwõn vypráví svůj příběh, jeho domněnky nepotvrdí, ale ani nevyvrátí.²⁵²

Zvrat nastává, když se porod Kwõnovy ženy zkomplikuje a pan Kwõn nutně potřebuje peníze na operaci. Nejprve poprosí vypravěče otevřeně o pomoc a je odmítnut, protože vypravěč nejen nemá peněz nazbyt, ale také se obává, že by bylo nemožné dostat peníze zpět.²⁵³ Nakonec však peníze sežene a operaci zaplatí, ale pan Kwõn to netuší. V zoufalství se vloupe do jeho domu. Vypravěč se k němu rozhodne chovat jako k běžnému zloději, aby pak oba mohli dělat, že se nic nestalo, ale pro pana Kwõna je to ohromně ponižující.²⁵⁴ Zmizí a vypravěč nakonec policistovi přece jen něco nahlásí - to, že se několik dní nevrátil domů - i když panu Kwõnovi tvrdí, že by nikdy nedonášel.²⁵⁵ Nahlásí ho ale spíš proto, že je mu jasné, že je anabáze uzavřena.

Pan Kwõn, Kwõn Kijõng z Andongu, je nečinný intelektuál, kterého vlastní nečinnost rozčiluje, ale nemá žádnou touhu s tím něco dělat.²⁵⁶ Vnímá svou příbuznost s významným rodem a vysokoškolské vzdělání jako velmi důležité součásti sebe sama. Je posedlý leštěním svých luxusních bot, které jsou jeho vizitkou. Veškeré jeho chování řídí hrdost. Jeho brzy čtyřčlenná rodina nemá prakticky žádný majetek nebo úspory,²⁵⁷ přesto skončí v práci, jakmile ho jeho vedoucí napomene před ostatními kolegy.²⁵⁸

²⁴⁷ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 152-158, 166-167. K opuštění chudinské čtvrti ho však nedonutí vlezl sousedé, kteří mají z „rodiny učitele“ atrakci, ale chování jeho syna, který se naučí využívat své mimořádné pozice k tomu, aby ostatní děti šikanoval.

²⁴⁸ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 158.

²⁴⁹ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 161-162.

²⁵⁰ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 184.

²⁵¹ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 164-165.

²⁵² Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 174-182.

²⁵³ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 189-190.

²⁵⁴ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 192-195.

²⁵⁵ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 182-183.

²⁵⁶ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 178.

²⁵⁷ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 150.

²⁵⁸ Jun, Hūnggil. *Ahop kchjõlleüi kuduro namün sanä*, str. 164.

Neomlouvá se, když jeho syn vzbudí celý dům včetně bytných.²⁵⁹ Má dojem, že se musí vypravěči obhájit, když náhodou zahlédne, že pracuje jako dělník.²⁶⁰

ii. Analýza

V této kategorii můžeme vidět několik rozdílů ve srovnání s předchozí. Evidentním rozdílem je pohled - nyní zprostředkovaný vypravěčem dospělým, zaujatým a subjektivním. Magický svět první kategorie je vystřídán racionálním světem dospělých. Dokonce i *Dům*, v mnohém odlišný od zbývajících dvou děl svým dětským vypravěčem, postrádá mystičnost dětského pohledu děl z předchozí kategorie. Ich-forma bývá u děl, zabývajících se modernizací, výjimkou, neboť už není potřeba.²⁶¹

Hlavními postavami již nejsou ženy - matky - a hlavním tématem jejich mateřská láska. Sledujeme osudy mužů ve středních letech, většinou slabých a nečinných intelektuálů, kteří do děje nezasahují a svou nečinností ubližují sobě i svému okolí. V mnoha případech jde o muže zaměstnané ve školství.²⁶²

Struktura díla zůstává stejná. Hlavní dějový rámec je chronologický, jasnější a podstatnější pro samotný děj, než tomu bylo u děl z korejské války, ve kterých bylo těžší sledovat hlavní dějovou linii přes množství odboček. Vložených příběhů je méně a dílo celkově působí mnohem přehlednějším, ucelenějším dojmem.

Čas nebývá přesně definován, ostatně čas zde aspiruje na určitou univerzalitu. Je evidentní, že se jedná o Koreu moderní, ale některá díla není možné přesně zařadit.

Prostor povídek opouští vesnici a nyní se jím stává město. Nejčastěji čtvrti chudinské a temné.

Stejně tak lze cítit změnu v samotném literárním stylu. Složitě struktury vět zůstávají, hlavně v popisných částech, ale jazyk je podstatně srozumitelnější a více se blíží moderní korejštině. Samotné dialogy nejsou v nářečí, neboť se mění prostředí.

Hlavními motivy děl, které se týkají modernizace společnosti, jsou nečinnost, otázka viny a úloha zvěstí, pomluv. Nečinnost ubližuje, ale je sporné, zda činnost doposavad nečinné osoby neublíží víc. Postavy spojuje jejich nespokojenost, se kterou

²⁵⁹ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 170.

²⁶⁰ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 170-171.

²⁶¹ Ich-formou jsou psány převážně nejosobnější díla z počátku autorovy tvorby. Jun Hünggilova pozdější tvorba je z pohledu třetí osoby.

²⁶² Viz vypravěč díla *Muž, který po sobě zanechal devět párů bot*, Kim Sičchöl v díle *Rvačka*, učitel korejštiny v díle *Záznamník*, hlavní postava *Takové dny*.

nejdou schopní nic dělat. Kim Sičchöl je nerozhodný, pan Kwön se neumí bránit a vypravěčův otec v povídce *Dům* sice zvládne sepsat alespoň petici, ale ničeho tím nedosáhne. Otázka viny za daný nečin/čin je také důležitým prvkem příběhu. Nemůžeme stoprocentně říci, zda se pan Kwön skutečně účastnil demonstrace, a stejně tak nevíme, zda Kim Sičchöl nahlásil policii podezřelého kuchaře. V krátkém textu *Takové dny* (Harunün irön iri, 1973)²⁶³ sledujeme nervozitu učitele, kterého někdo začne vydírat s tím, že na něj má nějaké citlivé informace. Zprvu má učitel dojem, že na něj nic mít nemůže, protože svědomí má čisté, ovšem s postupem času se ukazuje, že svědomí nemá čisté nikdo.

Dále pak díla spojuje pochopení a něžný humor, který nahrazuje magičnost děl, sledujících situaci za korejské války dětským pohledem. Z vydírání v *Takové dny* se vyklube školní projekt jednoho z učitelových studentů. Kwönova noční návštěva v převlečení za zloděje také proběhne úplně jinak, než by si kdokoli představoval.

Realističnost světa dospělých nedává tolik prostoru spisovatelově lyričnosti a symboličnosti, kterou vykazuje předchozí kategorie. Dichotomie světla a tmy hraje důležitou roli v rozvoji příběhu díla *Rvačka*. Tma je podle madam Son únikem pro utlačované a nespokojené lidi, tím ovšem zároveň ztrácí svou v Koreji jasnou metaforičnost: tma je symbolem označujícím útisk (japonský, politický, policejní). Zároveň však znamená neměnnost, stagnaci. S novým kuchařem přichází světlo, které se v uzavřené společnosti nepřijímá snadno. Děj končí návratem tmy.

²⁶³ Jun, Hünggil. *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, str. 9-35.

5. Závěr

Cílem této práce bylo zasadit spisovatele Jun Hūnggila do kontextu korejské moderní prózy sedmdesátých let dvacátého století. Při bližším seznámení se s díly i autorskými osudy jsem našla základní styčné plochy mezi zvoleným autorem a obdobím jeho počáteční tvorby. Poté jsem analyzovala konkrétní Jun Hūnggilova díla a hledala společné prvky v rámci jednoho i druhého tématu. Sledovala jsem kategorie času, prostoru, dále pak strukturu díla, literární styl a návratné motivy.

Leitmotivem literatury období sedmdesátých let, stejně jako Jun Hūnggilovy tvorby, je korejská válka a modernizace. Korejská válka dostává v průběhu dějin literatury mnoho podob. Ideologicky omezené generace 50. a 60. let popisují především fyzická zranění a dostávají málo prostoru k popisu „druhé strany“. Generace autorů 70. let, kteří válku zažili jako děti, se v tomto smyslu stává přelomovou. Konflikt, který byl dříve vnímán v přísně černobílém ideologickém spektru, je nyní mnohem citovější a osobnější. Prostředníkem se stává dítě, protože dítěti je odpuštěno mnoho. Dítě není vázané společenskými konvencemi, necítí tabu, a proto se nebojí říct vše. Ke všemu je dítě vnímáno jako pravdivý hlas, tudíž i jeho promluvy posouvají bezbarvé vidění konfliktu do konkrétních poloh. Do stejné generace autorů patří například Kim Wōnil, v jehož díle *Vládce tmy* sledujeme očima dítěte mimo jiné popravu otce-komunisty.

K tématu korejské války se Jun Hūnggil, stejně jako jiní autoři tohoto období, vyjadřuje výhradně použitím dětského vyprávěče a ich-formy. Pro tuto kategorii děl bylo nutné přihlédnout k životu samotného autora. Jun Hūnggilova raná díla, zvláště pak ta z období korejské války, vykazují silnou autobiografičnost. Psaní se pro něj stalo terapií, jak se vyrovnat se smrtí strýce a mladšího bratra a nefunkčností svého otce. Z toho vyplývají i jeho postavy. Hlavními postavami jsou matky, babičky či tety, popisované pozitivně a vykazující klasickou mateřskou lásku a oddanost rodině, zatímco Jun Hūnggilův otec se stal předobrazem neschopných či nepřítomných mužů.

Druhým tématem generace autorů sedmdesátých let je modernizace společnosti. Sledujeme postavy intelektuálů neschopných činu nebo slabých lidí, kteří jsou bezmocní ve slovech i skutcích. Tito „malí lidé“ - ať už fyzicky či mentálně - této době nestačí a jejich příběhy nemohou končit ani známou korejskou harmonizací. Vláda a všechny mocenské složky – od byrokracie po policii - je v souladu s realitou popisována jako nelítostná a krutá, orientovaná pouze na výsledky, nepřihlízející k potřebám jednotlivce. Toto téma je možné sledovat u dalších autorů 70. let, například Čo Sehūia

nebo Hwang Sögjönga, kteří kritizují rychlou industrializaci, poukazují na existenční problémy vznikající s modernizací a soucítí s chudými - Čo Sehüi prostřednictvím svého „trpaslíka“, Hwang Sögjöng prostřednictvím dělníků-nádeníků.

V dílech, která se věnují modernizaci společnosti, se Jun Hünggilova „korejskost“ a tradice vytrácejí. Hlavní postavou je muž, slabý nečinný intelektuál, který modernizaci nestačí a nerozumí. Klíčovou roli v příběhu hraje právě jeho nečinnost, dále pak otázka viny za onu nečinnost nebo i činnost, neboť intelektuál má být tím, kdo seje myšlenky.

Jun Hünggil je ve svých dílech přítomný a zainteresovaný. Jeho styl je tradičně korejský od jazyka po témata, navazující na lyrický realismus autorů jako Kim Tongni či I Čchöngdžun. To sledujeme zejména v líčení tradice korejské vesnice, ve všech popisech, postavách a jejich rozložení, ale i v určité mystičnosti dětského pohledu. V pozdějších dílech se Jun Hünggilova „korejskost“ vytrácí a s ní i jistý šarm, spojený s autobiografičností raných textů.

6. Seznam použité literatury

Prameny

JUN, Hŭnggil. *Hwanghonŭi čip*. Sŏul: Munhakkwadžisŏngsa, 2007.

JUN, Hŭnggil. *Ahop kchjŏlleŭi kuduro namŭn sanä*. Sŏul: Munhakkwadžisŏngsa, 1997.

JUN, Hŭnggil. *Čangma*. Sŏul: Hjŏndäsa, 1990.

JUN, Hŭnggil. *Wandžang*. Sŏul: Hjŏndämunhak, 2013.

JUN, Hŭnggil. *Soradan kanŭn kil*. Sŏul: Čanbi, 2011.

Literatura

KIM, Hjŏn. *Uri sidä uri čakka: 32inŭi ōlgul*. Sŏul: Tongačchulpchansa, 1988.

KIM, Hjŏn. *Uri sidä uri čakka 10: Jun Hŭng-gil*. Sŏul: Tongačchulpchansa, 1988.

KIM, Subok, JANG, Ŭnčchang. *Hanguk hjŏndä sosŏl ihäwa kamsang*. Sŏul: Hallim čchulpchansa, 1990.

YI, Namho, U, Ch'anje, YI, Kwangho, KIM, Mihyŏn. Přel. RJU, Youngju. Ed. Brother Anthony of Taizé. *Twentieth-Century Korean Literature* [online]. Norwalk: Eastbridge, 2005. Dostupné z: <http://anthony.sogang.ac.kr/20CKoreanLit.pdf>

KWŎN, Jŏngmin. *Hanguk hjŏndä munin täsadžŏn ha*. Sŏul: Asia munhaksa, 1991.

Kugŏgugmunhagjŏngusadžŏn sang. Sŏul: Hanguksadžŏnjŏngusa, 1997.

Korean Writers. The Novelists. Seoul: Minŭmsa, 2005.

LEE, Peter H. *Modern Korean literature: an anthology*. Honolulu: University of Hawaii Press, 1990.

CHO, Namhyun, OH, Saeyoung. *Understanding Modern Korean Literature*. Seoul: The Korean Culture and Arts Foundation, 1991.

KIM, Taegil. *Values of Korean Peple Mirrored in Fiction: Vol. II*. Přel. KIM, Heungsook. Seoul: Dae Kwang Munwhasa, 1990.

- LÖWENSTEINOVÁ, Miriam. *Slovník korejské literatury*. Praha: Libri, 2007.
- LÖWENSTEINOVÁ, Miriam. *Dějiny moderní korejské literatury*. Praha: Karolinum, 1998.
- TODOROV, Tzvetan. *Poetika prózy*. Praha: Triáda, 2000.
- KIM, Byongik. *Modern Korean Literature: Its Past, Present, and Future*. In: *Koreana*, summer 1996, Vol. 10, No 2.
- KWON, Youngmin. *Contemporary Korean Literature as Division Literature*. In: *Korea Journal*, july 1987.
- YOO, Joohyun. *Main Current of Postwar Korean Literature*. In: *Korea Journal*, september 1964.
- HWANG, Jöngsuk. Jun Hüng-girüi sosöläi jösöng inmulkwa imidži jöngu. *Hjöndä sosöl jöngu* 3. s. 241-265.
- KO, Inhwan. Jun Hüng-girüi <Soradan kanün kil>e natchanan tchalsikminsöng jöngu. *Hjöndä sosöl jöngu* 31. s. 267-285.
- ČANG, Sodžin. Kwölljögüi wönsidžök čihjanggwa mosöngdžök sarang: Jun Hüng-girüi <Wandžang>. *Sihakkwa öňöhak* če 24 ho. 2013, s. 163-186.
- I, Hwadžin. Jun Hüng-girüi söngdžang sosörüi segjewa üimi. *Pangjoöjöngu*. 2011, s. 244-270.
- JANG, Mungju. Jun Hüng-gillon: pundan mit sanöpsahö hjönsire tähan tokchükhan mundže üisik. *Hjönjök čungdžin čakka jöngu* 1. s. 137-160.
- I, Pchjöngdžin. Jun Hüng-gil sosöre natchanan čabondžuüi kongganüi pjöngnisöng jöngu. *Inmunhak jöngu tchonggwön* 80 ho. 2010, s. 13-154.
- SIN, Sünghüi. Sosöre natchanan hjöndäinüi čamdžäüisik. *Sägugökjojuk* če 88 ho. 2011, 441-466.
- PÄ, Kjöngnjöl. Jun Hüng-girüi <Čangma>e natchanan sjamönidžümüi üimi kočchal. *Hanguk sasanggwa munhak* če 59 čip. s. 156-177.
- JUN, Jösön. Jun Hüng-girüi sosöre natchanan ,hüisängjang'e kwanghan kočchal. *Munje sihak* če 25 čip. s. 107-136.

ČO, Kuho. Pundan kükpogül ühan mosäk. *Ömullon čchong* če 45 ho. 2006, s. 347-368.

ČO, Kuho. Pundanüi kaltüŋkwa hwahäüi nollu. *Hanguk öňö munhak* če 61 čip. s. 347-368.

Lod' pokladü: Antologie moderní korejské povídky. Přel. Kwak, Hye-mi a kol. Praha: Nová vlna, 2012.

Daum päkkwa sadžön: Jun Hünggil. *Daum*. [online] [citace: únor 2015]

I, Tonghun. *Jun Hünggil (čönbuk čöngŷp, 1942-)*. [online] [citace: únor 2016]

Jun Hünggirüi čakka&čakpchum. *KYOBO kjöbomungu*. [online] [citace: únor 2015]

Čöndžänggwa söngdžang sosöl - Jun Hünggil. *Seelotus*. [online] [citace: únor 2015]

Příloha I: Ukázkový literární překlad

Muž, který po sobě zanechal devět párů bot

Dopadlo to úplně jinak, než jsme očekávali. S vypětím všech sil jsme si pořídili dům v Sōngnamu a rozhodli se finanční zátěž řešit pronájmem. Byli jsme pyšní sami na sebe, že budeme vůbec nejlepší domácí na světě, a došli jsme tak k závěru, že si náš budoucí nájemce podnájmem u nás splní své sny. Takže jsme pochopitelně vyžadovali, aby osoby žijící u nás byly minimálně stejně tak dobří lidé, jako jsme my. Hned na začátku se ukázalo, jak se mýlíme.

Největší zradu jsem pocítil, když za mnou přišel strážník I a začal vykládat o panu Kwōnovi z Andongu, který si zrovna na úřadě nechal změnit místo pobytu k nám.

„... není třeba vidět to jako přítěž. Není to tak, že bych po vás chtěl, abyste mi hlásil každý jeho pohyb. To jen kdybyste viděl něco neobvyklého. Třeba kdyby si někam vyrazil, nebo kdyby za ním někdo přišel, nebo kdyby mu došlo uhlí či rýže a měl by hlad ...“

Bylo zřejmé, že pan strážník měl úplně jiné představy o tom, co je to přítěž. [...]

„Vy po mně chcete, abych donášel?“

„Ale copak to říkáte!“

Strážník I vybuchl smíchy. Hned poté zvažněl.

„Není třeba, abych zrovna vám zdůrazňoval význam občanské povinnosti. Jen vás prosím, abyste byl dobrým sousedem.“

„Takže ze mě bude dobrý soused, jen pokud budu donášet na pana Kwōna?“

„Samozřejmě.“ Strážník se opět zachechtal. „Dost řečí o donášení. Brzy si uvědomíte, jak tyhle řeči o panu Kwōnovi vůbec nejsou na místě. Vadí vám snad jeho rodina? Nebo je nenávidíte?“

„Nemám na nich, co bych mohl nenávidět ...”

„Proto vám říkám, abyste dohlédl, jestli má co jíst a čím topit. Abyste mu tak pomohl. Jsem v postavení, kdy jim nemohu nijak pomoci, jinak bych to udělal sám. Samozřejmě je to taky věc zaměstnavatelů pana Kwōna. Ale nikdo nechce zaměstnávat někoho, koho vyšetřuje policie. Ale ještě větší problém je samotný pan Kwōn. Nedokáže se srovnat s tím, že by byl legálně vyšetřován. Moji předchůdci s tím měli spoustu problémů. Jen co vycítí, že ho někdo sleduje, je prostě taková povaha, že se všeho vzdá - práce, života, dokonce i rodiny. Prostě sebou plácne na zem, celé dny hladoví, místo jídla do sebe lije alkohol, dokonce je agresivní jako bláznivé zvíře. Přitom je to takový hodný a mírný člověk. Teď už věřím, že mi rozumíte. Pokud mi jen trochu pomůžete, abych mohl dělat svou práci, budete bezpochyby dobrý soused. Upřímně, jako lidská bytost, ne policista, mám pana Kwōna rád. Pokud by to bylo možné, rád bych mu pomohl. Třeba to bude za čas u vás taky tak. Ještě jednou, moc vás prosím, buďte dobrý soused.“

Úplně mě vyděsila jen myšlenka na to, že bych měl pana Kwōna rád. Bylo by mnohem lepší, kdybych mohl někomu zaplatit, aby ho měl někdo rád místo mě. Když jsme se rozhodli, že budeme pronajímat přístavek u brány, bylo to kvůli penězům, ne z lidského soucitu.

Ten den, kdy se k nám pan Kwōn nastěhoval, se nám naskytla fascinující podívaná. Byla zrovna neděle. Užíval jsem si pozdní snídani, když zazvonil zvonek. Až dovnitř jsem slyšel, jak manželka překvapeně vykřikla. Vyšel jsem ven, abych zjistil, co se děje, a najednou jsem jí porozuměl. Byl jsem sám v šoku. Stála tam žena, celá udýchaná a zpocená, s balíkem na hlavě velkým jako ona. Zahlédl jsem asi devítileté děvče stojící kousek od brány a asi tříletého chlapečka o pár kroků vedle. Jejich otec se vydýchal pod strmým kopcem vedoucím k našemu domu se zavazadlem u nohou a zrovna vytahoval cigaretu. Jen co nás zahlédl, rychle zastrčil cigaretu do vnitřní kapsy a zavazadlo ztěžka naložil na záda. Pokud ten člověk, který se sotva potácel nahoru do kopce, přemožen vahou svého zavazadla, byl pan Kwōn, přepadl nás ze zálohy, bez omluvy nebo výmluvy o čtyři dny předem. Protože to vypadalo, že se pod tíhou zavazadla složí, vzal jsem mu ho z ruky. Bylo mnohem lehčí, než jsem očekával. Bylo rozměrné, ale ve skutečnosti to byly jen volně svázané příkrývky. Děti na mě s očekáváním vzhlížely. S evidentním vypětím sil společně nesly obrovskou igelitku,

každé za jedno ucho, ale nepoložily ji. Moje manželka, stále s překvapeným obličejem, si prohlížela Kwōnovu manželku a nezdálo se, že by měla v plánu jí s balíkem na hlavě pomoci. Pan Kwōn byl malý. Oproti němu jsem si i já přišel jako obr a to jsem sotva průměrně vysoký. Pan Kwōn mlčel, zírající na mé nohy v papučích, takže jsem musel promluvit jako první.

„Další věci vám přivezou autem?“

„Ne.“

Zvedl ruce a unavenýma očima ukázal na manželčinu hlavu, ruce dětí a zavazadlo, které jsem místo něj položil u brány.

„To je všechno.“

Nervózně se zasmál. Z balíku, který měla Kwōnova manželka na hlavě, sem tam něco vykukovalo, asi kuchyňské náčiní. Pokud si nedělal legraci, kromě několika věcí na vaření, na praní a přikrytí nic jiného neměli. Bylo to hrozně málo i na kočovný život z podnájmu do podnájmu. Zatímco jsem byl stále v šoku, muž si potajmu otřel špičku boty o nohavici druhé nohy. Pak to udělal i s druhou botou. Když shlédl na své čisté a naleštěné boty, obličej se mu úplně rozzářil. Jeho boty byly nové a luxusní. Jejich potisk se nehodil k volnému letnímu oblečení a byl už dávno z módy. Můj odhad byl, že si je musel pořídit ve výprodeji.

[...]

Bylo brzké ráno. Pan Kwōn seděl na terase a čistil si boty. Asi bych to přešel, kdyby si je prostě jen kartáčoval od prachu jako každý. Ale on byl úplně pohlcený čištěním a leštěním těch pěti šesti párů bot různé barvy i designu, které měl po terase rozložené.

„To budete prodávat?“ zažertoval jsem místo pozdravu.

„Prodávat?“

Náhle se zarazil a podíval se na moje nohy. Tedy, probodl pohledem boty, které jsem měl na nohách já. Pak se podíval na mé kalhoty, tričko a nakonec se jeho chladné oči setkaly s mými. Tvář mu zrudla a ledově se usmál.

„Nevím, jak vás to mohlo napadnout.“

„Moc se omlouvám. Takhle jsem to nemyslel ... kdyby to byly dva páry ... jen že jich máte tolik.“

Pan Kwōn dal zavřenými ústy jasně najevo, že se se mnou nebude dál bavit. Neměl jsem co říct.

Napravo od sebe zlehka položil vyčištěnou botu a zleva si vzal další. Vložil si ji mezi kolena a starým kartáčkem, jako by si čistil zuby, odstraňoval hlínu zachycenou mezi podrážkou a kůží. Tím mě připravil o možnost se omluvit. [...] Už jsme společně bydleli několik dní, ale za celou dobu jsem měl příležitost se s ním maximálně pozdravit.

Jak jsem se tak díval, Kwōnova schopnost čistit boty byla vskutku udivující. I jeho vybavení bylo srovnatelné s profesionálním. Jen na klíně měl místo zástěry staré spodní prádlo, aby si neušpinil svůj jediný oblek. Když botu úplně očistil od prachu a hlíny, ponořil prst omotaný starým hadrem do krému a povrch za občasného plivnutí natíral. Poté, co rozetřel krém kolem dokola celé boty, doleštil botu do oslnivého lesku kouskem sametu. Výsledek mi už v téhle fázi přišel dokonalý, ale pan Kwōn stále nebyl spokojený a proces několikrát zopakoval. Z pana Kwōna lil pot, jako by ho to stálo strašné úsilí. Funěl. Plival. To, co plival, ani nebyla slina. Byl to jako lepkavý výměšek posedlého srdce a mysli, výsledek umanuté vůle, která chtěla botu, něco, co člověk nosí na noze, proměnit v něco úplně jiného, v něco víc - v něco, co by zdobilo obličej. Ruce pana Kwōna se bez ustání pohybovaly jako káča. Teprve, když se boty leskly jako pozlacený kov, se široce usmál. Jeho oči zářily zrovna jako ty jeho boty.

Na celém jeho obličejí byly nejzajímavější právě jeho oči. Byl předčasně zestárlý. Kůži měl hrubou a vrásčitou a vousy prořídle. Měl vystupující čelo, vyčnívající lícní kosti, silné obočí téměř srostlé. Nos měl deformovaný a rozplácly jako průměrný boxer, páteř zkroucenou a tloušťkou rtů by se vyrovnal mému kolegovi v práci tlustopyskovi (tu přezdívku mu vymysleli studenti, protože měl rty tak tlusté, že by se vešly na talíř). Všechno zachraňovaly ty jeho oči. Byly průzračné a nevinné a nedal se v nich najít ani náznak krutosti a násilí.

Strážník I mne navštívil znovu. Vůbec mi nepřišlo, že by se po cestě jen tak zastavil. Hned se na mě obořil.

„Takhle to teda nepůjde. Ani náhodou.“

„Kdybych měl co nahlásit, tak vám přece zavolám.“

„Jaképak hlášení, spolupráce přece. Copak nemáte nic, čím byste mi pomohl?“

„Vůbec!“

„Podívejte, pane učiteli O. Pan Kwōn před pěti dny skončil v práci, takže ...?“

„Skončil? Takže je zase nezaměstnaný?“

„No, skončil v tom nakladatelství. Okolnosti byly trochu jiné než minule. Neřídil se tím, co po něm chtěli autoři, jen zdůrazňoval chyby a chtěl je opravovat. Tak si ho předvolal ředitel a přede všemi ho varoval - kdo si myslí, že je, že může opravovat uznávané autory. A další den nepřišel do práce.“

„Dneska se normálně nachystal, jako by šel do práce ... Stejně tak včera ...“

„Jako bych vás nevaroval, že ho máte pozorně sledovat.“

„Tak na co potřebujete mě, když už všechno víte?“

Na to se strážník I, vysokoškolský absolvent, usmál.

„Je důležité, že je pan Kwōn zase nezaměstnaný. Teď se vysvětlí, proč jsem vám svěřil takový úkol. Dokud si nenajde práci, ani jeden z nás nebude mít klid.“

Byl jsem vyčerpaný neustálým opakováním, že nemám důvod pana Kwōna pozorovat a chránit. Strážník I věděl lépe než kdokoli jiný, že jediný můj hřích je to, že jsem pronajal pokoj jeho rodině. Po chvíli se rozhovor stočil znovu směrem k panu Kwōnovi.

„To pan Kwōn tenkrát přišel s tím plánem?“

„Neznám moc detailů, protože jsem tehdy ještě nebyl policista. Ale je jasné, že spíš než organizátor byl pan Kwōn hlavní strůjce. Důkazy by nemohly být jasnější. Máme fotky, na kterých lidi převracejí a zapalují policejní vozy, házejí kamení, unášejí autobusy a jezdí s nimi rychle po ulicích ... a na těch fotkách je pan Kwōn vždy v nějaké vůdčí pozici.“

„Tomu se nedá věřit. Chcete mi říct, že člověk, který neunes ani balík peřin, způsobil něco takového?“

„Ale můžete věřit, že často hladoví, když nemá práci.“

„Možná jen hladoví proto, že nemá hlad, když se o sebe umí postarat.“

„Pane učitelí, nebuďte takový. Jak jsem vám už říkal, určitě se naučíte mít pana Kwõna rád.“

Strážník I se sebevědomě zasmál, jako by nevěděl, jak náročné je mít někoho rád. Jako by si myslel, že mít rád svého souseda je tak jednoduché, jako vytáhnout minci z kapsy. Už nějakou dobu se mi v hlavě ozýval vážný hlas veřejnosti, když jsem byl sám. Měj rád své sousedy, měj rád lidi z Tänderi, měj rád lidi z chudinské čtvrti ...

[...]

Večer toho dne, kdy mě strážník I navštívil podruhé, Kwõnův tříletý chlapec Jõnggi nepřestával kňourat. Jõnggi se v noci neustále probouzel a nakonec dostal vyhubováno, protože pomočil postel. Nechali ho brečet, dokud pláč nezesílil natolik, že byl slyšet i v hlavním domě. To už se ozval výhružný hlas pana Kwõna. Čím víc ale křičel, tím spíš Jõnggiho pláč nepůsobil jako pláč tříletého dítěte, ale svou ostrostí připomínal pomstu. Vzbudil celou naši rodinu, počínaje manželkou. Žena v polospánku zamumlala, že nikdo nedělá nic proto, aby dítě uklidnil. Byla to pravda, manželka pana Kwõna neřekla ani slovo. Ještě jsem ji vlastně neslyšel říkat vůbec nic, co se přistěhovali.

„Tak já prostě půjdu! Táta radši odejde pryč!“ vykřikl pan Kwõn zoufale.

Mělo to překvapivý efekt. Srdceryvný pláč ustal. Protáhl se jako prádelní šňůra a dítě lapajíc po dechu dusilo poslední vzlyky.

Ráno pan Kwõn zase čistil boty. Byl do toho zabraný víc jak jindy.

„Moc se omlouvám za minulou noc.“

Pan Kwõn se upřímně omluvil s pohledem upřeným na mé trepy. Bylo to divné. Neznělo mi to jako omluva, spíše jako by se ptal na svůj výkon.

Byl druhý den návštěv rodičů, které pořádala škola celý týden. Zrovna jsem za doprovodu studenta-průvodce navštěvoval rodiče studentů obývajících chudinskou čtvrť. Procházeli jsme kolem staveniště, kde se budovala nová škola. Lešení postavené kolem

dokola betonových panelů bylo vysoké nad hlavu a muži nesoucí cihly na něj vystupovali a sestupovali po houpajícím se dřevěném můstku. Všichni měli vyhrnuté rukávy nebo byli svléknutí do půl těla, postavy měli svalnaté a silné, jen jedna jediná postava zaujala mou pozornost. Muž byl maličký jako zavařovačka mezi hliněnými hrnci, sotva se hýbal na třesoucích se nohou a byl oblečený jako do kanceláře, i když dělal takovou hrubou práci. Přiblížil jsem se, abych si pořádně prohlédl jeho obličej, a pak jsem zakřičel.

„Pane Kwōne, jste to vy?“

V ten moment se mým směrem začala velkou rychlostí přibližovat cihla mířící přímo na mou hlavu. Uskočil jsem a naštěstí mě nezranila. Pak Kwōn rychle seběhl můstek. Opravdu to byl on.

Bylo evidentní, že se mě nesnažil zabít, podle jeho obličeje bledého šokem. Byl pokrytý prachem a potem. Zblízka bylo vidět, jak flekatá a zmačkaná je jeho bunda, oblečená přes bězovou košili. Pouze boty měl naleštěné jako vždy, jejich čokoládový lesk byl jediný osamělý odkaz Kwōnovy kwōnovitosti.

„Jak jste věděl, že jsem tady?“ zeptal se mě, jako bych tu byl snad vyzvídat.

„Byla to náhoda. Navštěvuji rodiny svých studentů tady v okolí ...“

Podezřívavě se podíval na mě a pak na mého studenta. Rychle jsem ze staveniště vyběhl, protože jsem věděl, že jeho podezření nepoleví, i když má důkaz přímo před sebou.

Pan Kwōn se vrátil domů pozdě v noci. Přišel přímo do hlavního domu, aniž by se stavil za rodinou, a na zem položil dvě lahve sodzu. Byl už celkem opilý.

„Nevypadám na to, ale pocházím z rodu Kwōnů z Andongu!“

Sotva se hýbal, jak bylo jeho unavené tělo nasáklé alkoholem, ale hlas měl jasný.

„Jak určitě víte, Kwōnové z Andongu dostanou všude slušné zacházení. Co vy, pane učiteli O, vaše rodina pochází z Hādžu?“

Každé ráno se přesvědčoval, že jsou moje boty špinavější než jeho a že mám pouze jeden jediný oblek, a teď se nás snažil porovnávat na základě původu. Jen jsem se zasmál.

[...]

„Byl jsem slušný občan jako vy, pane učiteli O, než jsem to úterý celý zmokl jako myš. Moje manželka byla asi stejně hodná a slušná jako vaše paní. Měli jsme své problémy a tragédie, ale uměli jsme je řešit jen ve snu, neuměli jsme pro jejich vyřešení udělat nic.“

Řekl jsem manželce, aby skočila koupit ještě nějaký alkohol. Čím víc pil, tím víc blednul a tím nenuceněji se vyjadřoval. Bylo jasné, že ho alkohol rozmluvil.

„Všechno v mém životě bylo obtížné. Možná se někdo jako já ani neměl narodit. Nebo jsem měl umřít na břišní tyfus nebo peritonitidu. Ale všechno jsem to přežil a teď mám dokonce i děti. Zařídit si dům v ubytovacím komplexu v Kwangdžu bylo obtížné. Nebylo nic, s čím by nebyl problém.“

Mezi lidmi, obzvláště mezi těmi, co nic neměli, se s ohromnou přesvědčivostí rozšířila fáma, že se postaví „nebe na zemi“. Zpočátku tomu pan Kwōn nevěřil. Nevěřil, že by nějaké „nebe na zemi“ mělo být něco úžasného. Ale lákala ho představa vlastního bydlení a navíc musel uznat, že to bylo na dojíždění do práce v dobré vzdálenosti od Sōulu. Uznal, že se zmýlil. Složil zálohu dvě stě tisíc wōnů, což byla v tehdejší době velká částka, a přes postaršího realitního agenta získal půdu násilím vystěhované rodiny.

„Poprvé v životě jsem vlastnil půdu, pozemek o velikosti dvaceti pchjōngů. Den a noc jsem obcházel a měřil svůj pozemek. Úplně jsem zapomněl, že by to mohl být majetek násilím vystěhované rodiny, ještě nešťastnější než je ta moje. Těch dvacet pchjōngů pro mě byl celý svět.“

Několik měsíců museli žít ve starém stanu, který někde sehnal, protože nezbývaly peníze na přípravu základů, sloupů, ničeho, co by je uchránilo před deštěm a větrem. Bylo období voleb. Mezi veřejnými sliby přibývaly jedna po druhé zmínky o výstavbě „nebe na zemi“. Pořádaly se velkolepé oslavy počátku výstavby a následoval stavební boom. Brzy se sen dělníků a jejich rodin začal přeměňovat ve skutečnost. Jak volební kampaně postupovaly, ceny pozemků letěly nahoru, platy stoupaly a společně s tím se

všude vyrojili realitní spekulanti. Měl dojem, že nic z toho se ho netýká. Jen co skončily volby, ve světle dvacetiwattové žárovky v jejich stanu se ukázalo, jak moc se pletl. Jako by do něj udeřilo.

„Bylo to hned další den po volbách. Hned další den. Včera skončily volby a hned to začalo.“

Přišlo oznámení. Pokud do desátého června nebude na pozemku postavený dům, koupě bude zrušena. Desátý červen byl za patnáct dní. Znamenalo by to dům postavit za patnáct dní. Protože nebyl dělník a protože pořád dojížděl za prací do Söulu, doposud neměl ponětí o bláznivých okolnostech odehrávajících se v komplexu. Nejprve si v nakladatelství vzal předem nenahlášené volno a spěchal shánět peníze. Jen co se mu nějaké naskytly, začal nakupovat cihly, cement a dřevo a stavěli to všechno s manželkou jedno na druhé. Neměli ani ponětí o tom, jak se staví dům, ale nějak to provedli podle instinktu, jen aby nespadl. Bylo jediné štěstí, že městské autority nevyžadovaly, aby byl dům hodný jména „nebe na zemi“. Jen co došel stavební materiál, přerušili práce a začali po příbuzných a přátelích shánět další peníze, aby mohli postavit stěny a položit střechu. Netrvalo jim to ani patnáct dní. Bez ohledu na kvalitu a vzhled to byl dům, který radnice požadovala.

„Dokonce jsme měli dojem, že jim snad poděkujeme za to, že nám přikázali dům takhle rychle postavit. Celý měsíc jsme se cítili naprosto neuvěřitelně, protože jsme měli přímo palác. Manželka objímala malou Ťngjōng a slzy jí tekly po tvářích.“

Jen co trochu vydechli, přišlo další oznámení. Vlastnictví pozemků bude uznáno jen za podmínky, že každý zaplatí od osmi tisíc do šestnácti tisíc wōnů za pjchōng jejich dvacetipchjōngového pozemku do konce července. Pokud nezaplatí, vlastnictví pozemku nebude legálně uznáno a budou nuceni zaplatit pokutu až tři sta tisíc wōnů nebo skončí ve vězení až na šest měsíců.

„I tentokrát jsme měli patnáct dní. Něco na těch patnácti dnech se jim líbí.“

Aby toho nebylo málo, katastrální úřad provincie Kjōnggi jim zaslal výzvu k zaplacení daně z nabytí nemovitosti. Místní už byli na konci svých sil, protože si provincie Söul a Kjōnggi, každá s jinou jurisdikcí a z jiné pozice, pohrávaly, jak se jim zlíbilo. Byl založen výbor s názvem, který při své délce neměl obdoby - Výbor pro plán k napravení ceny koupi půdy v kwangdžuském komplexu. Výbor pro plán se brzy

přejmenoval na Výbor pro boj. Protože byl známý jako intelektuál, tak získal pozici ve Výboru pro plán i Výboru pro boj.

„Byla to pro mě ohromná čest. Bylo to víc, než bych si zasloužil.“

Neříkal to ze skromnosti. Nejenže neměl znalosti potřebné k této práci, navíc sám sebe považoval za občana Söulu, nikoli za občana kwandžuského komplexu, takže se neukázal ani na jediné z mnoha schůzí. V neustávající nervozitě z neřešitelné situace nastal desátý červenec - nejzazší termín. Ten den výbor došel k poslednímu rozhodnutí.

Atmosféra byla napjatá. Přivolala nízký tlak a déšť. Od brzkého rána byly všude poházené letáky a po zdech nalepené plakáty. Začaly se rozdávat žluté stužky k připnutí na hrud', až nastane pravý čas. Zůstal doma a děsil ho neustávající pohyb venku. Cítil, že se stane něco zlého. Byl vyděšený. Podle něj to, cokoli se stane, bude horší než to, co je. Bez ustání pršelo. Udeřila jedenáctá hodina. Člověk, který slíbil vyslechnout představitele výboru, se stále neobjevil, a nikdo už nechtěl čekat. Všichni začali pokřikovat na ostatní, ať vyjdou do ulic. K tomu se přidal křik, ať nejdou s holýma rukama, ať doma vezmou, co jim přijde pod ruku. Někdo zabouchal na posuvné dveře jejich domu tak silně, že málem vyskočily z pantů.

„Pane Kwöne! Pane Kwöne! Jste doma?“

Hrklo v něm. Manželku pověřil, aby řekla, že odešel do práce. Teprve když neznámý návštěvník odešel, došlo mu, že je úterý. Proč dnes ani včera nešel do práce a jen tak se poflakoval? Náhle mu to došlo. To ta jeho závislost na ostatních. To ten jeho životní postoj oportunisty - toho, který čeká, až za něj někdo dosáhne něčeho, co se ho tak přímo týká, a přitom by ho samotného nenapadlo se zapojit. Bylo to zároveň probuzení a pohltil ho stud.

Rychle vyskočil na nohy a vyběhl ven. Viděl ulice plné lidí pochodujících k místnímu úřadu, křičících slogany a držících v ruce různé nástroje. Jen se k němu dav přiblížil, zahrnul do postranní uličky jako zloděj. Jeho kroky po uvědomění a ze studu ho měly vést k ostatním, ale on tvrdohlavě hledal autobus směřující do Söulu. Bylo to zbytečné. Veškerá doprava byla odříznuta. Jen za tu chvíli byl úplně promočený. I lidé na ulici byli od neustávajícího deště úplně mokří. vzdal hledání dopravy a vydal se tichou uličkou. Šel bezcílně, uvažujíc nad tím, jestli ho tahle neznámá ulička zavede do Söulu, když potkal někoho se stejným plánem. Byl to taxík,

vyhýbající se v takových uličkách davu s holemi a kamením. Zoufale mu vběhl do cesty. Bylo mu jedno, kolik ho to bude stát. V taxíku seděli tři elegantně oblečení pánové.

Taxík musel tak jako tak projet bránou do kwangdžuského komplexu a podrobit se kontrole. Skupina mladíků ozbrojená primitivními zbraněmi jim přikázala vylézt z auta.

„Aha, jestli to není vážený člen našeho výboru? Nemyslíte, že je to na vás příliš, snažit se dobýt ten Sؤل úplně sám? Prosím, vystupte si.“ řekl mile jeden z chlapců, kteří přistoupili k autu.

Zdalo se, že ho poznává, ale pan Kwön neměl ani ponětí, kdo to je. Protože chvíli nereagoval, druhý chlapec zamával pálkou a rozmlátil přední sklo auta.

„Hajzlové.“

„My tady hladovíme a stávkujeme, ale podívej se na pána, jak se vozí v taxíku, prašivej pes.“

„Když hladovíme, tak společně! Když jíme, tak společně! Když umíráme, tak společně! Když žijem, tak společně, ne!“

Chlapci naplno křičeli a strkali mu před obličej pátku a mávali řetězy od kol. Teď už byli pasažéři taxíku vyděšení k smrti.

„Pane Kwöne, pojd'te se mnou,“ vyzval ho šeptem mladík, který ho předtím poznal. Neděsily ho jejich zbraně. Děsilo ho jeho milé chování. Byl odveden kousek od silnice a tam si vyslechl přednášku.

Každou větu začal „samozřejmě, jak jistě víte.“ a pokračoval porovnáváním střední třídy žijící v Sؤل, která se v tuto chvíli baví, pije a jí, zatímco oni tady žijí těžkým životem. Věděl, že se v něm mladík snaží pozvednout jeho společenské uvědomění [...], ale nezaregistroval ani slovo. Uvažoval jen nad tím, jak může být ten člověk tak krutý, aby byl v téhle situaci takhle hodný? Mladík došel k závěru, že jeho přednáška je dostatečně vstřebaná a odtáhl ho ke zkratce do centra.

[...]

„Podívejte se tam,“ zakřičel. Ale já už se díval. Lidé bojovali s policisty uprostřed deště. Slzný plyn proti kamenům. Mladík byl nadšený, jako by to snad byl obraz, který

namaloval sám. Ale já jsem vůbec nebyl ohromený z promočených lidí bojujících jeden proti druhému. Měl jsem jiné starosti. Co mi mladík udělá, když mě dotáhl až sem. V ten moment se situace změnila. Trojkolka naložená melouny asi špatně zatočila a skončila v davu. Řidič se snažil dostat z víru davu pryč, ale nakonec vozík obrátili a vysypali. Vyzrálé melouny se rozsypaly všude po ulici. Dav přestal po policii házet kameny a vrhl se po melounech jako včely. Brzy byly všechny melouny pryč. Sbírali je ze země pokryté hlínou a žvýkali je i tak. Ani to, jakým způsobem je jedli, nebylo hezké na pohled. Něco na tom, jak se prali o melouny a jedli je, bylo neskutečně primitivní. Ta neskrývaná lidská přirozenost. Základy mého tvrzení, že jsem něco víc než oni, se úplně zbortily. Nedokázal jsem od té doby vlastně o sobě vůbec přemýšlet s čistou hlavou.“

Pocítil jsem, že už nebude pokračovat, tak jsem poprvé promluvil.

„Mohu se zeptat, co s vámi bylo dál?“

„Už jste se zeptal, tak na co potřebujete svolení. Čtyři dny na to mě v práci zatkl policista. Šokovalo mě, když mi ukázal důkazy. Na těch fotkách stojím na autobusu, držím kanystr benzínu, mávám kusem dřeva. Je jasné, že je to můj obličej, ale vůbec si nepamatuju, že bych něco takového dělal.“

Zdalo se, že jsem už slyšel vše. Teď už jsem věděl, proč se pan Kwōn ukázal u našich dveří s lahvemi sodzu a vyprávěl mi tenhle příběh. Ale mě ještě tížila jedna věc, na kterou jsem byl zvědavý. Bylo by skvělé, kdyby se to dalo mezi námi vyřešit.

„Vy víte už od začátku, že vídám strážníka I?“

Pan Kwōn se usmál.

„Přesněji, pan strážník vídá vás. Pokud nějaká část těla odumře, jiná zesílí. Je to můj šestý smysl.“

„Vy si ale nemyslíte, že na vás donáším? On to tedy označuje za spolupráci, ale ...“

Znovu se jen pousmál.

„Před chvílí jsem vám to přece říkal. Někdy člověk udělá něco, s čím nechce mít nic společného, aniž by si to uvědomil. Ani vy možná nebudete výjimka. Doteď jste to neudělal, není třeba mě ujišťovat, že to v budoucnu neuděláte.“

[...]

Děti pana Kwōna se domů nevracely už ani na jídlo. Bylo to znamením, že se situace jejich rodiny zhoršila. Ale ani pan Kwōn ani jeho manželka nás o pomoc nepoprosili. Kdybychom se nerozhodli, že jim pomůžeme, kdoví, jak daleko by to zašlo. Zrovna jak mi sliboval strážník I, že se naučím být dobrým sousedem, vkrádal jsem se tajně do jejich kuchyně a jako Santa Claus jsem jim tam nechával rýži a uhlí. Vždycky když jsem to udělal, moje žena byla tak rozladěná, že nemohla ani dojít večeři. Pomocťhotné ženě a takhle malým dětem jí přišlo jako nutnost, nikoli jako projev dobré vůle. Ale myšlenka na to, že tím pomáhá i tomu budižkničemu, který se nepostarává o vlastní rodinu, ji vždycky rozčílila, že z toho nemohla spát.

[...]

To odpoledne [když Kwōnovu manželku odnesl pan Kwōn do nemocnice] za mnou přišel do školy, než začalo odpolední vyučování. Zrovna jsem neměl hodinu a povídal si v kabinetu s ostatními učiteli, tak jsem za ním mohl přijít k hlavní bráně, jen co mi zavolal hlídač.

„Nerad vás takhle ruším, určitě máte spoustu práce.“

Pan Kwōn měl v obličeji nucený úsměv a tvářil se rozpačitě. Vyložil jsem jeho stydlivost jako radost někoho, kdo se stal potřetí otcem, a snažil jsem se zaplašit zlé tušení, které jsem cítil od chvíle, kdy mi hlídač volal.

„Je všechno v pořádku?“

„Kdybych vás neposlechl a nechal ji родit doma, dopadlo by to špatně. Ještě ani nevím, jestli je to kluk, nebo holčička, ale už teď se na mě zlobí, jak jsem špatný otec.“

Pan Kwōn se nesměle zasmál a špičkou nohy cosi maloval do písku. Boty se mu leskly, i když cestou do školy musel vyšlapat pěkně prašný kopec. Určitě si celou dobu, co na mě čekal, třel a leštil obě boty o nohavice svých kalhot.

„Nemohl byste mi půjčit asi sto tisíc wōnů?“ vyhrkl mi přímo do obličeje.

Jeho nejistota zmizela a nahradil ji vyzývavý výraz. Snažil se znít nenuceně, jako by si půjčoval cigaretu. Chvilí jsem byl v šoku, než bojovně dodal:

„Musí ji operovat. Rentgenovali ji a nejdřív si ničeho nevšimli. Všechno bylo v pořádku. [...] Všechno bylo tak, jak má být, jenže rodila přes dvacet čtyři hodin. Tak říkali, že to může být jen jedno - dítě má pupeční šňůru omotanou kolem krku. A sakra, přesně to se stalo. Že je to nebezpečné po dítě i matku, když se s tím nic neudělá.“

Jeho „sakra“ mi přišlo divné. Vůbec neznělo, jako by ho vyslovoval pan Kwōn, ale jinak to znělo upřímně. Možná ta autentičnost byla právě v té vulgaritě. Nemohl jsem mu odpovědět hned. Nemohl jsem mu na jeho vážnost odpovědět nějakou banální frází jako „to je ale neštěstí“ nebo „nevím, co vám na to říct“, ale ve skutečnosti pro mě bylo těch „asi sto tisíc wōnů“ nepředstavitelná suma. Z peněz, které mi na bydlení půjčila škola, jsem zatím nesplatil ani polovinu. Nebylo to deset nebo dvacet tisíc wōnů, které si lidé půjčují běžně - bylo to víc, než bych si mohl dovolit. A nemohl jsem se navíc rozhodnout bez porady s manželkou, která spravuje rodinné finance.

„Pokud mi ty peníze půjčíte, udělám cokoli - opravdu cokoli - abych je vrátil.“ pronesl vážně, jako by přísahal na Bibli, zdůrazňujíc to, že peníze splatí.

Málem jsem si nevzpomněl. Jinak by mě ani nenapadlo, že dostat z něj svoje peníze zpátky by mohlo být mnohem obtížnější, než najít peníze, které by se mu daly půjčit. Přesně. Jak by mi to mohl splatit ze svého zaměstnání dělníka nebo špatně placeného překladatele, když nedokáže ani uživit svoji rodinu? Nejlepší by bylo vyhnout se půjčce peněz ze soucitu. Takže bylo třeba to vyslovit důrazně, aby nemohl vznést námitky.

[...]

„Nemám teď žádnou hotovost, kterou bych vám mohl půjčit. Pokuste se promluvit s doktorem. Hned mu zavolám, že budu ručit. Doktoři jsou taky lidé, určitě jim to nebude lhostejné. Jestli to jinak nejde, zkuste to takto.“

Pan Kwōn takovou reakci zřejmě čekal, protože mi trvalo dlouho odpovědět. Jeho bojovnost se vytratila a do těch jeho laskavých očí se vrátil stud. Zatřásl hlavou.

„Už je pozdě spoléhat na to, že bude doktorovi stačit nepsaný slib. Věděl, že z nás peníze dostane jen těžko, už když nás viděl vcházet.“

Místo aby si z obličeje setřel pot, který z něj lil, si několikrát otřel pravou botu o levou nohavici. Pak prohodil nohy a udělal to samé s levou botou.

„Moc se omlouvám, že jsem vás zdržel od práce.“

Jeho tlusté rty se chvěly jako rty dítěte probouzejícího se z hlubokého spánku. Otočil se a kráčet pryč, i když to vypadalo, že chce ještě něco dodat. Čekal jsem, že mi roztřeseným hlasem něco vmete do obličeje, například, děkuji, pane O, ať se Vám daří. Čekal jsem, až něco takového vyletí z jeho úst a zasáhne mě to do čela. Ale on se náhle otočil a řekl jen toto:

„Pane O, možná na to nevypadám, ale jsem absolvent vysoké školy.“

Jenom tohle. Mluvil nesměle, jako by byl rodič studenta, který mi strká do kapsy úplatek. Jeho malé tělo se potácelo po cestě dolů a s každým krokem proklínal nebe i zem. Jen co zmizel z dohledu, popadla mě touha za ním vyběhnout a zavolat na něj. Cítil jsem tu neskryvanou lidskou přirozenost, kterou musel tehdy cítit pan Kwōn, když pozoroval dav, jak přestává házet kameny a hladově se vrhá po melounech. Teď mi to došlo - záloha, kterou mi pan Kwōn zaplatil za nájem, byl vlastně můj dluh vůči němu. Proč mě to nenapadlo dřív?

V porodnici už bylo všechno připravené k operaci, čekalo se jen na peníze. Ve škole jsem si vynutil proplacení výplaty předem, vyprázdnil jsem kapsy nejbližších kolegů a dal jsem dohromady sto tisíc wōnů. Jen co jsem peníze vložil do rukou doktora s brýlemi, pověřil sestřičku, aby přivedla anesteziologa. Když se dozvěděl, že nejsem ani příbuzný pana Kwōna, ale jen jeho bytný, nesouhlasně zamlaskal.

„Na světě jsou různí otcové. Jen co jsem mu řekl, aby sehnal peníze, ani se tu neukázal.“

[...]

Tu noc nás navštívil zloděj. To bylo poprvé, co se mi něco takového stalo. Náhle mnou ve spánku někdo začal třást. Snažil jsem se ruku odstrčit, ale nenechala mě být. Jen co jsem si uvědomil, že to není ruka nikoho z rodiny, otevřel jsem oči a v rudé záři nočního světla jsem zahlédl muže. A viděl jsem záblesk čepele nože, který mi tiskl ke krku. Byl z něj cítit alkohol. [...]

„Zvedni se. Rychle.“

Zloděj šeptal, aby nevzbudil nikoho dalšího. Chtěl jsem vstát, ale nemohl jsem. Čepel nože, kterou mi tiskl ke krku, tančila nahoru a dolů. Pokud by mi ten nůž do krku zabodl, nebylo by to schválně, ale kvůli jeho třesoucím se rukám. Byl to nezkušený zloděj. Když jsem uviděl jeho oči, bylo mi jasné, že to není žádný profesionál. I přes odvahu posílenou alkoholem nemohly jeho velké, laskavé oči zakrýt slušnost a jeho strach ze mě. Kdyby se neposílil alkoholem, nic takového by ho ani nenapadlo.

„Zvednu se, jen dejte ten nůž pryč.“

Zloděj udělal, co jsem mu řekl.

„Rychle mi dej všechno, co máš,“ zašeptal, když jsem si sedal.

„Udělám, co budete chtít. Ale bude jednodušší, když i vy budete dělat, co vám řeknu.“

Všiml jsem si, že mě probodává nedůvěřivýma očima, a tak jsem dodal:

„V domě nemám moc velkou hotovost. Na stolku je prasátko na drobné a v šuplíku ve skříni má možná nějaké peníze stranou moje manželka. Vezměte si, co vám přijde cenné, podle libosti.“

Ted' se tvářil ještě více pochybovačně a ani se nehnul, takže jsem se rozhodl si ho vyzkoušet tím, že budu hrát naštvaného.

„Byl byste radši, aby se vzbudila manželka a začala křičet? Měl byste mi věřit, pro vaše vlastní dobro, a udělat, co jsem vám řekl.“

Zloděj se zhluboka nadechl a pak zamířil k toaletnímu stolku, jako by se konečně rozhodl. Jasně jsem viděl, že je to velmi slušný zloděj. Zul si boty a uvnitř chodil v ponožkách. Neohrabaně se motal po pokoji a zřejmě u toho šlápnul na Tongdžuna. Tongdžun zamumlal a zloděj se vylekal, rychle se k němu sklonil a poplácal ho po zádech. Počkal, než znovu usnul. Pak vstal, otočil se na mě s obličejem zalitým potem, aby se ujistil, že jsem pořád na svém místě, a pustil se do práce. Jen těžko jsem odolával smíchu, když jsem zloděje při jeho kouzelných aktivitách pozoroval. Opatrně jsem sebral nůž, který zapomněl u Tongdžuna, když ho uspával.

„Když se na vás tak dívám, asi tuším, jak dlouho jste v téhle branži.“

Vylekal se, když jsem mu podával nůž. S úsměvem jsem mu naznačil, že si ho má vzít. Chvilí váhal, než se ke mně vrhl, nůž mi vytrhl z ruky a znovu mi ho přitlačil k hrdu. Věděl jsem ale, že to není člověk, který by jen tak někoho bodl, a tak jsem svého jednání nelitoval. Zastrčil nůž za opasek. Zřejmě jsem urazil jeho hrdost, aspoň podle jeho výrazu.

„Není tady vůbec nic, co by stálo za to ukrást!“

„Proto sem žádní vaši zkušenější kolegové ani nezabloudí.“

„Myslíš, že to chci dělat? Byl jsem donucen okolnostmi, nedalo se nic dělat ...“

Rozhodl jsem se, že je teď skvělá příležitost ho uklidnit.

„To se stává. Někdo v rodině má nějakou vážnou nemoc nebo se dostane do dluhů ...“

Zlodějovy oči se naplnily podezřením. Vyšel na verandu, třesoucí se vzteky tak, až mu drkotaly zuby. Když procházel kolem, z jeho těla se linul tak silný pach alkoholu, že se mi udělalo nevolno. Byl jsem si jistý: jediné, co si odnášel v náručí, byly zbytky jeho hrdosti. Takže jsem ho neuklidnil, jen ještě víc rozčílil. Směrem k jeho zádům jsem dodal:

„Nikde není psáno, že když máte těžkosti, musíte jim čelit sám. Kdo ví, třeba vám už nějaký dobrý soused pomohl tu tíži ulehčit.“

„Co to blábolíš! Přesvědčil jsem se sám, že žádný dobrý sousedy nemám! Už nikomu nevěřím!“

V hale se obouval. Náhle mě napadlo rozsvítit, abych si ty boty mohl prohlédnout, ale rychle jsem to vyhnal z hlavy. Otevřel vstupní dveře, aby vyšel do zahrady, a zřejmě zapomněl, že má být ozbrojený lupič, a zamířil si to do pronajatého přístavku. Abych předešel trapnému okamžiku, rychle jsem jeho chybu napravil.

„Brána je tamtím směrem.“

Zastavil se přede dveřmi a pak pomalu kráčel k bráně. Začal se motat. Když k bráně dorazil, ještě se otočil.

„Možná na to nevypadám, ale jsem absolvent vysoké školy.“

Kdo tvrdí, že nejsi? Teprve když osvětlil svou školní minulost, otevřel bránu a zmizel ve tmě.

Zavřel jsem bránu, ale nezamkl jsem. Když jsem procházel kolem pronajatého domku, přesvědčil jsem se, že se pan Kwŏn ještě nevrátil a jeho děti spí, bez matky i otce. Žena stála v hale jen v noční košili s rukama kolem sebe.

„Co se stalo?“

„Ale nic.“

Nic se neztratilo. Pokladnička ve tvaru prasátka stála na toaletním stolku jako předtím. Takže se nic nestalo. Než jsem usnul, ještě jsem manželce přiznal, že jsem zaplatil za operaci. Manželka nic neříkala a pak se otočila obličejem ke stěně.

„Není třeba se strachovat, máme jejich zálohu.“

„Co se doopravdy stalo?“ zeptala se znovu.

Neřekl jsem jí o tom absurdním zloději, který se k nám vloupal.

Pan Kwŏn se nevrátil domů ani o dva dny později. Po cestě do práce jsem se zastavil v nemocnici. Po panu Kwŏnovi nebylo známky ani tam.

Ani další den, ani ten potom, se nevrátil. Začalo být jasné, že zmizel. A já si uvědomil, jak jsem se zachoval hloupě, i když jsem to myslel dobře. Hned, co jsem uviděl ty oči, mi bylo jasné, že je to pan Kwŏn. Chtěl jsem, aby se ráno probudil z alkoholového oparu a mohli jsme se k sobě chovat jako předtím, tak jsem se k němu rozhodl chovat jako ke zloději. A taky jsem čekal, že se hned ráno půjde podívat na manželku, která málem zemřela, a na své třetí dítě - jako by se nic nestalo. Zalitoval jsem, že jsem si v hale neprohlédl jeho boty. Trápilo mě, jak jsem ho chladně upozornil na to, že míří k sobě domů. Napadlo mě, že jsem mohl předvídat, co se stane, kdybych viděl, jak moc naleštěné ty boty má. Dokud byly špičky jeho bot naleštěné jako skleněný korálek, jeho sebevědomí zářilo úplně stejně a já jsem mohl vydechnout. Co když to bylo naposledy, co mohl vidět svoje děti, a já mu v tom zabránil?

Manželka se rozhodla zajít do nemocnice. Poslal jsem děti s ní, a dokud byly pryč, vkradl jsem se do pronajatého přístavku. Co se sem Kwōnova rodina nastěhovala, nebyl jsem tam nikdy za dne. Jak jsem viděl, už když se stěhovali, veškerý jejich majetek bylo pár věcí na přikrytí a vaření. Nic mě nezaujalo. Jediné, co mi mohlo něco napovědět, byly boty. Na místě, kam by člověk běžně dal svůj nejcennější majetek, bylo devět párů bot, vyrovnaných jako vojáci na přehlídce. Šest párů bylo poctivě naleštěných, tři páry zaprášené. Celkem měl tedy pan Kwōn deset párů bot. Zřejmě z těch deseti vždy vybral sedm, které se mu líbily, naleštil je a pak je celý týden nosil - každý den jiný pár. Když jsem tak přemítal nad sedmým párem naleštěných bot, který v řadě chyběl, došlo mi, že se jen tak nevrátí.

Nadešel čas, kdy bylo třeba nahlásit, že pan Kwōn zmizel. Bylo to poprvé a naposledy, co jsem zvedl telefon, abych zavolal strážníkovi. Snažil jsem se být co nejklidnější, když telefon zvedl a ujistil mě zas a znovu, že se jednoho dne přece naučím mít své sousedy rád.

Z korejského originálu *Ahop kchjölleüi kuduro namün sanä*, 25. dotisk 3. vydání z roku 2014, strany 148-150, 161-165, 169-171, 173-184, 186-197.